

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu

31 dekabr 2019-cu il tarixinə

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına
uyğun Konsolidasiya Edilmiş Maliyyə
Hesabatları və Müstəqil Auditorun Hesabatı**

Mündəricat

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI

Konsolidasiya Edilmiş Maliyyə Vəziyyəti Haqqında Hesabat	1
Konsolidasiya Edilmiş Mənfəət və ya Zərər və Sair Məcmu Gəlir Haqqında Hesabat	2
Konsolidasiya Edilmiş Kapitalda Dəyişikliklər Haqqında Hesabat	3
Konsolidasiya Edilmiş Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti Haqqında Hesabat	4

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu və onun fəaliyyəti	5
2. Fondun əməliyyat mühiti	6
3. Əsas uçot siyasəti	7
4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr	19
5. Yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərtlərin tətbiqi	20
6. Yeni uçot qaydaları	21
7. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	21
8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri	23
9. Qızıl külçələr	30
10. İnvestisiya mülkiyyəti	30
11. Birgə müəssisələrə investisiyalar	33
12. Kapital qoyuluşları	34
13. Uzunmüddətli öhdəliklər	34
14. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri	35
15. Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqi	36
16. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis (zərər)/gəlir	36
17. Əməliyyat xərcləri	36
18. Fond tərəfindən köçürmələr	36
19. Mənfəət vergisi	37
20. Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar	37
21. Maliyyə alətlərinin qiymətləndirmə kateqoriyaları üzrə təqdim edilməsi	42
22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi	45
23. Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər	52
24. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	53
25. Strukturlaşdırılmış müəssisələrdə iştirak payları	55
26. Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr	56

Müstəqil Auditorun Hesabatı

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun Müşahidə Şurasına:

Rəy

Bizim fikrimizcə, hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun ("ARDNF") və onun töremə müəssisələrinin (birlikdə - "Fond") 31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə nəticələrini və konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkətini bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

Auditin predmeti

Fondun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları aşağıdakılardan ibarətdir:

- 31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat;
- həmin tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat; və
- əsas uçot siyasətləri və digər izahedici məlumatlar daxil olmaqla, konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər.

Rəy üçün əsaslar

Biz auditə Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyət rəyimizin "Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti" bölməsində əks etdirilir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu auditor rəyinin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Müstəqillik

Biz Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının dərc etdiyi Peşəkar Mühəsiblərin Etika Məcəlləsinə uyğun olaraq Fondan asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk. Biz Etika Məcəlləsinə uyğun olaraq, etika ilə bağlı digər öhdəliklərimizi yerinə yetirmişik.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fırıldaqçılıq və yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemine görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik, Fondu ləğv etmək və ya onun fəaliyyətini dayandırmaq istəyi yaxud bundan başqa hər hansı digər real alternativisi olmadığı hallar istisna olmaqla, Fondun öz fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, uyğun olduqda fəaliyyətin fasiləsizliyi ilə bağlı məlumatların açıqlanması və fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinə əsasən maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslər Fondun maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədımız fırıldaqçılıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatının hazırlanmasından ibarətdir. Kifayət qədər əminlik dedikdə yüksək əminlik səviyyəsi nəzərdə tutulur. Lakin belə əminlik səviyyəsi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun auditin aparılması zamanı bütün əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunacağına zəmanət vermir. Fırıldaqçılıq və ya səhv nəticəsində yaranan biləcək təhriflər o halda əhəmiyyətli hesab edilir ki, onlar ayrı-ayrılıqda və ya bütövlükdə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları əsasında istifadəçilərin qəbul etdikləri iqtisadi qərarlara təsir göstərə bilsin.

Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit çərçivəsində biz auditin aparıldığı bütün müddət ərzində peşəkar mülahizələr irəli sürür və peşəkar skeptisizmi saxlayırıq. Bundan əlavə biz:

- Fırıldaqçılıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, bu risklərə qarşı audit prosedurları işləyib hazırlayır və tətbiq edir; rəyimizin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsas təmin edən audit sübutu əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhv nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir. Belə ki, fırıldaqçılıq gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, məlumatların bilərəkdən göstərilməməsi, təhrif edilmiş şəkildə təqdim edilməsi və ya daxili nəzarət sistemində sui-istifadə hallarını nəzərdə tutur.
- Fondun daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarının işləyib hazırlanması məqsədilə audit üçün əhəmiyyətli olan daxil nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik.
- Tətbiq edilən uçot siyasətlərinin uyğunluğunu, uçot təxminlərinin və rəhbərlik tərəfindən hazırlanmış müvafiq açıqlamaların əsaslı olduğunu qiymətləndiririk.
- Fəaliyyətin fasiləsizliyi ilə bağlı rəhbərliyin mülahizələrinin uyğunluğu və əldə edilmiş audit sübutlarına əsasən Fondun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyəti ilə bağlı əhəmiyyətli dərəcədə şübhə yarada biləcək hadisə və şərait üzrə qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmamasına dair fikir bildiririk. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu barədə nəticəyə gəldikdə, biz auditor rəyimizdə diqqəti konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı müvafiq açıqlamalara cəlb etməli, belə açıqlamalar yetərli olmadıqda, rəyimizi dəyişdirməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatının tarixinədək əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanır. Lakin sonrakı hadisələr və şəraitlər Fondun fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, o cümlədən açıqlamaları və maliyyə hesabatlarında mövcud əməliyyatlar və hadisələrin düzgün təqdim edilməsini qiymətləndiririk.
- Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirmək üçün Fonda daxil olan müəssisələrin maliyyə məlumatları və ya fəaliyyəti ilə bağlı yetərli müvafiq audit sübutu əldə edirik. Biz qrup auditinin idarə edilməsi, nəzarəti və həyata keçirilməsi üçün məsuliyyət daşıyıq. Biz auditor rəyimizə görə tam məsuliyyət daşıyıq.

Biz korporativ idarəetmə üzrə cavabdeh olan şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və vaxtı, əhəmiyyətli audit nəticələri, eləcə də audit prosesində müəyyən etdiyimiz daxili nəzarət sistemindəki əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat təqdim edirik.

PricewaterhouseCoopers Audit Azerbaijan LLC

20 may 2020-ci il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
Konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Qeyd	31 dekabr 2019	31 dekabr 2018
Aktivlər			
Uzunmüddətli aktivlər			
İnvestisiya mülkiyyəti	10	2,517,219	2,584,684
Əmlak və avadanlıqlar		124,723	127,487
Qeyri-maddi aktivlər		2,632	5,407
Birgə müəssisələrə investisiyalar	11	1,047,199	1,167,214
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		3,691,773	3,884,792
Qısamüddətli aktivlər			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	2,590,446	1,264,588
Müddətli depozitlər		7,577	-
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri	8	59,612,520	57,338,275
Qızıl külçələr	9	8,381,163	3,558,246
Sair qısamüddətli aktivlər		27,677	25,821
Cəmi qısamüddətli aktivlər		70,619,383	62,186,930
CƏMİ AKTİVLƏR		74,311,156	66,071,722
Kapital			
Kapital qoyuluşu		37,529,718	33,689,328
Xarici valyutanın çevrilməsi üzrə ehtiyat		776,386	766,965
Bölüşdürülməmiş mənfəət		34,908,734	30,592,664
Təsisçiyə aid olan kapital		73,214,838	65,048,957
Nəzarət olunmayan iştirak payı		7,502	8,436
Cəmi kapital		73,222,340	65,057,393
Öhdəliklər			
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Törəmə müəssisələrin borcları		928,066	935,981
Zəmanət depozitləri		49,302	48,414
Təxirə salınmış vergi öhdəliyi		15,894	13,780
İcarə öhdəlikləri		77,792	-
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər	13	1,071,054	998,175
Qısamüddətli öhdəliklər		17,762	16,154
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR		1,088,816	1,014,329
CƏMİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		74,311,156	66,071,722

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
Konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabat

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Qeyd	2019	2018
Effektiv faiz dərəcəsi metodu ilə hesablanmış faiz gəliri		40,914	86,042
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri	14	922,538	840,516
Dividend gəliri		390,334	266,518
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqindən xalis zərər	15	(524,267)	(1,411,237)
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir/(zərər)	16	2,245,291	(847,509)
Qızıl külçələr üzrə xalis gəlir	9	1,194,590	32,497
İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir/(zərər)	10	64,971	(108,674)
İcarə gəliri		75,724	167,236
Sair əməliyyat gəliri		32,937	271,253
Cəmi əməliyyat gəliri / (zərəri)		4,443,032	(703,358)
Əməliyyat xərcləri	17	(103,437)	(103,513)
Birgə müəssisələrin vergidən sonrakı maliyyə nəticələrində pay	11	(22,056)	38,887
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət/(zərər)		4,317,539	(767,984)
Mənfəət vergisi	19	(1,320)	(455)
İl üzrə xalis mənfəət/(zərər)		4,316,219	(768,439)
Sair məcmu gəlir:			
<i>Sonradan mənfəət və ya zərərə yenidən təsnifləşdirilə bilən maddələr</i>			
Xarici əməliyyatlar üzrə maliyyə məlumatlarının təqdimat valyutasına çevrilməsi		12,209	(404,055)
İl üzrə sair məcmu gəlir/(zərər)		12,209	(404,055)
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİR/(ZƏRƏR)		4,328,428	(1,172,494)
Mənfəətin/(zərərin):			
- Təsisçiyə aid olan hissəsi		4,316,070	(768,927)
- Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan hissəsi		149	488
İl üzrə mənfəət/(zərər)		4,316,219	(768,439)
Cəmi məcmu gəlirin/(zərərin):			
- Təsisçiyə aid olan hissəsi		4,325,491	(1,175,838)
- Nəzarət olunmayan iştirak payına aid olan hissəsi		2,937	3,344
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİR/(ZƏRƏR)		4,328,428	(1,172,494)

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
Konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat

	Qeyd	Təsisçiyə aid olan hissə			Nəzarət olunmayan iştirak payı	Cəmi kapital	
		Kapital qoyuluşu	Valyutanın çevrilməsi üzrə ehtiyat	Bölüşdürülməmiş mənfəət			Cəmi
Min Azərbaycan manatı ilə							
1 yanvar 2018-ci il tarixinə qalıq		27,688,603	1,173,876	31,656,494	60,518,973	8,020	60,526,993
MHBS 9-a keçid:							
- əvvəlki dövrlərdə amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülən maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərle qiymətləndirilməsinin təsiri		-	-	(294,903)	(294,903)	-	(294,903)
1 yanvar 2018-ci il tarixinə düzəliş edilmiş qalıq		27,688,603	1,173,876	31,361,591	60,224,070	8,020	60,232,090
İl üzrə mənfəət/(zərər)		-	-	(768,927)	(768,927)	488	(768,439)
Sair məcmu gəlir/(zərər)		-	(406,911)	-	(406,911)	2,856	(404,055)
2018-ci il üzrə cəmi məcmu gəlir		-	(406,911)	(768,927)	(1,175,838)	3,344	(1,172,494)
Fonda daxil olmuş vəsaitlər	12	17,433,067	-	-	17,433,067	-	17,433,067
Məzənnə fərqləri		-	-	-	-	(2,928)	(2,928)
Dövlət Büdcəsinə köçürülmüş vəsaitlər	18	(10,959,000)	-	-	(10,959,000)	-	(10,959,000)
Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə və Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fonduna köçürülmüş vəsaitlər	18	(199,979)	-	-	(199,979)	-	(199,979)
Samur-Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	18	(89,999)	-	-	(89,999)	-	(89,999)
Bakı-Tbilisi-Qars yeni dəmir yol xəttinin çəkilməsi ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	18	(176,128)	-	-	(176,128)	-	(176,128)
Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət proqramı ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	18	(7,236)	-	-	(7,236)	-	(7,236)
31 dekabr 2018-ci il tarixinə qalıq		33,689,328	766,965	30,592,664	65,048,957	8,436	65,057,393
İl üzrə mənfəət		-	-	4,316,070	4,316,070	149	4,316,219
Sair məcmu gəlir		-	9,421	-	9,421	2,788	12,209
2019-cu il üzrə cəmi məcmu gəlir		-	9,421	4,316,070	4,325,491	2,937	4,328,428
Fonda daxil olmuş vəsaitlər	12	15,404,690	-	-	15,404,690	-	15,404,690
Məzənnə fərqləri		-	-	-	-	(3,871)	(3,871)
Dövlət Büdcəsinə köçürülmüş vəsaitlər	18	(11,364,300)	-	-	(11,364,300)	-	(11,364,300)
Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə və Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fonduna köçürülmüş vəsaitlər	18	(200,000)	-	-	(200,000)	-	(200,000)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə qalıq		37,529,718	776,386	34,908,734	73,214,838	7,502	73,222,340

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
Konsolidasiya edilmiş pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Qeyd	2019	2018
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
Mənfəət vergisi xərcindən əvvəlki mənfəət/(zərər)		4,317,539	(767,984)
<i>Maliyyə nəticələrini əməliyyat fəaliyyətində istifadə edilmiş xalis pul vəsaitləri ilə uyğunlaşdırmaq üçün edilmiş düzəlişlər:</i>			
Əmlak və avadanlığın amortizasiyası		3,445	5,695
Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası		2,781	2,783
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi üzrə reallaşdırılmamış (gəlir)/zərər	16	(2,164,974)	1,294,052
Məzənnə fərqləri üzrə xalis reallaşdırılmamış zərər		494,041	1,071,438
Qızıl külçələrin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis gəlir	9	(1,194,590)	(32,497)
İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirilməsi üzrə (gəlir)/zərər	10	(64,971)	108,674
Birgə müəssisələrin vergidən sonrakı maliyyə nəticələrində pay	11	22,056	(38,887)
Faiz gəliri		(963,452)	(926,558)
Dividend gəliri		(390,334)	(266,518)
ƏDV üzrə debitor borcların və mənfəət vergisi aktivlərinin silinməsi		18	13,596
<i>Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər:</i>			
Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivlərində artım	8	(379,693)	(7,683,782)
Müddətli depozitlərdə artım		(7,577)	-
Qızıl külçələrin alınması	9	(3,628,327)	(1,388,537)
İnvestisiya mülkiyyətində artım	10	(10,093)	(6,863)
Sair aktivlərdə artım		(1,875)	(6,557)
Qısamüddətli öhdəliklərdə artım		1,823	2,918
Birgə müəssisələrə investisiyalarda artım	11	-	(151,646)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə istifadə edilən xalis pul vəsaitləri		(3,964,183)	(8,770,673)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
Alınmış faizlər		761,551	758,490
Daxil olmuş dividendlər		390,334	266,518
Birgə müəssisədən daxil olmuş dividendlər		19,053	-
İnvestisiya mülkiyyətinin satışından daxilolmalar	10	213,099	-
Birgə müəssisə tərəfindən geri ödənilmiş kapital	11	76,500	-
Əmlak və avadanlığın alınması		(688)	(176)
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə daxil olan xalis pul vəsaitləri		1,459,849	1,024,832
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti:			
Fonda daxil olmuş vəsaitlər	12	15,404,690	17,433,067
Dövlət Büdcəsinə köçürülmüş vəsaitlər	18	(11,364,300)	(10,959,000)
AR Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə və Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fonduna köçürülmüş vəsaitlər	18	(200,000)	(199,979)
Borclanmadan daxilolmalar	13	-	456,300
Samur-Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	18	-	(89,999)
Bakı-Tbilisi-Qars yeni dəmir yol xəttinin çəkilməsi ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	18	-	(176,128)
Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət proqramı ilə əlaqədar köçürülmüş vəsaitlər	18	-	(7,236)
Maliyyələşdirmə fəaliyyəti üzrə daxil olan xalis pul vəsaitləri		3,840,390	6,457,025
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		(10,198)	(193,977)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım/(azalma)		1,325,858	(1,482,793)
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	1,264,588	2,747,381
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	2,590,446	1,264,588

1. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu və onun fəaliyyəti

Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatan il üzrə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu ("ARDNF") və onun törəmə müəssisələri ("Fond") üçün hazırlanmışdır.

ARDNF Azərbaycan Respublikasında yaradılmış və bu ölkədə fəaliyyət göstərir.

Fondun əsas fəaliyyəti. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 dekabr 1999-cu il tarixli 240 nömrəli "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondunun Yaradılması haqqında" Fərmanı ("Fərman") ilə yaradılmışdır. ARDNF, neft və qaz ehtiyatlarının kəşfiyyatı və inkişafına dair müqavilələr çərçivəsində gəlirlərin, digər pul axınlarının, habelə ARDNF-in öz fəaliyyəti nəticəsində əldə edilən gəlirlərin toplanması, səmərəli idarə edilməsi və Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının və gələcək nəsillərin rifahı naminə istifadə edilməsi məqsədilə yaradılmışdır.

Aşağıda müzakirə olunmuş Fərman və əsasnamələrə uyğun olaraq, ARDNF ayrıca hüquqi şəxs kimi təsis edilmiş büdcədən kənar dövlət təsisatı olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti qarşısında hesabat verir və məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına ARDNF-in, onun aşağıdakı cədvəldə sadalanan birbaşa və dolayı törəmə müəssisələrinin maliyyə hesabatları və birgə müəssisələrinin vergidən sonrakı maliyyə nəticələri daxildir:

Törəmə müəssisələr	% iştirak payı		Ölkə	Təsis edildiyi tarix	Əldə etmə tarixi	Fəaliyyət sahəsi
	2019	2018				
SOFAZ RE Limited	100	100	Cersi	22-may-12	-	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE UK L.P.	100	100	Cersi	6-avq-12	-	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE Min Limited	100	100	Cersi	13-avq-12	-	əmlakın idarə edilməsi
78, St James's Street Unit Trust	100	100	Cersi	2-okt-12	-	əmlakın idarə edilməsi
JSC Tverskaya 16	100	100	Rusiya Federasiyası	29-iyun-93	21-dek-12	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE Europe Holding S.a.r.l	100	100	Lüksemburq	31-okt-12	-	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE Europe S.a.r.l.	100	100	Lüksemburq	31-okt-12	-	əmlakın idarə edilməsi
SCI 8 Place Vendome	100	100	Fransa	14-noy-12	-	əmlakın idarə edilməsi
MAPS 21	100	100	Cənubi Koreya	30-okt-11	31-mart-14	əmlakın idarə edilməsi
Godo Kaisha GK001	98	98	Yaponiya	21-avq-15	26-avq-15	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ RE Fund S.a.r.l	100	100	Lüksemburq	27-may-15	-	investisiyanın idarə edilməsi
SOFAZ PE Fund S.a.r.l	100	100	Lüksemburq	28-sen-15	-	investisiyanın idarə edilməsi
SOFAZ Italy Fund	100	100	İtaliya	19-okt-15	-	əmlakın idarə edilməsi
SOFAZ Europe S.C.S.	100	100	Lüksemburq	6-dek-17	-	investisiyanın idarə edilməsi
SOFAZ Fund Limited	100	100	Cersi	28-dek-18	-	investisiyanın idarə edilməsi

Fonda daxil olmuş vəsaitlər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 dekabr 2000-ci il tarixli 434 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Fondun Əsasnaməsinə ("Əsasnamə"), habelə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 12 sentyabr 2001-ci il tarixdə təsdiq olunmuş 579 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq "Fondun illik gəlir və xərclər proqramının ("Büdcəsinin") tərtibi və icrası Qaydaları"nın 2.3 bəndində göstərilən aşağıdakı mənbələrə əsasən formalaşır:

- a) SOCAR və ya səlahiyyətli dövlət orqanı ilə sərmayəçilər arasında bağlanmış Azərbaycan Respublikasında, o cümlədən Xəzər dənizinin Azərbaycan Respublikasına mənsub olan hissəsində neftin və qazın kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsünə dair Sazişlərin, habelə neft-qaz ehtiyatlarının kəşfiyyatı, işlənməsi və nəqlinə dair digər Sazişlərdən əldə edilən gəlirlər:
 - i. Neft-qaz sazişlərində Azərbaycan Respublikasının payına düşən karbohidrogenlərin satışından əldə edilən gəlirlər (karbohidrogenlərin nəql edilməsi üzrə məsrəflər, bank, gömrük rəsmiləşdirilməsi, müstəqil nəzarət (sörveyer), marketinq və sığorta xərcləri çıxılmaq şərti ilə, habelə SOCAR-ın sərmayəçisi, payçısı və ya tərəfdaşı olduğu layihələrdə onun sərmayəsinə və ya iştirak payına düşən gəlirləri istisna olmaqla);
 - ii. Bonus ödənişləri - neft-qaz sazişlərinin imzalanması və ya onların həyata keçirilməsi ilə bağlı SOCAR-a və ya Azərbaycan Respublikasının digər səlahiyyətli orqanlarına xarici neft şirkətləri tərəfindən ödənilən bonuslar (mükafatlar);
 - iii. Karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsindən istifadə üçün SOCAR-a və ya səlahiyyətli dövlət orqanına ödənilən akrhesabı ödənişlər;
 - iv. Neftin və qazın Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə Bakı-Supsa, Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurum ixrac boru kəməri vasitəsi ilə ötürülməsindən əldə edilən gəlirlər (SOCAR-ın sərmayəçisi, payçısı və ya tərəfdaşı olduğu layihələrdə onun sərmayəsinə və ya iştirak payına düşən gəlirlər istisna olmaqla);
 - v. Neft-qaz layihələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının payına düşən dividendlər və mənfəətin bölüşdürülməsindən əldə edilən gəlirlər (SOCAR-ın sərmayəçisi, payçısı və ya tərəfdaşı olduğu layihələrdə onun sərmayəsinə və ya iştirak payına düşən gəlirləri istisna olmaqla);
 - vi. Neft-qaz sazişləri çərçivəsində səlahiyyətli dövlət orqanına sərmayəçilər tərəfindən verilən aktivlərdən əldə edilən gəlirlər.
- b) Neft Fondu tərəfindən Fondun vəsaitinin (aktivlərinin) (o cümlədən, maliyyə aktivlərinin və neft-qaz sazişləri çərçivəsində sərmayəçilərin verdiyi aktivlərinin) yerləşdirilməsindən, idarə olunmasından, satışından və ya digər təqdim edilməsindən və yaxud satışdankənar əldə edilən gəlirlər, Fondun aktivlərinin hesabat valyutasında (Azərbaycan manatı) yenidən qiymətləndirilməsindən alınan gəlirlər və sair;
- c) Qrantlar və digər təmənnasız yardımlar;
- d) Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun olaraq digər gəlirlər və daxilolmalar.

2019 və 2018-ci illər ərzində Fond vəsaitlərin saxlanılmasına dair "Bank of New York Mellon" ilə sazişə tərəf olmuşdur. Fondun maliyyə aktivlərinin müəyyən hissəsinin idarə edilməsi hüququ aşağıdakı maliyyə qurumlarına verilmişdir: DWS International GmbH, Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf Bankı (BYİB - Dünya Bankı Qrupu), State Street Global Advisors Limited (SSGA), UBS Asset Management (UK) LTD, Sumitomo Mitsui Trust International LTD, Blackrock Investment Management (UK) LTD və Mellon Capital Management Corporation. Vəsaitlərin saxlanılmasına dair sazişə əsasən maliyyə qurumları Fondun aldığı qiymətli kağızları saxlayır və investisiyaların idarə edilməsi haqqında sazişlərə uyğun olaraq Fondun vəsaitlərini Fondun investisiya qaydaları əsasında müəyyən etdiyi səlahiyyətlər çərçivəsində idarə edir.

ARDNF-in hüquqi və faktiki ünvanı: Heydər Əliyev prospekti 165, Bakı, Azərbaycan, AZ1029.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə və bu tarixdə başa çatan il üzrə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının buraxılması 20 may 2020-ci il tarixində ARDNF-in rəhbərliyi tərəfindən təsdiq edilmişdir.

Təqdimat valyutası. Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər başqa valyuta göstərilmədiyi halda, min Azərbaycan Manatı ilə ("AZN") təqdim olunur.

2. Fondun əməliyyat mühiti

2019-cu ildə də Azərbaycanda çoxşaxəli və ardıcıl islahatlar davam etdirilib, qeyri-neft sektorunun inkişafı və qeyri-neft ixracının artırılması, regionların tarazlı inkişafı, dövlət-sahibkar münasibətlərinin və biznes-investisiya mühitinin təkmilləşdirilməsi, özəl sektorun stimullaşdırılması, aqrar sektor layihələrinə, kiçik və orta sahibkarlığa dövlət dəstəyi sahəsində ardıcıl tədbirlər həyata keçirilmişdir.

2019-cu il eyni zamanda əhalinin sosial müdafiəsi istiqamətində atılmış inqilabi addımlar ilə də yadda qalacaqdır. Bu addımlar sırasında problemlı kreditlərin həlli ilə bağlı tədbirlər, pensiyaçıların və digər sosial

qrupların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, təhsil, səhiyyə və mədəniyyət işçilərinə dövlət qayğısının artırılması, məcburi köçkünlər üçün yeni qəsəbələrin salınması və digər bu kimi tədbirlər əhalinin sosial-iqtisadi həyatında əhəmiyyətli irəliləyişlərə zəmin yaratmışdır.

İl ərzində inflyasiya aşağı birrəqəmli səviyyədə sabitləşmiş, iqtisadi artım pozitiv zonada qalmaqda davam etmiş, milli valyutanın məzənnəsi dayanıqlı olmuş, xarici sektorda müsbət meyillər baş vermiş, tədiyə balansının profisiti ölkənin strateji valyuta ehtiyatlarının artmasına şərait yaratmışdır.

Yeni islahatlar kursuna əsasən, vergi sistemində idarəetmə prinsiplərinin yenidən təşkili və vergi inzibatchılığının təkmilləşdirilməsi, strateji yol xəritələri üzrə müvafiq işlərin görülməsi, müasir innovativ texnologiyaların tətbiq olunması, şəffaflığın təmin edilməsi, vergi ödəyiciləri ilə vergi orqanları arasında qarşılıqlı etimadın yüksəldilməsi və s. ilə bağlı əhatəli tədbirlər həyata keçirilib. Vergi qanunvericiliyində mövcud olan bəzi boşluqların aradan qaldırılması, müasir çağırışların tələbindən irəli gələn bir sıra məsələlərin həlli məqsədilə müxtəlif dövlət qurumları və ictimai təşkilatların, assosiasiyaların, sahibkarların rəy və təklifləri nəzərə alınmaqla Vergi Məcəlləsinin yeni redaksiyası işlənilib hazırlanmışdır.

2019-cu il üzrə "Standard & Poor's" kredit reyting agentliyi Azərbaycanın uzunmüddətli və qısamüddətli suveren kredit reytinglərini 'BB+/B' səviyyəsində saxlayıb. Agentlik reytingin bu səviyyədə saxlanılmasını ölkənin sağlam maliyyə vəziyyəti, xüsusilə də Dövlət Neft Fondunun valyuta ehtiyatları ilə əlaqələndirib.

Fondun rəhbərliyi iqtisadi mühitdə baş verən prosesləri müşahidə edir və Fondun dayanıqlı inkişaf strategiyasını dəstəkləmək üçün qabaqlayıcı tədbirlər görür. Buna baxmayaraq, mövcud iqtisadi vəziyyətin gələcək təsirini qabaqcadan proqnozlaşdırmaq nisbətən mürəkkəb olduğuna görə rəhbərliyin iqtisadi mühitlə bağlı cari proqnozları və təxminləri faktiki nəticələrdən fərqli ola bilər.

3. Əsas uçot siyasəti

Maliyyə hesabatlarının tərtibatının əsasları. Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları maliyyə alətlərini ilkin olaraq ədalətli dəyərlə tanımaqla, əmlak və avadanlıqlar, investisiya mülkiyyəti və qızıl külçələri yenidən qiymətləndirməklə, eləcə də maliyyə alətlərini mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərlə ölçülən ("FVTPL") kateqoriyasında qiymətləndirməklə, MHBS-ə uyğun olaraq ilkin dəyər metoduna əsasən hazırlanmışdır. Bu konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə edilən əsas uçot siyasətləri aşağıda göstərilir. 1 yanvar 2019-cu il tarixindən MHBS 16-ya (*İcarə*) keçidlə əlaqədar olaraq uçot siyasətində baş verən dəyişikliklərdən başqa, həmin uçot siyasətləri başqa cür göstərilmədiyi hallarda, təqdim edilən bütün dövrlərə müvafiq şəkildə tətbiq edilmişdir (Qeyd 5).

Maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq hazırlanması bəzi əhəmiyyətli uçot təxminlərinin istifadəsini tələb edir. Bundan əlavə, Fond uçot siyasətini tətbiq edərkən rəhbərlik öz mülahizələrini irəli sürməlidir. Daha yüksək mülahizə tələb edən və ya mürəkkəb olan sahələr, həmçinin konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün ehtimal və təxminlərin əhəmiyyətli olduğu sahələr Qeyd 4-də açıqlanır.

Fond konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatını qısamüddətli və uzunmüddətli aktiv və öhdəlikləri ayırmaqla təqdim edir. Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın tarixindən (qısamüddətli) sonrakı 12 ay ərzində və ya maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın tarixindən sonra 12 aydan çox müddət (uzunmüddətli) ərzində əvəzləşdiriləcək və ödəniləcək məbləğlərin təhlili göstərilir.

Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları. Fond (i) investisiya olunan müəssisələrin gəlirlərinə əhəmiyyətli təsir göstərən müvafiq funksiyaları idarə etmək səlahiyyətinə malik olduqda (ii) investisiya olunan müəssisələrdə iştirakından yaranan dəyişən gəlirlər ilə əlaqədar risklərə məruz qaldıqda və ya belə gəlirləri əldə etmək hüququna malik olduqda və (iii) investorun gəlirlərinə təsir göstərmək məqsədilə investisiya olunan müəssisələrin üzərində öz səlahiyyətlərindən istifadə etmək imkanına malik olduqda belə müəssisələr, o cümlədən strukturlaşdırılmış müəssisələr Fondun nəzarəti altında olan törəmə müəssisələr sayılır. Fondun digər müəssisə üzərində səlahiyyətlərini müəyyən edərkən əsaslı hüquqların mövcudluğu və təsiri, o cümlədən potensial səsvermə hüquqları nəzərə alınır.

Hüquq o halda əsaslı olur ki, belə hüquq sahibi investisiya olunan müəssisənin fəaliyyətinin əhəmiyyətli hissəsi ilə bağlı qərar qəbul etdiyi zaman belə hüququ praktiki olaraq icra etmək imkanına malik olsun. Fond həтта investisiya olunan müəssisənin səsvermə hüquqlarının çox hissəsinə malik olmadıqda belə, investisiya obyektı üzərində səlahiyyətlərə malik ola bilər. Belə hallarda Fond investisiya olunan müəssisə üzərində real səlahiyyətlərə malik olub-olmadığını müəyyən etmək məqsədilə digər səsvermə hüquqlu şəxslərin hüquqlarının həcmi və bölüşdürülmə dərəcəsi ilə əlaqədar öz səsvermə hüququnun həcmi ni qiymətləndirməlidir. Törəmə müəssisələrin əməliyyatları üzərində nəzarət Fonda keçdiyi tarixdən (alış tarixi) belə müəssisələr konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına daxil edilir və nəzarətin itirildiyi tarixdən konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarından çıxarılır.

Fond tərəfindən törəmə müəssisələrin alınması alış metodu ilə uçota alınır. Alınmış identifikasiya edilə bilən aktivlər və müəssisələrin birləşməsi zamanı qəbul edilmiş öhdəliklər və şərti öhdəliklər nəzarət olunmayan iştirak payının həcmindən asılı olmayaraq alış tarixinə ədalətli dəyər də əks etdirilir.

Fond mövcud iştirak paylarını əks etdirən və pay sahibinə müəssisənin likvidasiyası halında xalis aktivlərdə proporsional həcmdə pay əldə etmək hüququ verən nəzarət olunmayan iştirak payını hər bir əməliyyat üzrə fərdi qaydada a) ədalətli dəyərlə və ya b) əldə edilmiş müəssisənin xalis aktivlərində nəzarət olunmayan iştirak payına proporsional şəkildə qiymətləndirir. Mövcud iştirak paylarını əks etdirməyən nəzarət olunmayan iştirak payı ədalətli dəyərlə qiymətləndirilir.

Qudvil əldə edilmiş şirkətin xalis aktivlərini əldə edilmiş şirkətə görə ödənilmiş ümumi məbləğdən, əldə edilmiş şirkətdəki nəzarət olunmayan iştirak payından və alış tarixinə qədər artıq əldə edilmiş şirkətə məxsus olan payın ədalətli dəyərindən çıxmaqla müəyyən edilir. Mənfə məbləğ rəhbərliyin əldə edilmiş bütün aktivlərin, eləcə də qəbul edilmiş öhdəliklərin və şərti öhdəliklərin müəyyən edildiyinin bir daha qiymətləndirməsindən və onların qiymətləndirilməsinin düzgünlüyünü təhlil etməsindən sonra mənfəət və ya zərərə aid edilir.

Əldə edilmiş şirkətə görə ödənişlər təqdim edilmiş aktivlərin, buraxılmış pay alətlərinin və qəbul edilmiş və ya yaranmış öhdəliklərin ədalətli dəyərində, o cümlədən şərti ödənişlər üzrə razılaşmalar nəticəsində yaranmış aktiv və öhdəliklərin ədalətli dəyərində qiymətləndirilir. Bu zaman məsləhət xidmətləri, hüquq xidmətləri, qiymətləndirmə və analoji peşəkar xidmətlərə görə ödənişlər kimi alış xərcləri nəzərə alınmır. Pay alətlərinin buraxılması zamanı yaranmış əməliyyat xərcləri kapitaldan çıxılır; borc qiymətli kağızların buraxılması ilə bağlı yaranmış əməliyyat xərcləri onların balans dəyərindən çıxılır və alış ilə bağlı bütün digər əməliyyat xərcləri xərcə silinir.

Fond daxilindəki əməliyyatlar, bu əməliyyatlar üzrə qalıqlar, eləcə də qrup şirkəti arasında həyata keçirilən əməliyyatlar üzrə reallaşdırılmamış gəlirlər konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında əks etdirilmir. Bundan əlavə, reallaşdırılmamış zərərlər də çəkilmiş xərclər bərpa edilmədiyi halda maliyyə hesabatlarından çıxarılır. Fond və onun bütün törəmə müəssisələri Fondun siyasətinə uyğun vahid uçot siyasəti tətbiq edir. Zərurət yarandıqda, törəmə müəssisələrin hesabatlarında əks etdirilən məbləğlər Fondun uçot siyasətinə uyğunlaşdırılmışdır.

Nəzarət olunmayan iştirak payı Fondun birbaşa və ya dolayısı ilə sahib olmadığı paya düşən törəmə müəssisənin xalis fəaliyyət nəticələrinin və kapitalının bir hissəsini əks etdirir. Nəzarət olunmayan iştirak payı Fondun kapitalının ayrıca komponentini formalaşdırır.

Nəzarət olunmayan iştirak paylarının alış və satışı. Fond nəzarət olunmayan iştirak payının sahibləri ilə nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnməyən əməliyyatların uçotu üçün kommersiya müəssisəsi modelini tətbiq edir. Alışdan əldə olunan vəsait ilə əldə edilmiş iştirak payının balans dəyəri arasında hər hansı fərq olarsa, bu, birbaşa olaraq kapitalda kapital əməliyyatı kimi qeydə alınır. Fond nəzarət olunmayan iştirak payının satışından əldə olunan vəsait ilə onun balans dəyəri arasındakı fərqi kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatda kapital əməliyyatı kimi tanıyır.

Birgə müəssisələr. MHBS 11-ə əsasən birgə müəssisələrə investisiyalar hər bir investordan müqavilə üzrə hüquq və vəzifələrindən asılı olaraq, birgə əməliyyatlar və birgə müəssisələr kimi təsnifləşdirilir. Fond öz birgə fəaliyyətinin xarakterini qiymətləndirmiş və onu birgə müəssisələr kateqoriyasına aid etmişdir. Birgə müəssisələrin fəaliyyəti pay iştirakı üzrə uçot metodu ilə tanınır.

Pay iştirakı üzrə uçot metoduna əsasən birgə müəssisələrdəki iştirak payları əvvəlcə ilkin dəyər də tanınır və bu məbləğə sonradan birgə müəssisələrin alışdan sonrakı mənfəətində və zərərində Fondun payını və sair məcmu gəlirdəki dəyişiklikləri tanımaq üçün düzəliş edilir. Fondun birgə müəssisələrin zərərində payı onun həmin müəssisədəki iştirak payına bərabər və ya ondan çox olarsa (məhiyyətə Fondun birgə müəssisələrə xalis investisiya qoyuluşlarının bir hissəsini təşkil edən uzunmüddətli iştirak payları daxil olmaqla), Fond birgə müəssisələrin adından üzərinə öhdəlik götürdüyü və ya ödənişlər etdiyi hallar istisna olmaqla, gələcək zərərləri tanımır.

Fond və onun birgə müəssisələri arasındakı əməliyyatlar üzrə realizasiya olunmamış gəlirlər Fondun birgə müəssisələrdəki payına proporsional həcmdə silinir; bundan əlavə, realizasiya olunmamış zərərlər birgə müəssisənin aktivlərinin dəyərsizləşməsi nəticəsində yaranmadığı halda silinir. Zərurət yarandıqda, birgə müəssisələrin uçot siyasəti Fondun uçot siyasətinə uyğunlaşdırılmışdır.

Törəmə, asılı və birgə müəssisələrin silinməsi. Fond şirkət üzərində nəzarəti və ya əhəmiyyətli təsiri itirdikdə, müəssisədəki hər hansı bölüşdürülməmiş mənfəət nəzarətin itirildiyi tarixdə ədalətli dəyərə yenidən qiymətləndirilir və balans dəyərindəki dəyişikliklik mənfəət və ya zərərdə tanınır. Ədalətli dəyər əlaqəli müəssisələr, birgə müəssisələr və ya maliyyə aktivləri kimi mövcud iştirak paylarının sonrakı uçotu məqsədilə istifadə edilən ilkin balans dəyəridir. Bundan əlavə, həmin müəssisə ilə bağlı əvvəlki illərdə sair məcmu gəlirlərdə tanınmış hər hansı məbləğ Fondun müvafiq aktiv və öhdəliklərini birbaşa satması kimi uçota alınır. Bu, əvvəlki illərdə sair məcmu gəlirlərdə uçota alınmış məbləğlərin mənfəət və zərərə yenidən təsnifləşdirilməsidir.

Asılı müəssisədəki iştirak payının azaldılması, lakin əhəmiyyətli təsir itirilmədiyi təqdirdə əvvəllər məcmu gəlirdə tanınmış məbləğin yalnız mütənasib payı müvafiq olaraq mənfəət və ya zərərdə yenidən təsnifləşdirilir.

Xarici valyutanın çevrilməsi. Fondun konsolidasiya edilmiş müəssisələrinin əməliyyat valyutası həmin müəssisələrin fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitin valyutası hesab edilir. Fondun əməliyyat və təqdimat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan Azərbaycan Manatıdır ("AZN"). Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Fondun təqdimat valyutası olan AZN ilə əks olunmuşdur.

Əməliyyatlar və qalıqlar. Monetar aktivlər və öhdəliklər Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının ("Mərkəzi Bank") müvafiq hesabat dövrünün sonuna qüvvədə olan rəsmi valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq hər bir müəssisənin əməliyyat valyutasına çevrilir. Belə əməliyyatlar üzrə hesablaşmaların həyata keçirilməsi və monetar aktiv və öhdəliklərin Mərkəzi Bankın ilin sonuna müəyyən etdiyi rəsmi məzənnə ilə hər bir müəssisənin əməliyyat valyutasına çevrilməsi nəticəsində yaranan gəlir və zərər mənfəət və ya zərərdə tanınır. İlin sonuna qüvvədə olan məzənnə ilə çevrilmə ilkin dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə tətbiq edilmir. Xarici valyutada olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr, o cümlədən pay alətləri ədalətli dəyərin müəyyən edildiyi tarixə qüvvədə olan məzənnələrdən istifadə etməklə təqdimat valyutasına çevrilir. Məzənnə dəyişikliklərinin xarici valyutada olan və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələrə təsiri ədalətli dəyərin dəyişməsindən yaranan gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi əks etdirilir.

Qrup müəssisələri. Qrup müəssisələri arasında verilmiş kreditlər və yaranan müvafiq məzənnə gəlir və zərərləri konsolidasiya zamanı silinir. Lakin kredit əməliyyatları fərqli əməliyyat valyutalara malik qrup müəssisələri arasında baş verdikdə, məzənnə gəliri və ya zərəri tam silinə bilməz və kreditin yaxın gələcəkdə ödənilməsi gözlənilmədiyi hallardan başqa, konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərərdə tanınır və beləliklə, xarici əməliyyata xalis investisiyanın bir hissəsini təşkil edir. Bu halda məzənnə gəliri və ya zərəri sair məcmu gəlirlərdə tanınır.

Hər bir Qrup müəssisəsinin əməliyyat nəticəsi və maliyyə vəziyyəti (bu müəssisələrdən heç birinin əməliyyat valyutası hiperinflasiya iqtisadiyyatlı ölkələrin valyutası deyil) aşağıdakı şəkildə təqdimat valyutasına çevrilir:

- (i) təqdim edilmiş hər bir maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat üzrə aktiv və öhdəliklər, müvafiq hesabat dövrünün sonunda qüvvədə olan məzənnə ilə çevrilir;
- (ii) gəlir və xərclər orta məzənnə ilə yenidən qiymətləndirilir (həmin orta məzənnə əməliyyat tarixinə məzənnələrin məcmu təsirinə əsaslı şəkildə yaxın olmadığı halda, gəlir və xərclər əməliyyat tarixinə qüvvədə olan məzənnə ilə çevrilir);
- (iii) kapitalın komponentləri ilkin dəyərlə çevrilir; və
- (iv) bütün məzənnə fərqləri sair məcmu gəlirlərdə əks etdirilir.

Xarici müəssisə və ya Fondun əməliyyat və təqdimat valyutasından fərqli valyutadan istifadə edən törəmə müəssisə üzərində nəzarət itirildikdə, əvvəlki dövrlərdə sair məcmu gəlirlərdə tanınmış məzənnə fərqləri silinmədən yaranan gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi il üzrə mənfəət və ya zərərə yenidən təsnifləşdirilir. Törəmə müəssisə üzərindəki nəzarəti itirmədən onu qismən satdıqda, yığılmış məzənnə fərqlərinin müvafiq hissəsi kapitalda qeyri-nəzarət payına yenidən təsnifləşdirilir.

Xarici müəssisənin alınması nəticəsində yaranan qudvil və ədalətli dəyər üzrə düzəlişlər xarici müəssisənin aktiv və öhdəliyi kimi tanınır və ilin sonuna olan məzənnə ilə çevrilir. Bu zaman yaranan məzənnə fərqləri sair məcmu gəlirlərdə tanınır.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsində istifadə olunan rəsmi valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN; 1 Avro = 1.9035 AZN; 100 Cənubi Koreya vonu = 0.1470 AZN; 1 İngilis funt sterlinqi = 2.2284 AZN; 100 Yapon yeni = 1.5578 AZN; 1 Rus rublu = 0.0274 AZN (2018: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN; 1 Avro = 1.9468 AZN; 100 Cənubi Koreya vonu = 0.1521 AZN; 1 İngilis

funt sterlinqi = 2.1529 AZN; 100 Yapon yeni = 1.5366 AZN; 1 Rus rublu = 0.0245 AZN). 31 dekabr 2019-cu il tarixinə gəlir və xərclərin çevrilməsində istifadə olunan rəsmi orta valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN; 1 Avro = 1.9027 AZN; 100 Cənubi Koreya vonu = 0.1459 AZN; 1 İngilis funt sterlinqi = 2.1698 AZN; 100 Yapon yeni = 1.5599 AZN; 1 Rus rublu = 0.0263 AZN (2018: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN; 1 Avro = 2.0069 AZN; 100 Cənubi Koreya vonu = 0.1545 AZN; 1 İngilis funt sterlinqi = 2.2679 AZN; 100 Yapon yeni = 1.5384 AZN; 1 Rus rublu = 0.0272 AZN).

İnvestisiya mülkiyyəti. İnvestisiya mülkiyyəti icarə gəlirləri əldə etmək və ya gələcəkdə daha yüksək qiymətə satılmaq yaxud hər iki məqsədlə icarəyə verilmiş və Fondun sərəncamında olmayan mülkiyyətdir. İnvestisiya mülkiyyətinə gələcəkdə investisiya mülkiyyəti kimi istifadə edilmək üçün başa çatdırılmamış tikililər daxildir.

İnvestisiya mülkiyyəti ilkin olaraq əməliyyat xərcləri də daxil olmaqla ilkin dəyerdə uçota alınır və sonradan hesabat dövrünün sonuna mövcud olan bazar şərtlərini əks etdirmək üçün yenidən nəzərdən keçirilmiş ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirilir. İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyəri adi əməliyyat zamanı əməliyyat xərcləri çıxılmadan belə mülkiyyətin satışından əldə ediləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər üçün ən dəqiq dəlil eyni məkanda və vəziyyətdə olan mülkiyyət üzrə fəal bazarda mövcud olan cari qiymətlərdir.

Analoji mülkiyyət üçün fəal bazarda cari qiymətlər mövcud olmadıqda Fond müxtəlif mənbələrdən əldə edilmiş məlumatlara əsaslanır, o cümlədən:

- (a) fərqli xarakter, vəziyyət və ya əraziyə malik olan mülkiyyət üzrə fəal bazardakı cari qiymətlər (həmin fərqlər nəzərə alınmaqla);
- (b) daha az fəal bazarlarda analoji mülkiyyət üçün eyni qiymətlərlə əməliyyatların həyata keçirildiyi tarixdən sonra iqtisadi şərtlərdəki hər hansı dəyişikliyi əks etdirmək üçün dəyişdirilmiş son qiymətlər; və
- (c) mövcud icarə müqavilələri və digər müqavilələrin şərtlərinə uyğun olaraq hesablanmış gələcək nağd pul axınları üzrə etibarlı təxminlərə əsaslanan və (mümkün olduqda) kənar mənbələrin məlumatları (məsələn, eyni məkanda və vəziyyətdə olan oxşar kateqoriyalı mülkiyyət üçün cari bazar qiymətləri, eləcə də nağd pul axınlarının məbləği və müddəti ilə bağlı qeyri-müəyyənlik üzrə cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən diskont dərəcələri) ilə təsdiqlənən diskontlaşdırılmış gələcək nağd pul axınları üzrə proqnozlar.

Fondun investisiya mülkiyyətinin bazar dəyəri bu sahədə tanınmış və peşəkar səriştə qazanmış, habelə analoji ərazidə yerləşən və bənzər kateqoriyadan olan mülkiyyətin qiymətləndirilməsində ən son təcrübəyə malik olan müstəqil qiymətləndiricilərin tərtib etdikləri hesabatlara əsasən müəyyən edilir.

İnvestisiya mülkiyyətinin qiymətləndirilməsi bütün gözlənilən ödənişlər çıxılmaqla nəzərdə tutularsa, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca tanınan müvafiq icarə öhdəliyi uçot məqsədləri üçün investisiya mülkiyyətinin balans dəyərinə əlavə edilir.

İnvestisiya mülkiyyəti üzrə qazanılmış icarə gəlirləri il üzrə mənfəət və ya zərərdə icarə gəlirləri kimi göstərilir. İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi nəticəsində yaranan gəlir və zərər il üzrə mənfəət və ya zərərdə ayrıca əks etdirilir. İnvestisiya mülkiyyətinin satışından yaranan gəlir və ya zərər satış qiyməti ilə balans dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Fond investisiya mülkiyyətini bazar şərtləri ilə həyata keçirilən əməliyyat zamanı ədalətli dəyərle satarsa, satışdan dərhal əvvəlki balans dəyərinə əməliyyat qiymətinə uyğun düzəliş edilir və düzəliş il üzrə mənfəət və ya zərər hesabatında investisiya mülkiyyətinin yenidən qiymətləndirilməsindən yaranan gəlir kimi tanınır.

Mülkiyyət üzrə sonrakı xərclər Fondun həmin xərclər ilə bağlı gələcəkdə iqtisadi səmərə əldə edəcəyi ehtimalı olduqda və onun dəyəri etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə aktivin balans dəyərində kapitallaşdırılır. Bütün digər təmir və texniki xidmət xərcləri baş verdiyi anda xərcə silinir.

Maliyyə alətləri - əsas qiymətləndirmə üsulları. Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktiv satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq fəal bazarda alınıb satıla bilən qiymət ilə təsdiqlənir. Fəal bazar qiymətlər haqqında davamlı olaraq məlumat əldə etmək üçün aktiv və öhdəliklər üzrə əməliyyatların kifayət qədər tez müddətdə və həcmdə həyata keçirildiyi bazardır.

Fəal bazarda alınıb satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ayrı-ayrı aktiv və ya öhdəliklərin bazar qiymətinin müəssisənin istifadəsində olan aktiv və ya öhdəliklərin miqdarına hasili nəticəsində alınan məbləğ kimi ölçülür. Bu hal hətta bazarın normal gündəlik ticarət dövrüyyəsi müəssisənin istifadəsində olan aktiv və öhdəliklərin qarşılınması üçün kifayət qədər olmadıqda və bir əməliyyat üzrə mövqelərin satılması üçün sifarişlərin yerləşdirilməsi bazar qiymətinə təsir etdikdə baş verir.

Əməliyyatın qiyməti haqqında bazar məlumatı olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün pul axınlarının diskontlaşdırılması modelindən, həmçinin bazar şərtləri ilə həyata keçirilən analoji

əməliyyatlar haqqında məlumatlara və ya investisiya olunan müəssisələrin cari dəyərində əsaslanan modellərdən istifadə edilir. Ədalətli dəyər qiyətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstəriləndiyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci Səviyyəyə oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka olunan (düzəliş edilməyən) qiymətlər ilə qiymətləndirmələr aiddir, (ii) 2-ci Səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni, qiymətlər əsasında hesablananlar) müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli ilkin məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları ilə qiymətləndirmələr aiddir (iii) 3-cü Səviyyəyə aid olan qiymətləndirmələr yalnız müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmır (yəni, qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli həcmdə müşahidə oluna bilməyən ilkin məlumatlar tələb edilir). Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasında köçürmələr hesabat dövrünün sonunda baş vermiş hesab edilir. Qeyd 20-yə baxın.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqədardır. Əlavə xərc əməliyyat həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Əməliyyat xərclərinə borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri daxil edilmir.

Amortizasiya olunmuş dəyər ("AC") əsas məbləğ üzrə ödənişləri çıxmaqla və hesablanmış faizləri üstə gəlməklə, maliyyə aktivləri üçün işə gözlənilən kredit zərərləri üzrə hər hansı ehtiyatı çıxmaqla ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin dəyəridir. Hesablanmış faizlərə ilkin tanınma zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödənilməli məbləğ üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya edilmiş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilir və konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərində daxil edilir.

Effektiv faiz metodu maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün müvafiq dövr ərzində faiz gəlirləri və ya xərclərinin bölüşdürülməsi metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərər istisna olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin ümumi balans dəyərində diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spredini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir. Diskont dəyərinin hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir. İlkin tanınma zamanı alınarkən və ya yaradılarkən dəyərşəkillənmiş maliyyə aktivləri üçün effektiv faiz dərəcəsinə kredit riski nəzərə alınmaqla düzəliş edilir, yəni, müqavilə üzrə nağd pul axınlarına əsasən deyil, ilkin tanınma zamanı gözlənilən nağd pul axınlarına əsasən hesablanır.

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə alətləri ilkin olaraq ədalətli dəyərle tanınır. Bütün digər maliyyə alətləri əməliyyat xərcləri də daxil olmaqla, ilkin olaraq ədalətli dəyərle tanınır. İlkin tanınma zamanı ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlkin tanınma zamanı gəlir və ya zərər yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda qeydə alınır. Sövdələşmə qiyməti eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər müşahidə oluna bilən cari bazar əməliyyatları və ya əsas məlumat kimi yalnız müşahidə edilə bilən bazarların məlumatlarını istifadə edən qiymətləndirmə modeli ilə sübut edilir. İlkin tanınmadan sonra amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri və ədalətli dəyər dəyişməsi sair məcmu gəlirə aid edilən ("FVOCI") borc alətlərinə investisiyalar üzrə gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat tanınır və bu da aktivin ilkin tanınmasından dərhal sonra zərərin tanınması ilə nəticələnir.

Qanunvericilik və ya ümumi qəbul edilmiş bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində təchiz olunması nəzərdə tutulan maliyyə aktivlərinin bütün digər alış və satışları ("müntəzəm" alış və satışlar), Fondun maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatların qeydə alınması müəssisə həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda həyata keçirilir.

Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə qiymətləndirilməsi: qiymətləndirmə kateqoriyaları. Fond maliyyə aktivlərini aşağıdakı qiymətləndirmə kateqoriyalarından istifadə etməklə təsnifləşdirir: FVTPL, FVOCI və AC. Borc maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə qiymətləndirilməsi aşağıdakılardan asılıdır: (i) müvafiq aktivlər portfelinin idarə olunması üçün Fondun biznes modeli və (ii) aktiv üzrə nağd pul axınlarının xüsusiyyəti.

Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə qiymətləndirilməsi: biznes model. Biznes model Fondun nağd pul axınları əldə etməsi məqsədilə aktivlərin idarə edilməsi üçün istifadə etdiyi metodu

əks etdirir və Fondun məqsədinin: (i) aktivlərdən yalnız müqavilə üzrə nağd pul axınlarının əldə edilməsi ("müqavilə üzrə nağd pul axınlarının əldə edilməsi üçün aktivin saxlanması") və ya (ii) müqavilədə nəzərdə tutulan və aktivlərin satışından yaranan nağd pul axınlarının əldə edilməsi ("müqavilə üzrə nağd pul axınlarının əldə edilməsi və maliyyə aktivlərinin satılması üçün aktivlərin saxlanması") olub-olmadığını müəyyən edir. (i) və (ii) bəndlər tətbiq edilmədikdə, maliyyə aktivləri "digər" biznes modellərə aid edilir və FVTPL kateqoriyasında ölçülür.

Biznes model qiymətləndirmə tarixində mövcud olan portfel üzrə müəyyən edilmiş məqsədlərə nail olmaq üçün Fondun həyata keçirməyi planlaşdırdığı fəaliyyətə dair bütün müvafiq sübutlar əsasında aktivlər qrupu (portfel səviyyəsində) üçün müəyyən edilir. Biznes modelin müəyyən edilməsi zamanı Fondun nəzərə aldığı amillərə portfelin məqsədi və tərkibi, müvafiq aktivlər üzrə nağd pul axınlarının əldə edilməsi ilə bağlı keçmiş təcrübə, risklərin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi üzrə yanaşmalar, aktivlər üzrə gəlirliliyin qiymətləndirilməsi üsulları və aktivlərin idarə edilməsi menecerlərinə ödənişlərin sxemi daxildir.

Maliyyə aktivlərinin təsnifləşdirilməsi və sonrakı dövrdə qiymətləndirilməsi: nağd pul axınlarının xüsusiyyətləri. Biznes model müqavilə üzrə nağd pul axınlarının əldə edilməsi və ya müqavilə üzrə nağd pul axınlarının əldə edilməsi və maliyyə aktivlərinin satılması üçün aktivlərin saxlanılmasını nəzərdə tutduqda, Fond nağd pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişlərindən ibarət olub-olmadığını qiymətləndirir (SPPI təhlili). Asılı törəmə alətli maliyyə aktivləri üzrə pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişlərindən ibarət olub-olmadığını müəyyən etmək üçün belə aktivlər məcmu şəkildə nəzərdən keçirilir. Belə bir qiymətləndirmə apararkən Fond müqavilə üzrə nağd pul axınlarının əsas kredit razılaşmasının şərtlərinə uyğun olub-olmadığını, yəni faizlərə yalnız kredit riski üzrə ödənişlərin daxil olmasını, pulun zaman dəyərini, əsas kredit razılaşmasının digər risklərini və mənfəət marjasını nəzərə alır.

Müqavilə şərtləri əsas kredit sazişinin şərtlərinə uyğun olmayan riskə və ya dəyişkənliyə məruz qalmanı nəzərdə tutduqda, müvafiq maliyyə aktivləri FVTPL kateqoriyasında təsnifləşdirilir və qiymətləndirilir. SPPI təhlili aktivin ilkin tanınması zamanı həyata keçirilir və sonradan yenidən qiymətləndirilmir.

Maliyyə aktivlərinin yenidən təsnifləşdirilməsi. Maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi üzrə biznes model tam dəyişdirildikdə, bütün maliyyə alətləri yenidən təsnifləşdirilməlidir. Aktivlərin yenidən təsnifləşdirilməsi perspektiv qaydada – biznes modeldəki dəyişiklikdən sonrakı ilk hesabat dövrünün əvvəlindən tətbiq edilir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi: gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat. Fond proqnozlar əsasında amortizasiya olunmuş dəyərlə və FVOCI kateqoriyasında ölçülən borc alətləri üzrə gözlənilən kredit zərərlərini (ECL) qiymətləndirir. Fond hər bir hesabat tarixində gözlənilən kredit zərərlərini qiymətləndirir və maliyyə və müqavilə aktivləri üzrə xalis dəyərsizləşmə zərərlərini tanıyır. Gözlənilən kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi aşağıdakıları özündə əks etdirir: (i) bir sıra mümkün nəticələrin qiymətləndirilməsi yolu ilə müəyyən edilmiş obyektiv və ehtimal ilə ölçülmüş məbləğ, (ii) pulun zaman dəyəri və (iii) hesabat tarixində keçmiş hadisələr, cari şərtlər və proqnozlaşdırılan gələcək iqtisadi vəziyyət haqqında artıq xərc çəkmədən və ya çalışmadan əldə edilə bilən əsaslandırılmış və təsdiqlənmiş məlumat.

Amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən borc alətləri və müqavilə aktivləri gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla, konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda göstərilir. FVOCI kateqoriyasında ölçülən borc alətlərinin amortizasiya olunmuş dəyərində dəyişikliklər gözlənilən kredit zərərləri üçün ehtiyat çıxılmaqla mənfəət və ya zərərdə tanınır. Balans dəyərindəki digər dəyişikliklər sair məcmu gəlirlərdə FVOCI kateqoriyasında ölçülən borc alətləri üzrə "zərər çıxılmaqla gəlir" kimi tanınır.

Fond maliyyə aktivlərinin ilkin tanınmasından etibarən kredit keyfiyyətindəki dəyişikliklərə əsaslanaraq üç mərhələli dəyərsizləşmə modeli tətbiq edir. İlkin tanınma zamanı dəyərsizləşməmiş maliyyə aləti 1-ci Mərhələyə təsnifləşdirilir. 1-ci Mərhələdə maliyyə aktivləri üzrə gözlənilən kredit zərərləri növbəti 12 ay ərzində və ya müqavilədə nəzərdə tutulan ödəniş tarixinə qədər (12 ay bitənə qədər) baş verə bilən defolt hadisələri nəticəsində yaranmış bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri ("12 aylıq gözlənilən kredit zərəri") məbləğində qiymətləndirilir. Fond ilkin tanınma vaxtından etibarən kredit riskində əhəmiyyətli dərəcədə artımın baş verdiyini müəyyən edərsə, aktiv 2-ci Mərhələyə köçürülür və həmin aktiv üzrə gözlənilən kredit zərərləri bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri əsasında, yəni müqavilədə göstərilən ödəmə tarixinə qədər, lakin gözlənilən hər hansı qabaqcadan ödənişləri nəzərə almaqla ("bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri") qiymətləndirilir. Fond maliyyə aktivinin dəyərsizləşməsini müəyyən edərsə aktiv 3-cü Mərhələyə köçürülür və həmin aktiv üzrə gözlənilən kredit zərərləri bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi qiymətləndirilir. Alınmış və ya yaradılmış, lakin dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün gözlənilən kredit zərərləri daim bütöv müddət üçün gözlənilən kredit zərərləri kimi ölçülür.

Maliyyə aktivlərinin silinməsi. Maliyyə aktivlərini bərpa etmək üçün Fondun bütün praktiki imkanları tükəndikdə və Fond belə aktivlərin bərpasına dair gözləntilərin əsaslandırılmadığı qənaətinə gəldikdə, maliyyə aktivləri tam və ya qismən silinir. Aktivlərin silinməsi tanınmanın dayandırılmasını əks etdirir. Fond müqaviləyə əsasən ödənilməli məbləğləri bərpa etməyə cəhd etdikdə, lakin həmin məbləğlərin bərpası ilə bağlı

əsaslandırılmış gözləntiləri olmadıqda, barəsində hələ də məcburi bərpa tədbirləri görülməli maliyyə aktivlərini silə bilər.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması. Fond aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərinin tanınmasını dayandırır: (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (b) Fond maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağladıqda və bu zaman (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürmədikdə və ya saxlamadıqda, lakin, həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda. Qarşı tərəf satışa məhdudiyyətlər qoymadan aktiv tam olaraq əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq imkanına malik olmadıqda nəzarəti özündə saxlayır.

Maliyyə aktivlərinin modifikasiyası. Fond bəzən maliyyə aktivləri üzrə müqavilə şərtlərinə yenidən baxır və ya əks halda dəyişdirir. Bu zaman Fond digər məsələlərlə yanaşı, aşağıdakı amilləri nəzərə alaraq, müqavilə üzrə nağd pul axınlarının modifikasiyasının əhəmiyyətli olub-olmadığını qiymətləndirir: aktivin risk profilinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən hər hansı yeni müqavilə şərtləri (məsələn, mənfəətdə pay və ya kapital üzrə gəlirlilik), faiz dərəcəsinə əhəmiyyətli dəyişiklik, valyuta denominasiyasında dəyişiklik, aktivlə bağlı kredit riskinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərən yeni və ya əlavə kredit təminatının yaranması.

Maliyyə öhdəliklərinin qiymətləndirilmə kateqoriyaları. Maliyyə öhdəlikləri aşağıdakılar istisna olmaqla, sonradan amortizasiya olunmuş dəyərlə təsnifləşdirilir: (i) FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə öhdəlikləri: bu təsnifat törəmə maliyyə alətləri, ticarət üçün saxlanılan maliyyə öhdəlikləri (məsələn, qiymətli kağızlar üzrə qısamüddətli mövqələr), bizneslərin birləşməsi zamanı alıcı tərəfindən tanınan şərti ödənişlər və ilkin tanınma zamanı belə öhdəliklər kimi müəyyən edilən digər maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edilir və; (ii) maliyyə zəmanəti müqavilələri və kredit öhdəlikləri.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması. Maliyyə öhdəliyinin tanınması öhdəlik icra edildiyi halda dayandırılır (yəni, müqavilədə göstərilən öhdəlik yerinə yetirildikdə, ləğv edildikdə və ya icra müddəti başa çatdıqda).

Fond ilə onun əvvəlki kreditörələri arasında şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olan borc alətlərinin mübadiləsi, eləcə də mövcud maliyyə öhdəliklərinin şərtlərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirilməsi ilkin maliyyə öhdəliyinin icrası və yeni maliyyə öhdəliyinin tanınması kimi uçota alınır. Şərtlər o halda əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmiş hesab olunur ki, alınmış və ilkin effektiv faiz metodu ilə diskontlaşdırılmış bütün ödənilmiş komissiyalar daxil olmaqla, yeni şərtlərə əsasən nağd pul axınlarının diskontlaşdırılmış cari dəyəri ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan nağd pul axınlarının diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10% fərqlənsin. Borc alətlərinin mübadiləsi və ya şərtlərinin dəyişdirilməsi öhdəliyin icrası kimi nəzərə alınarsa, bütün xərclər və ya ödənilmiş komissiyalar öhdəliyin icrası üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Borc alətinin mübadiləsi və ya şərtlərinin dəyişdirilməsi öhdəliyin icrası kimi nəzərə alınmadıqda, bütün xərclər və ya ödənilmiş komissiyalar öhdəliyin balans dəyərinə düzəliş kimi əks etdirilir və modifikasiya edilmiş öhdəliyin qalan müddəti ərzində amortizasiya edilir.

Öhdəliklərin icrası ilə nəticələnməyən dəyişikliklər əvvəlki tarixlə məcmu amortizasiyanın hesablanması metodu ilə təxmini göstəricinin dəyişməsi kimi uçota alınır və bu zaman gəlir və ya zərər balans dəyərindəki fərqi iqtisadi mahiyyəti səhmdar ilə kapital əməliyyatlarına aid edilmədiyi təqdirdə, mənfəət və ya zərərdə əks etdirilir.

Maliyyə alətlərinin əvəzləşdirilməsi. Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququn, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya aktiv realizasiya edərkən müvafiq öhdəliyi də satmaq niyyətinin mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Belə əvəzləşdirmə hüququ (a) gələcək hadisələrdən asılı olmamalı və (b) aşağıdakı bütün hallarda hüquqi qüvvəyə malik olmalıdır (i) adi fəaliyyət gedirdə (ii) defolt halı olduqda və (iii) ödəniş qabiliyyəti olmadıqda və ya müflisləşmə baş verdikdə.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə kassada olan pul vəsaitləri, banklardakı qısamüddətli depozitlər, eləcə də ilkin ödəmə müddəti üç ay və ya daha az olan qısamüddətli və yüksək likvidli investisiyalar daxildir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakı səbəblərə görə amortizasiya olunmuş dəyərlə qeydə alınır: (i) müqavilə üzrə nağd pul axınlarını əldə etmək məqsədilə saxlanılır və həmin nağd pul axınları yalnız əsas borc və faiz ödənişlərindən ibarətdir, və (ii) FVTPL kateqoriyasında qiymətləndirilmir. Yalnız qanunvericiliklə müəyyən edilmiş şərtlər (məsələn, bəzi ölkələrdə borcun kapitalla konvertasiya edilməsi üzrə müddəalar), müqavilənin şərtlərinə daxil ediləcəyi və hətta qanunvericiliyin dəyişdirilməsindən sonra tətbiq ediləcəyi hallar istisna olmaqla, SPPI təhlilinin nəticələrinə təsir göstərmir.

Pul bazarı fondları. Pul bazarı fondlarına investisiyalar pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin tərkibində göstərilir və ədalətli dəyərlə qiymətləndirilir. Onlar müəyyən pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyərinin dəyişməsi

riski cüzi olan qısamüddətli və yüksək likvidli investisiyalardan ibarətdir və ödəmə müddətləri yaxınlaşdıqda faiz dərəcəsindeki dəyişikliklərə görə dəyərinin dəyişməsi riski azdır.

Ticarət və digər debitor borcları. Ticarət və digər debitor borcları ilkin olaraq ədalətli dəyərlə, sonra isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə tanınır.

Ticarət və digər kreditor borcları. Ticarət və digər kreditor borcları qarşı tərəfin müqavilə üzrə öz öhdəliklərini yerinə yetirdiyi zaman hesablanır və ilkin olaraq ədalətli dəyərlə, sonra isə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş dəyərlə tanınır.

FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri istiqrazlara və səhmlərə investisiyalardan ibarətdir. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faizlərə istiqrazlar və səhmlər üzrə hesablanmış faizlər daxildir. Fondun dividend ödənişlərini almaq hüququ müəyyən edildikdə və dividendlərin əldə edilməsi ehtimalı yüksək olduqda, dividendlər maliyyə gəlirlərinin tərkibində göstərilir. Ədalətli dəyərdəki dəyişikliklərin bütün digər elementləri və tanınmanın dayandırılması zamanı yaranan gəlir və ya zərər yarandığı dövrdə ticarət üçün investisiyalar üzrə zərər çıxılmaqla gəlir kimi il üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Səhm investisiyaları. Emitentin nöqteyi nəzərindən kapital anlayışına cavab verən maliyyə aktivləri, yəni müqavilə üzrə nağd pulun ödənilməsi öhdəliyini nəzərdə tutmayan və emitentin xalis aktivlərində qalıq payını təsdiqləyən alətlər Fond tərəfindən səhm investisiyaları kimi hesab edilir. Səhm investisiyaları Fondun ilkin tanınma zamanı dəyişdirilməmək şərtlə səhm investisiyalarını FVOCI kateqoriyasına təsnifləşdirməsi istisna olmaqla, FVTPL kateqoriyasında qiymətləndirilir. Fondun siyasəti səhm investisiyalarını yalnız investisiya gəlirləri yaratmaq üçün deyil, strateji məqsədlər üçün saxlanıldıqda FVOCI kateqoriyasında qiymətləndirməkdir. FVOCI kateqoriyasında qiymətləndirmə zamanı ədalətli dəyərin dəyişməsi üzrə gəlir və zərər sair məcmu gəlirlərdə tanınır və sonra, o cümlədən silinmə zamanı mənfəət və ya zərərə yenidən təsnifləşdirilmir. Dəyersizləşmə zərərləri və onların geri qaytarılması ədalətli dəyərdəki digər dəyişikliklərdən ayrıca qiymətləndirilmir. Fondun dividend ödənişlərini almaq hüququ müəyyən edildikdə, dividendlər belə ödənişlərin investisiya üzrə gəlirləri deyil, investisiyanın qaytarılmasını nəzərdə tutduğu hallar istisna olmaqla, mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Borclar. Borclar ilkin olaraq əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərdə, sonradan isə effektiv faiz metoduna əsasən amortizasiya edilmiş dəyərdə tanınır.

Mənfəət vergisi. Hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında mənfəət vergisi qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonuna qüvvəyə minmiş qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq əks etdirilir. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, il üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Lakin, həmin və ya başqa dövrdə sair məcmu gəlirdə və ya birbaşa kapitalda tanınan əməliyyatlara aid olan vergilər sair məcmu gəlirdə və ya birbaşa kapitalda tanınır.

Cari vergilər cari və əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya vergi orqanları tərəfindən geri qaytarılacaq məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim olunmasından əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa vergilər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəlik metodundan istifadə etməklə, aktiv və öhdəliklərin vergi bazası və maliyyə hesabatlarının hazırlanması məqsədləri üçün onların balans dəyəri arasında yaranan keçmiş illərin vergi zərəri və bütün müvəqqəti fərqlər üçün hesablanır. İlkin uçot zamanı istisna hal olaraq, əgər əməliyyat maliyyə mənfəəti və vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir göstərmirsə, aktiv və öhdəliyin ilkin qeydə alınması nəticəsində yaranan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi hesablanmır (müəssisələrin birləşməsi halları istisna olmaqla). Təxirə salınmış vergi qalıqları qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müvəqqəti fərqlərin qaytarılacağı və ya keçmiş illərdən yığılmış vergi zərərlərinin istifadə ediləcəyi dövrdə tətbiq edilməli vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi aktivləri və keçmiş illərin vergi zərərləri müvəqqəti fərqlərin geri qaytarılması, kifayət qədər vergi tutulan gələcək gəlirlərin yaranması və bu gəlirlər üzrə çıxılmaların istifadə edilməsi ehtimalını nəzərə alaraq tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktiv və öhdəlikləri cari vergi aktivləri və vergi öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulan hüquq mövcud olduqda, eləcə də təxirə salınmış vergi aktiv və öhdəlikləri vergiyə cəlb edilən eyni və ayrı-ayrı şəxslər tərəfindən eyni vergi orqanına ödənilmiş vergiyə aid olduqda və bu zaman hesablaşmaları əvəzləşdirmə yolu ilə aparmaq niyyəti mövcud olduğu halda əvəzləşdiirlə bilər. Təxirə salınmış vergi aktiv və öhdəlikləri yalnız Fondun ayrı-ayrı müəssisələri arasında əvəzləşdirilir.

Fond törəmə müəssisələrin dividendləri və ya onların satışından əldə edilən gəlirlərə tətbiq edilən vergilər üzrə müvəqqəti fərqlərin qaytarılmasına nəzarət edir. Rəhbərliyin yaxın gələcəkdə müvəqqəti fərqlərin

qaytarılmasını gözlədiyi hallar istisna olmaqla, Fond belə müvəqqəti fərqlər üzrə təxirə salınmış vergi öhdəliklərini tanıyır.

Bizneslərin birləşməsi. Bizneslərin birləşməsi satınalma metodundan istifadə etməklə uçota alınır. Bizneslərin birləşməsi zamanı köçürülmüş kompensasiya Fond tərəfindən köçürülmüş aktivlərin, əldə edilmiş müəssisənin keçmiş sahibləri üçün Fond tərəfindən yaranan öhdəliklərin və əldə edilmiş müəssisədə nəzarət müqabilində Fond tərəfindən buraxılan səhm payı üzrə iştirakın alındığı tarixdəki ədalətli dəyərlərin cəmi kimi hesablanacaq ədalətli dəyərde ölçülür. Satınalma ilə əlaqəli xərclər adətən yarandığı anda mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Qızıl külçələr. Fond tərəfindən qızıl külçələrin satın alınmasında məqsəd, həmin qızılın gələcəkdə satıla bilməsi imkanı ilə ümumi investisiya portfelinin diversifikasiyası olmuşdur. Qızıl külçələr ilkin olaraq ədalətli dəyərde qeydə alınır və sonradan müvafiq gəlir və ya zərəri mənfəət və ya zərərdə göstərməklə ədalətli dəyərde qiymətləndirilir.

Əmlak və avadanlıqlar. Fondun əmlak və avadanlığı əsasən inzibati məqsədlər üçün saxlanılan, təxmin edilən faydalı istifadə müddəti bir hesabat dövründən çox olan maddi aktivlərdir. Əmlak və avadanlıqlar yığılmış amortizasiya və ehtiyac yaranarsa dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat çıxılmaqla, ilkin dəyərde uçota alınır.

Binaların yenidən qiymətləndirilməsi balans dəyərinin hesabat dövrünün sonunda ədalətli dəyərdən istifadə etməklə müəyyən edilə biləcək balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənməməsi üçün kifayət qədər müntəzəm qaydada həyata keçirilməlidir. Yenidən qiymətləndirmə nəticəsində balans dəyərinin artması sair məcmu gəlirlərdə və kapitalda "yenidən qiymətləndirmə üzrə artım" kimi göstərilir. Eyni aktivin balans dəyəri üzrə əvvəlki artımları əvəzləşdirən azalmalar sair məcmu gəlirlərdə göstərilir və əvvəlki illərdə kapitalda tanınmış "yenidən qiymətləndirmə üzrə artım" azaldır; bütün digər azalma halları il üzrə mənfəət və ya zərərdə əks etdirilir. Aktivin silinməsi və ya satılması zamanı yenidən qiymətləndirmə üzrə artım realizasiya olunduqda, kapitalda göstərilən binalar üzrə yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı birbaşa olaraq bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür. Ədalətli dəyər haqqında bazar məlumatı olmadıqda, ədalətli dəyər gəlir yanaşması əsasında müəyyən edilir.

Kiçik həcmli təmir və gündəlik xidmət xərcləri çəkildiyi dövrdə xərcə silinir. Əmlak və avadanlıqların əsas hissələrinin əvəz edilməsi xərcləri kapitallaşdırılır və əvəz edilmiş hissələr balansdan silinir.

Rəhbərlik hər bir hesabat dövrünün sonunda əmlak və avadanlıqlar üzrə dəyərsizləşmə əlamətlərinin mövcudluğunu qiymətləndirir. Əgər bu cür əlamətlər mövcud olarsa, rəhbərlik bərpa edilə bilən dəyəri təxmin edir. Aktivin bərpa edilə bilən dəyəri onun satış üzrə məsrəfləri çıxılmaqla ədalətli dəyəri və istifadə dəyərindən daha yüksək olan dəyəridir. Aktivin balans dəyəri onun bərpa edilə bilən dəyərinə qədər azaldılır və dəyərsizləşmə zərəri il üzrə mənfəət və ya zərərdə kapitalda göstərilən əvvəlki ilin yenidən qiymətləndirmə ehtiyatından artıq olan hissəsi qədər tanınır. Aktivin istifadə dəyərini və ya satış üzrə məsrəflər çıxılmaqla ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün istifadə edilmiş təxminlərdə dəyişiklik baş verdiyi təqdirdə, əvvəlki illərdə tanınmış dəyərsizləşmə zərəri bərpa edilir.

Aktivlərin silinməsindən yaranan mənfəət və ya zərər gəlirin məbləği ilə balans dəyəri arasındakı fərq kimi müəyyən edilir və il üzrə mənfəət və ya zərərdə (sair əməliyyat gəliri və ya xərci kimi) tanınır.

Amortizasiya. Torpaq üçün amortizasiya hesablanmır. Əmlak və avadanlıqlar üzrə amortizasiya düz xətt metoduna, yeni əmlak və avadanlıqların təxmini faydalı istifadə müddəti ərzində aktivlərin ilkin dəyərini onların qalıq dəyərində azaltmaqla hesablanır:

	İllər
Binalar	50
Nəqliyyat vasitələri	7
Ofis avadanlığı	4
Mebel	5
Digər əsas vəsaitlər	3

Aktiv faydalı istifadə müddətinin sonunda nəzərdə tutulan vəziyyətə uyğun olduqda, onun satışı ilə bağlı ehtimal olunan xərclər çıxıldıqdan sonra, Fond tərəfindən əldə oluna biləcək qiymətləndirilmiş məbləğ aktivin qalıq dəyəridir. Aktivlərin qalıq dəyəri və faydalı istifadə müddəti hər hesabat dövrünün sonunda nəzərdən keçirilir və lazım olduqda dəyişdirilir.

Qeyri-maddi aktivlər. Ayrıca alınmış qeyri-maddi aktivlər ilk olaraq ilkin dəyəri ilə tanınır. İlk tanımadan sonra qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiyanı və yığılmış dəyərsizləşmə zərərlərini çıxmaqla ilkin dəyəri ilə əks etdirilir. Qeyri-maddi aktivlərin istifadə müddətləri məhdud və ya qeyri-müəyyən müddətlər kimi müəyyən edilmişdir. Məhdud istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlər üçün 5 illik istifadə müddəti üzrə amortizasiya hesablanır və həmin qeyri-maddi aktivlər üzrə mümkün dəyərsizləşmə əlamətləri mövcud olanda

dəyərsizləşmə baxımından qiymətləndirmə aparılır. Müəyyən istifadə müddəti olan qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya dövrlərinə və üsullarına ən azı hər maliyyə ilinin sonunda yenidən baxılır.

Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması. Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdan silindikdə yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır.

1 yanvar 2019-cu il tarixindən Fondun icarəyə götürən qisminde çıxış etdiyi icarə müqavilələrinin uçuğu. Fond torpaq sahəsini icarəyə götürür. İcarə müqavilələri Fondun icarəyə götürülmüş aktivini istifadə etdiyi tarixə müvafiq öhdəliklə birlikdə istifadə hüquqlu aktivlər kimi tanınır. Hər bir icarə ödənişi öhdəlik və maliyyə xərcləri arasında bölüşdürülür. Maliyyə xərcləri hər bir dövr üçün öhdəliyin qalığı üzrə sabit olaraq müntəzəm faiz dərəcəsini təmin etmək üçün icarə müddəti ərzində mənfəət və ya zərəre aid edilir. İlk dəyərle tanınan istifadə hüquqlu aktiv onun faydalı istifadə və ya icarə müddəti ərzində (bu müddətlərdən hansı daha tez başa çatarsa) düz xətt metodu ilə amortizasiya edilir.

İcarə müqaviləsi üzrə yaranan öhdəliklər ilkin olaraq cari dəyərle qiymətləndirilir. İcarə öhdəliklərinə aşağıdakı icarə ödənişlərinin xalis cari dəyəri daxildir:

- icarə üzrə alınacaq həvəsləndirici ödənişlər çıxılmaqla, sabit ödənişlər (məhiyyətə sabit ödənişlər daxil olmaqla);
- indeks və ya dərəcələrdən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri;
- zamanətli son qalıq dəyəri üzrə icarəyə götürən tərəfindən ödənilməsi gözlənilən məbləğlər;
- icarəyə götürənin əsaslandırılmış şəkildə əmin olduğu halda alış hüququnun istifadə ediləcəyi qiymət; və
- icarə müddəti ərzində icarəyə götürən icarəni ləğv etmə hüququnu istifadə edərsə, icarənin ləğv edilməsi ilə bağlı cərimə ödənişləri.

İcarə ödənişləri icarə müqaviləsində nəzərdə tutulan faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılır. Bu faiz dərəcəsinin müəyyən edilməsi mümkün olmadıqda icarəyə götürənin borc kapitalı üzrə artan faiz dərəcəsi istifadə edilir. Borc kapitalı üzrə artan faiz dərəcəsi icarəyə götürənin oxşar iqtisadi mühitdə istifadə hüquqlu aktivin dəyərinə oxşar məbləğdə aktiv əldə etməsi üçün eyni müddət və şərtlərlə zəruri olan vəsaitlərin cəlb edilməsi zamanı ödəməli olduğu faiz dərəcəsidir.

İstifadə hüquqlu aktivlər aşağıdakılar nəzərə alınmaqla, ilkin dəyərle qiymətləndirilir:

- icarə öhdəliyinin ilkin qiymətləndirmə məbləği;
- icarə üzrə həvəsləndirici ödənişlər çıxılmaqla, icarə müqaviləsinin başlanma tarixindən əvvəl aparılmış bütün icarə ödənişləri;
- bütün ilkin birbaşa xərclər; və
- bərpa xərcləri.

İcarə müddətini müəyyən edərkən Fondun rəhbərliyi icarənin uzadılması və ya icarənin ləğv edilməsi hüquqlarının istifadəsi üçün iqtisadi stimulyaradan bütün fakt və şərtləri nəzərə alır. İcarənin uzadılması hüquqları (və ya icarənin ləğv edilməsi hüququnun istifadəsi müddətindən sonrakı dövrlərin) yalnız müqavilənin müddətinin uzadılacağına (və ya ləğv edilməyəcəyinə) əsaslı şəkildə əminlik olduqda icarə müddətinə daxil edilir.

Qiymətləndirməyə təsir edən mühüm hadisə baş verdikdə və ya şəraitdə əhəmiyyətli dəyişiklik olduqda və belə hallar icarəyə götürənin nəzarəti altında olduqda qiymətləndirmə yenidən nəzərdən keçirilməlidir.

1 yanvar 2019-cu il tarixinə qədər Fondun icarəyə götürən qisminde çıxış etdiyi əməliyyat icarəsi müqavilələrinin uçuğu. Fond aktivin mülkiyyət hüququ ilə bağlı bütün risk və faydaların əsas etibarilə icarəyə verəndən Fonda ötürülməsini nəzərdə tutmayan icarə müqaviləsində icarəyə götürən qisminde çıxış etdikdə, ümumi icarə ödənişləri icarə müddəti ərzində düz xətt metoduna əsasən il üzrə mənfəət və ya zərərdə (icarə xərcləri kimi) tanınır. Əməliyyat icarəsinə torpaq sahələri üzrə dövlət tərəfindən müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilən və elan edilən kadastr dəyərindən asılı olan uzunmüddətli icarə ödənişləri daxildir.

Digər müqavilələrdən yaranan icarələr aşağıdakı hallarda ayrılır: (a) müqavilənin icrası müəyyən aktiv və ya aktivlərin istifadəsindən asılı olduqda və (b) müqavilə ilə aktivdən istifadə hüququ ötürüldükdə.

Fondun icarəyə verən qismində çıxış etdiyi əməliyyat icarəsi müqavilələrinin uçotu. Aktivlər əməliyyat icarəsinə verildikdə alınacaq icarə ödənişləri icarə müddəti ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə icarə gəliri kimi tanınır.

1 yanvar 2019-cu il tarixinə qədər Fondun icarəyə götürən qismində çıxış etdiyi maliyyə icarəsi müqavilələrinin uçotu. Fond mülkiyyətlə bağlı bütün risk və faydaların əsas etibarilə Fonda ötürüldüyü icarə müqavilələrində icarəyə götürən qismində çıxış etdikdə, icarəyə verilmiş aktivlər icarə münasibətlərinin yarandığı tarixdə icarəyə verilmiş aktivlərin ədalətli dəyəri ilə minimal icarə ödənişlərinin cari dəyəri arasında daha az olanı ilə əsas vəsaitlərin tərkibində uçota alınır. Hər bir icarə ödənişi maliyyə icarəsi üzrə borc qalığının sabit dərəcəsini təmin etmək məqsədilə maliyyə xərclərinə və qismən öhdəliyin azaldılmasına aid edilir. Gələcək maliyyə xərcləri çıxılmaqla, müvafiq icarə öhdəlikləri "sair borclar" sətrinə daxil edilir. Faiz xərcləri effektiv faiz dərəcəsi metoduna əsasən icarə müddəti ərzində il üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Fond icarə müddətinin başa çatmasınadək mülkiyyət hüququnun əldə ediləcəyinə əsaslı şəkildə əmin olmadıqda, maliyyə icarəsi müqaviləsi üzrə əldə edilmiş aktivlər onların faydalı istifadə müddəti və ya daha qısa icarə müddəti ərzində amortizasiya edilir.

Ehtiyatlar. Ehtiyatlar Fondun keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman Fondan öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablana bilər.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırkı öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun zaman dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərində bərabər olur).

Şərti aktiv və öhdəliklər. Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onlarla bağlı yarana biləcək hər hansı ödəmələrin ehtimalının çox az olması hallarından başqa, belə hesabatlarda açıqlanır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks etdirilmir, lakin onlarla bağlı iqtisadi mənfəətin daxil olması ehtimal edildikdə maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Kapital ehtiyatları. Fondun konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında kapital (sair məcmu gəlirlər) üzrə qeyd edilmiş ehtiyatlara daxildir:

- Xarici əməliyyatlar üzrə xalis investisiyaların çevrilməsindən yaranan məzənnə fərqlərini qeydə almaq üçün istifadə olunan 'xarici valyutanın çevrilməsi üzrə ehtiyat';
- 'Bölüşdürülməmiş mənfəət'

Qeyd 18-də göstəriləyi kimi, Fərmanlara və Qaydalara uyğun olaraq, Fond büdcədənkenar dövlət təsisatıdır. Fondun daxilolmaları və köçürülmələri ilə bağlı bütün qərarlar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanları əsasında həyata keçirilir və təsdiqlənir.

Fondun daxilolmaları/köçürmələri kapital qoyuluşlarını/çıxarışlarını əks etdirir və müvafiq olaraq kapitalda alınmış/ödənilmiş vəsaitlərin ədalətli dəyəri ilə qeydə alınır.

Dövlət Büdcəsinə köçürmələr, habelə hökumət idarələri, hökumətə məxsus müəssisə və şirkətlərə köçürmələr ödəniş tarixində tanınır. Bütün köçürmələr Fondun təsdiq olunmuş büdcəsi çərçivəsində həyata keçirilir və büdcə ilə nəzərdə tutulmuş müvafiq benefisiarlara (dövlət təşkilatları, hökumətə məxsus müəssisə və şirkətlər) təqdim etdikləri sifariş məktublarının əsasında ödənilmək üçün Azərbaycan Respublikasının Dövlət Xəzinədarlığına köçürülür.

Faiz gəlir və xərclərinin tanınması. Amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülən bütün maliyyə aktivləri üzrə faiz gəlir və xərcləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metodu ilə qeydə alınır. Bu metoda əsasən faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və ödənişlər, sövdələşmə xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir. FVTPL kateqoriyasında nominal faiz dərəcəsi ilə hesablanmış borc və səhm alətləri üzrə faiz gəlirləri mənfəət və ya zərərin tərkibində "FVTPL kateqoriyasında ölçülən aktivlər üzrə faiz gəlirləri" sətrində göstərilir.

Effektiv faiz dərəcəsinə aid olan komissiya haqlarına maliyyə aktivinin yaradılması və ya alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zəmanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılaşdırılması və sövdələşmə sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar Fond tərəfindən əldə edilmiş və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir.

Yaradılmış və ya alınmış, lakin dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün effektiv faiz dərəcəsi gözlənilən nağd pul axınlarını (ilkin gözlənilən kredit zərərləri daxil olmaqla) ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərə diskontlaşdırır

dərəcədir (adətən alış qiymətinə uyğun gəlir). Nəticədə effektiv faiz dərəcəsi kredit riskinə uyğun dəyişdirilmiş olur.

Faiz gəlirləri aşağıdakılar istisna olmaqla, maliyyə aktivlərinin ümumi balans dəyərində effektiv faiz dərəcəsini tətbiq etməklə hesablanır: (i) dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri (3-cü Mərhələ). Belə aktivlər üzrə faiz gəlirini hesablayarkən kredit zərərləri üzrə ehtiyat çıxılmaqla, aktivin amortizasiya olunmuş dəyərində effektiv faiz dərəcəsi tətbiq edilir və (ii) alınarkən və ya yaradılarkən dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri. Bu aktivlər üzrə faiz gəlirini hesablayarkən aktivin amortizasiya olunmuş dəyərində kredit riskinə uyğun dəyişdirilmiş ilkin effektiv faiz dərəcəsi tətbiq edilir.

FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə dividend gəlirləri Fondun ödənişləri əldə etmək hüququ müəyyən edildikdə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır.

Sair əməliyyat gəlirləri, o cümlədən icarə gəlirləri hesablama metodu ilə yeni, gəlir qazanıldığı zaman tanınır.

Xərclər hesablama metodu ilə, yeni, çəkildiyi zaman tanınır.

Nağd şəklində daxilolmaların və köçürmələrin uçuğu. Qeyd 1-də göstərilirdi ki, Azərbaycan Respublikasında neft və qaz sahəsində həyata keçirilən müxtəlif fəaliyyətlər üzrə yaranan gəlirlərdən Fonda vəsaitlər daxil olur. Bu daxilolmalar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müəyyən fərmanlarına uyğun olaraq həyata keçirilir. Əhəmiyyətli layihələrə və Dövlət büdcəsinə köçürmələr, həmçinin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanlarına uyğun olaraq həyata keçirilir. ARDNF hesab edir ki, bu daxilolmalar və köçürmələr müvafiq olaraq kapital qoyuluşlarını və çıxarışlarını əks etdirir. Müvafiq olaraq, ARDNF bu daxilolmaları və köçürmələri konsolidasiya edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatda kapitalın hərəkəti kimi tanıyır.

Maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi. Mənfəət və ya zərərdə əks olunan ədalətli dəyərlə hesablanmış aktivlər kimi təsnif edilmiş maliyyə alətləri ədalətli dəyərlə göstərilir. Bu cür maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri alətin məcburi və ya likvidasiya satışından başqa, könüllü tərəflər arasında aparılan cari əməliyyat nəticəsində mübadilə edildiyi məbləğdir. Əgər alətin bazar dəyəri açıqlanmışdırsa, onun ədalətli dəyəri bazar qiymətinə əsaslanmaqla hesablanır. Bazarda qiymətləndirmə parametrlərini müşahidə etmək mümkün olmadıqda və ya müşahidə edilən bazar qiymətlərinə istinad etmək mümkün olmadıqda, ədalətli dəyər hər bir məhsul üçün uyğun olan digər bazar məlumatını və qəbul edilmiş maliyyə nəzəriyyələrindən əsaslandığımız riyazi metodologiyayı istifadə edən qiymətləndirmə modelini təhlil etməklə əldə olunur. Qiymətləndirmə modelləri qiymətli kağızların müqavilə şərtlərini, habelə bazara əsaslanan qiymətləndirmə parametrlərini (məsələn, faiz dərəcələrini, dəyişkənliyi, mübadilə məzənnələrini və tərəf-müqabilərin kredit reytingini) nəzərə alır.

Bazara əsaslanan qiymətləndirmə parametrlərini müşahidə etmək mümkün olmadıqda, alətin bazarda necə qiymətləndiriləcəyinin məntiqi əksini müəyyən etmək məqsədilə rəhbərlik həmin parametrlərin ən yaxşı qiymətləndirilməsinə dair mühakimə işlədəcək. Bu mühakimə işlədikdə, müxtəlif vasitələrdən o cümlədən, müşahidə edilən məlumatın etibarlılığı, tarixi məlumatlar və ekstrapolyasiya mexanizmləri istifadə olunur. Alət bazarda müşahidə olunan məlumatla müqayisə edilməklə sübuta yetirildiyi hallar istisna olmaqla, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsi üçün ən yaxşı sübut əməliyyat qiyməti olur. Əməliyyat qiyməti ilə qiymətləndirmə mexanizminə əsaslanmaqla müəyyən edilmiş dəyər arasındakı hər hansı fərq ilkin tanınma zamanı konsolidasiya edilmiş mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda daxil edilmir. Sonrakı gəlirlər və ya zərərlər yalnız bazar iştirakçılarının qiymət təyin edərkən nəzərə ala biləcəkləri amillərdəki dəyişikliklərdən irəli gələrək tanınır.

Fond elan olunmuş bazar qiymətləri olmayan maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı mühasibat proqnozunu aşağıdakı səbəblərdən qeyri-müəyyənliyin əsas mənbəyi hesab edir: (i) onlar dövr-dövrə dəyişməyə çox həssasdır, çünki bu rəhbərliyin faiz dərəcələri, dəyişkənlik, mübadilə məzənnələri, tərəf-müqabilin kredit reytingi, qiymətləndirmə düzəlişləri və əməliyyatın spesifik xüsusiyyəti ilə bağlı fərziyyələr irəli sürməsinə tələb edir və (ii) qiymətləndirmələrdəki dəyişikliyin tanınmasından irəli gələn təsirin Fondun maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında, eləcə də mənfəət/(zərər) hesabında açıqlanan aktivlərinə əhəmiyyətli olması ehtimal edilir.

Rəhbərlik elan edilmiş bazar qiymətləri mövcud olmadıqda, faiz dərəcələri, dəyişkənlik, mübadilə məzənnələri, partnyorun kredit reytingi və qiymətləndirmə düzəlişləri ilə bağlı öz bilik və bacarıqlarından, eləcə də Fondun qəyruqlarından (əsasən Bank of New York Mellon) və Bloomberg agentliyindən əldə edilmiş məlumatlara əsasən müxtəlif fərziyyələrdən istifadə edir. Qeyd 20-yə baxın.

İnvestisiya mülkiyyətinin və əmlak və avadanlıqların (bina) ədalətli dəyərinin ölçülməsi. İnvestisiya mülkiyyətinin, eləcə də əmlak və avadanlıqların (binanın) ədalətli dəyəri müstəqil peşəkar qiymətləndiricilər tərəfindən müəyyən edilir. Ədalətli dəyər daxili kapitalizasiya metodu (diskont edilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti metodu) və satışların müqayisə edilməsi metodunun qarışığı və ən yüksək və ən yaxşı istifadə metodundan istifadə edərək müəyyən edilir.

İşçi heyəti üzrə xərclər və müvafiq ayırmalar. Əmək haqları, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və xəstəlik vərəqələri üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Fondun işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır. Fondun yerli qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilmiş haqlar üzrə Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlərdən başqa pensiya və analoji ödənişləri həyata keçirmək üçün hər hansı hüquqi və ya işgüzar praktikadan yaranan öhdəliyi yoxdur.

4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr

Fond konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə və aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində növbəti maliyyə ili ərzində təsir göstərən ehtimallar və mülahizələr irəli sürür. Həmin ehtimallar və mülahizələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edilir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik, həmçinin peşəkar ehtimallar və təxminlər irəli sürür. Konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

Strukturlaşdırılmış müəssisələr. Strukturlaşdırılmış müəssisələr elə şəkildə yaradılmışdır ki, onlara kimin nəzarət etdiyini müəyyən edərkən səsvermə hüquqları və ya oxşar hüquqlar əsas amillər hesab edilmir. Fond və strukturlaşdırılmış müəssisə arasındakı əlaqənin belə strukturlaşdırılmış müəssisənin Fondun nəzarəti altında olmasını bildirdiyini müəyyən etmək üçün peşəkar mülahizə tələb olunur.

Fond nəzarət etmədiyi strukturlaşdırılmış müəssisələri konsolidasiya etmir. Fondun strukturlaşdırılmış müəssisələr üzərində nəzarətini müəyyən etmək bəzən müəkkəb olduğuna görə rəhbərlik belə müəssisələr ilə bağlı risk və faydalar, eləcə də onların fəaliyyətinə dair qərarların qəbul edilməsi imkanları ilə bağlı öz mülahizələrini irəli sürür. Bir çox hallarda ayrıca baxıldıqda, belə strukturlaşdırılmış müəssisələr üzərində nəzarətin mövcud olub-olmadığını görmək olar, lakin ümumi baxıldıqda, tam nəticə əldə etmək asan olmur. Nəzarətin mövcudluğuna dair daha çox arqumentlərin olduğu hallarda, strukturlaşdırılmış müəssisə konsolidasiya edilir.

Fond konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında strukturlaşdırılmış müəssisənin aktivləri, öhdəlikləri və əməliyyat nəticələrini əks etdirməseydi, konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda xalis aktivlər 431,053 min AZN az (31 dekabr 2018: xalis aktivlər 427,795 min AZN az) və mənfəət 18,712 min AZN az (2018: 23,300 min AZN az) olardı. Fondun strukturlaşdırılmış müəssisəsi haqqında əlavə məlumat üçün Qeyd 25-ə baxın.

5. Yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi

Aşağıdakı yenidən işlənmiş standartlar və onlara dair şərhlər 1 yanvar 2019-cu il tarixindən Fondun fəaliyyəti üçün məcburi xarakter daşımışdır:

MHBS 16 “İcarələr” (13 yanvar 2016-cı ildə dərc olunub və 1 yanvar 2019-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Fond əvvəlki dövrün rəqəmlərini dəyişdirmədən və standartda nəzərdə tutulan müəyyən sadələşmələrdən istifadə edərək modifikasiya edilmiş retrospektiv üsuldən istifadə etməklə bu standartı məcburi tətbiq olunma tarixindən (1 yanvar 2019-cu il) tətbiq etməyi qərara almışdır. Daşınmaz əmlak üzrə istifadə hüquqlu aktivlər keçid zamanı yeni qaydaların sanki daim tətbiq edildiyi şəkildə qiymətləndirilir. İstifadə hüquqlu digər aktivlər standartın tətbiq edildiyi tarixdə (bütün avanslar və ya hesablanmış xərcləri nəzərə alaraq) icarə öhdəliyinin məbləğində qiymətləndirilir.

Uçot siyasətindəki dəyişiklik 1 yanvar 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı maddələrə təsir göstərmişdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Qeyd	BMHS 16-ya keçidin təsiri
İstifadə hüquqlu aktivlərdə artım	10	78,245
İcarə öhdəliklərində artım	13	78,245

Aşağıdakı yenidən işlənmiş standartlar 1 yanvar 2019-cu il tarixindən qüvvəyə minmiş, lakin Fonda əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməmişdir:

- BMHŞK 23 “Mənfəət vergisinin uçotundan yaranan qeyri-müəyyənlik” (7 iyun 2017-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2019-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MHBS 9-a dəyişikliklər - “Mənfi kompensasiyanı nəzərdə tutan vaxtından əvvəl həyata keçirilmiş ödənişlərin xüsusiyyətləri” (12 oktyabr 2017-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2019-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MUBS 28-ə dəyişikliklər “Asılı və birgə müəssisələrdə uzunmüddətli iştirak payları” (12 oktyabr 2017-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2019-cu il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MHBS 3, MHBS 11, MUBS 12 və MUBS 23-ə dəyişikliklər - 2015-2017-ci illər üzrə MHBS-lərin təkmilləşdirilməsi (12 oktyabr 2017-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2019-cu il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MUBS 19-a dəyişikliklər “Pensiya planının dəyişdirilməsi, azaldılması və tənzimlənməsi” (7 fevral 2018-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2019-cu il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- MUBS 12-yə dəyişikliklər “Mənfəət vergisi” - 2015-2017-ci illər üzrə MHBS-lərin illik təkmilləşdirilməsi.

6. Yeni uçot qaydaları

1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün məcburi xarakter daşıyan və ya Fond tərəfindən vaxtından əvvəl tətbiq edilməyən bəzi yeni standartlar və onlara dair şərhlər dərc olunmuşdur.

MHBS 10 və MUBS 28-ə dəyişikliklər “İnvestor tərəfindən aktivlərin asılı və ya birgə müəssisələrə satılması və ya ötürülməsi” (11 sentyabr 2014-cü ildə dərc olunub və BMUSŞ tərəfindən müəyyən ediləcək tarixdə və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu dəyişikliklər investor tərəfindən aktivlərin asılı və ya birgə müəssisələrə satılması və ya ötürülməsi ilə bağlı MHBS 10 və MUBS 28-in tələbləri arasındakı uyğunsuzluğu aradan qaldırır. Dəyişikliklərin əsas nəticəsi ondan ibarətdir ki, mənfəət və zərər əməliyyatın biznesə aid olduğu halda tam tanınır. Aktivlər özündə biznesi əks etdirmədikdə, hətta bu aktivlər törəmə müəssisəyə məxsus olsa belə, mənfəət və ya zərərin yalnız bir hissəsi tanınır. Hazırda Fond bu dəyişikliklərin onun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

MHBS 17 “Sığorta müqavilələri” (18 may 2017-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2021-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). MHBS 17 şirkətlərə sığorta müqavilələrinin uçotu üzrə mövcud praktikanı tətbiq etməyə icazə verən MHBS 4-ü əvəz edir. MHBS 4-ə əsasən investorlar analoji sığorta şirkətlərində maliyyə nəticələrini müqayisə etmək və üzləşdirməkdə çətinlik çəkirdilər. MHBS 17 sığortaçının təkrar sığorta müqavilələri daxil olmaqla, bütün növ sığorta müqavilələrinin uçotu standartının prinsiplərinə əsaslanan yeganə standartdır. Bu standartın tələbinə görə sığorta müqavilələri qrupları (i) müqavilələrin yerinə yetirilməsi üçün nağd pul axınları üzrə mövcud olan bütün məlumatları müşahidə edilə bilən bazar məlumatlarına uyğun olaraq nəzərə alan riskə görə düzəldilmiş gələcək nağd pul axınlarının diskont dəyəri ilə (müqavilələrin yerinə yetirilməsi üzrə nağd pul axınları); (ii) müqavilələr qrupu üzrə bölüşdürülməmiş mənfəəti (müqavilələr üzrə servis marjası) toplamaqla (dəyər öhdəlik olduqda) və ya çıxmaqla (dəyər aktiv olduqda) tanınmalı və qiymətləndirilməlidir. Sığortaçılar sığorta müqavilələri qrupundan yaranan gəliri sığorta proqramını təqdim etdiyi dövr ərzində, eləcə də riskdən azad olunduğu halda əks etdirəcəklər. Müqavilələr qrupu üzrə zərər mövcuddursa və ya mövcud olarsa müəssisə dərhal zərəri əks etdirəcək. Hazırda Fond yeni standartın onun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

Qəbul edildikdən sonra aşağıdakı digər yeni uçot qaydalarının Fondun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli təsiri gözlənilir:

- Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təqdim olunması üzrə Konseptual Əsaslara düzəlişlər (29 mart 2018-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).
- Biznes anlayışı – MHBS 3-ə dəyişikliklər (22 oktyabr 2018-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik hesabat dövrünün əvvəlindən həyata keçirilən satınalmalar üçün qüvvəyə minir).
- Əhəmiyyətlik anlayışı – MUBS 1 və MUBS 8-ə dəyişikliklər (31 oktyabr 2018-ci ildə dərc olunub və 1 yanvar 2020-ci il və ya bu tarixdən sonra başlanan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir).

Yuxarıda başqa cür nəzərdə tutulmadığı hallarda yeni standartlar və şərhlərin Fondun konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsiri gözlənilir.

7. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Pul bazarı fondları	1,429,032	553,139
Bank hesabları	1,160,617	707,012
Qısamüddətli depozitlər	797	4,437
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	2,590,446	1,264,588

Pul bazarı fondları

Pul bazarı fondlarına investisiyalar bu fondların tələb əsasında ödənilən səhmlərindən ibarətdir. Pul bazarı fondlarındakı investisiyalar yüksək dərəcədə likvidlidir. Pul bazarı fondları öz aktivlərini qısamüddətli borc və borcla bağlı alətlərə, misal üçün, kommersiya kağızlarına, depozit şəhadətnamələrinə, faiz dərəcəsi dəyişkən olan istiqrazlara, ABŞ xəzinə istiqrazlarına, Avrobondlara və aktivlərlə təmin edilmiş qiymətli kağızlara yatırır. Fonda ödəniləcək faiz və dividendlər yenidən investisiya edilir. Pul bazarı fondlarının ədalətli dəyəri təxminən onların balans dəyərinə bərabərdir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu**31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər**

Fondun kredit reytingləri AAA olan aşağıdakı pul bazarı fondlarında investisiyaları olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
BlackRock ICS-Institution Liquidity Funds plc	1,429,032	502,712
The Goldman Sachs Group, Inc	-	50,427
Cəmi pul bazarı fondları	1,429,032	553,139

Bank hesabları

Bank hesabları aşağıdakı valyutalarla ifadə edilmişdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Azərbaycan manatı	1,010	895
ABŞ dolları	694,638	465,938
İngilis funt sterlinqi	67,599	77,284
Çin yuani	1,349	1,515
İsveçrə frankı	1,946	3,625
Avstraliya dolları	2,108	5,899
Avro	340,082	106,213
Rusiya rublu	398	2,543
Cənubi Koreya vonu	1,476	2,596
Kanada dolları	822	697
Honq konq dolları	435	143
Norveç kronu	406	199
Danimarka kronu	208	114
Yeni Zelandiya dolları	143	64
Yapon yeni	43,175	37,516
Sinqapur dolları	220	181
İsveç kronu	75	126
İsrail şəkeli	93	151
Türk liresi	4,434	1,313
Cəmi bank hesabları	1,160,617	707,012

31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fond Azərbaycan Beynəlxalq Bankı və Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankındakı bank hesablarında müvafiq olaraq 71 min AZN və 972 min AZN (2018: 112 min AZN və 820 min AZN) məbləğində vəsait saxlamışdır.

Xarici valyuta ilə digər hesablar uzunmüddətli reytingləri B/B2 və daha yuxarı (Standard & Poor's/Fitch/Moody's) olan qeyri-rezident banklarda açılmışdır.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə (Standard & Poor's/ Fitch/Moody's agentliklərinin reytinglərinə əsasən) pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Bank hesabı	Qısamüddətli depozit	Pul bazarı fondları	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş</i>				
AAA	-	-	1,429,032	1,429,032
AA	4,446	-	-	4,446
A	557,195	797	-	557,992
BBB*	593,499	-	-	593,499
B	4,505	-	-	4,505
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri**	1,159,645	797	1,429,032	2,589,474

*Bu məbləğin 397 min AZN-lik hissəsi (2018: 4,198 min AZN) Fondun törəmə müəssisələrində olan və Fondun birbaşa iştirakı ilə yerləşdirilməyən nağd pul qalıqlarını əks etdirir.

**Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş 972 min AZN məbləğində (2018: 820 min AZN) nağd pul qalıqları cədvəldə əks etdirilmir. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının kredit reytingi yoxdur.

Gözlənilən kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi məqsədilə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə qalıqlar 1-ci Mərhələyə aid edilmişdir. Bu qalıqlar üzrə gözlənilən kredit zərərlərinin məbləği əhəmiyyətli olmadığına görə Fond pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üçün kredit zərərləri üzrə ehtiyat yaratmamışdır.

31 dekabr 2018-ci il tarixinə (Standard & Poor's/ Fitch/Moody's agentliklərinin reytinglərinə əsasən) pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Bank hesabı	Qısamüddətli depozit	Pul bazarı fondları	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş</i>				
AAA	-	-	553,139	553,139
AA	5,560	-	-	5,560
A	147,496	4,437	-	151,933
BBB	550,050	-	-	550,050
BB	1,661	-	-	1,661
B	1,425	-	-	1,425
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	706,192	4,437	553,139	1,263,768

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin faiz dərəcəsi üzrə təhlili Qeyd 22-də göstərilir. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar haqqında məlumat Qeyd 24-də açıqlanır.

8. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri

FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	9,293,635	13,082,224
Korporativ istiqrazlar	25,200,773	28,786,959
Suveren istiqrazlar	12,429,189	2,915,648
Pul bazarı alətləri	1,141,605	4,070,231
Özəl səhm fondları	902,260	641,363
Daşınmaz əmlak fondları	2,608,665	1,612,098
Səhmlər	8,036,393	6,229,752
Cəmi FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	59,612,520	57,338,275

31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fond maliyyə təşkilatları ilə ("xarici menecerlərlə") aktivlərin idarə edilməsi haqqında razılaşmalara əsasən 7,887,278 min AZN (2018: 6,301,821 min AZN) məbləğində vəsait, o cümlədən pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərini saxlamışdır. 2019-cu ildə xarici menecerlər qarşısında idarəetmə haqları 2,850 min AZN (2018: 2,887 min AZN) olmuşdur.

Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları. Bu istiqrazlar Avropa, Asiya və Amerikada müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən buraxılmış borc qiymətli kağızlarına investisiyalarla təmsil olunur. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə ildə 0.06% - 6.25% müəyyən dərəcə ilə faiz və ildə -0.05% dərəcəsinə +0.925% dərəcəsinədək geniş civarda olan USD LIBOR, GBP LIBOR, 5-günlük orta CNY SHIBOR hesablanır (2018: ildə 0.125% - 5.75% müəyyən dərəcə ilə faiz və ildə -0.05% dərəcəsinə +0.9% dərəcəsinədək geniş civarda olan USD LIBOR, GBP LIBOR, 5-günlük orta CNY SHIBOR hesablanır) və müddəti 2020-ci ilin yanvar ayından 2024-cü ilin noyabr ayınadək dövrdə başa çatır (2018: 2019-cu ilin yanvar ayından 2023-cü ilin noyabr ayınadək dövrdə). 31 dekabr 2019-cu il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə cəmi hesablanmış faiz 39,672 min AZN olmuşdur (2018: 52,411 min AZN). Bu qiymətli kağızlar həm birbaşa Fond, həm də Fondun xarici menecerləri olan DWS International GmbH və BYİB - Dünya Bankı Qrupu tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

Korporativ istiqrazlar. Korporativ istiqrazlar Avropa, Asiya, Avstraliya və Amerikadakı korporasiyalar tərəfindən buraxılmış borc qiymətli kağızlarına investisiyalarla təmsil olunur. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə ildə 0.0% - 7.875% müəyyən dərəcə ilə faiz və ildə +0.21% dərəcəsinə +4% dərəcəsinədək geniş civarda olan USD LIBOR, GBP LIBOR, EURIBOR və Avstraliya Bankının Qısamüddətli İstiqraz Dərəcəsi hesablanır (2018: ildə 0.0% - 7.5% müəyyən dərəcə ilə faiz və ildə +0.16% dərəcəsinə +4% dərəcəsinədək geniş civarda olan USD LIBOR, GBP LIBOR, EURIBOR və Avstraliya Bankının Qısamüddətli İstiqraz Dərəcəsi) və müddəti 2020-ci ilin yanvar ayından 2031-ci ilin yanvar ayınadək dövrdə başa çatır (2018: 2019-cu ilin yanvar ayından 2031-ci ilin yanvar ayınadək dövrdə). 31 dekabr 2019-cu il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə cəmi hesablanmış faiz 740,269 min AZN olmuşdur (2018: 555,575 min AZN).

Bu qiymətli kağızlar həm birbaşa Fond, həm də Fondun xarici menecerləri olan DWS International GmbH və BYİB - Dünya Bankı Qrupu tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

Suveren istiqrazlar. Suveren istiqrazlar Avropa, Asiya, Avstraliya və Amerikada müxtəlif təşkilatlar tərəfindən buraxılmış borc qiymətli kağızlarına investisiyalarla təmsil olunur. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə ildə 0.0% (Türk lirəsi və İngilis funt sterlinqi ilə ifadə edilən sıfır kuponlu istiqrazlar) - 11.75% müəyyən dərəcə ilə faiz hesablanır (2018: ildə 0.05% - 11.75% müəyyən dərəcə ilə faiz və ildə +1.20% geniş civarda olan EURIBOR) və müddəti 2020-ci ilin yanvar ayından 2029-cu ilin may ayınadək dövrdə başa çatır (2018: 2019-cu ilin yanvar ayından 2029-cu ilin sentyabr ayınadək dövrdə). 31 dekabr 2019-cu il tarixinə bu qiymətli kağızlar üzrə cəmi hesablanmış faiz 60,900 min AZN olmuşdur (2018: 31,060 min AZN). Bu qiymətli kağızlar həm birbaşa Fond, həm də Fondun xarici menecerləri olan DWS International GmbH və BYİB - Dünya Bankı Qrupu tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

Özəl Səhm Fondları

BMK-nın Fondları üç müstəqil investisiya fondundan ibarətdir: BMK-nın Qlobal İnfrastruktur Fondu ("IFC GIF"), BMK-nın Katalizator Fondu ("IFC CF") və BMK-nın Afrika, Latin Amerikası və Karib Fondu ("IFC ALAC").

"IFC GIF" inkişaf etməkdə olan bazarlarda infrastruktur investisiyaların müəyyən edilməsi, alınması, saxlanması və silinməsi məqsədilə yaradılmışdır. Fondun "IFC GIF" qarşısında 200,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "IFC GIF"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 144,707 min AZN (2018: 174,850 min AZN) təşkil etmişdir.

"IFC CF" inkişaf etməkdə olan bazarlarda məhdud tərəfdaşlıq, investisiya fondları və ya digər birgə investisiya vasitələrinin ("İnvestisiya Fondlarının") ekvivalent paylarına sərmayə yatırılması və əsasən resursların səmərəli istifadəsinə və aşağı emissiyalı məhsul və xidmətlərin hazırlanmasına birgə investisiyaların yönəldilməsi məqsədilə yaradılmışdır. Fondun "IFC CF" qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "IFC CF"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 69,395 min AZN (2018: 53,845 min AZN) təşkil etmişdir.

"IFC ALAC" Afrika, Latin Amerikası və Karib regionlarında inkişaf investisiyalarının müəyyən edilməsi, alınması, saxlanması və silinməsi məqsədilə yaradılmışdır. Fondun "IFC ALAC" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "IFC ALAC"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 51,370 min AZN (2018: 60,035 min AZN) təşkil etmişdir.

"NB Caspian Partners" inkişaf etmiş bazarlarda əsasən "buy-out" fondlarına investisiya məqsədi ilə yaradılmış ayrıca idarə olunan Özəl Kapital mandatıdır. Fondun "NB Caspian Partners" qarşısında 300,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "NB Caspian Partners" mandatında investisiyasının ədalətli dəyəri 272,208 min AZN (2018: 183,129 min AZN) təşkil etmişdir.

"AYİB EPF" Mərkəzi və Şərqi Avropa, Aralıq Dənizi bölgəsi və Mərkəzi Asiyada AYİB-in səhmlərinə investisiya etmək məqsədilə AYİB tərəfindən yaradılmışdır. Fondun "AYİB EPF" qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "AYİB EPF"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 70,838 min AZN (2018: 62,956 min AZN) təşkil etmişdir.

"BC European Capital X" BC Partners şirkətinin əsasən Avropada dayanıqlı artım xüsusiyyətləri nümayiş etdirən böyük müəssisələrin alışı üzrə ixtisaslaşmış fondudur. Fondun "BC European Capital X" qarşısında 56,300 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "BC European Capital X"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 82,523 min AZN (2018: 53,169 min AZN) təşkil etmişdir.

"FSI Orta Həcmli Şirkətlər Bazarının Artım Kapitalı Fondu" FSI tərəfindən İtaliyanın sənaye sektorunda və xidmət sahələrində orta biznesə investisiya etmək üçün yaradılmışdır. Fondun "FSI Orta Həcmli Şirkətlər Bazarının Artım Kapitalı Fondu" qarşısında 20,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "FSI Orta Həcmli Şirkətlər Bazarının Artım Kapitalı Fondundakı" investisiyasının ədalətli dəyəri 13,480 min AZN (2018: 9,002 min AZN) təşkil etmişdir.

"Blackstone Core Equity Partners L.P." Blackstone Group-un əsasən Şimali Amerikada investisiya yatırımları sahəsində ixtisaslaşmış fondudur. Fondun "Blackstone Core Equity Partners L.P." qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Blackstone Core Equity Partners L.P."-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 75,255 min AZN (2018: 41,436 min AZN) təşkil etmişdir.

"Apollo Fund IX" Apollo şirkətinin əsasən Şimali Amerikada alışlar sahəsində ixtisaslaşmış fondudur. Fondun "Apollo Fund IX" qarşısında 85,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Apollo Fund IX"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 23,674 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

"Carlyle Partners VII" Carlyle Group-un Şimali Amerikada böyük və iri həcmli əqdlər üzrə satınalma sahəsində ixtisaslaşmış fondudur. Fondun "Carlyle Partners VII" qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi

var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Carlyle Partners VII"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 18,566 min AZN (2018: 2,941 min AZN) təşkil etmişdir.

"Carlyle Europe Partners V" Carlyle Group-un Avropada investisiyalara yönəlmiş satınalma sahəsində ixtisaslaşmış fondudur. Fondun "Carlyle Partners V" qarşısında 50,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Carlyle Europe Partners V"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 14,055 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

"Vista Equity Partners VII" Vista Equity Partners şirkətinin əsasən Şimali Amerika regionuna yönəlmiş texnoloji satınalma fondudur. Fondun "Vista Equity Partners VII" qarşısında 40,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Vista Equity Partners VII"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 16,012 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

"Warburg Pincus Global Growth" Warburg Pincus şirkətinin əsasən Şimali Amerika, Asiya və Avropada investisiyalara yönəlmiş diversifikasiya edilmiş inkişaf fondudur. Fondun "Warburg Pincus Global Growth" şirkəti qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Warburg Pincus Global Growth"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 12,530 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

"PAG Asia Capital Fund III" PAG şirkətinin Asiya regionuna yönəlmiş satınalma fondudur. Fondun "PAG Asia Capital Fund III" qarşısında 30,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "PAG Asia Capital Fund III"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 2,771 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

"Thoma Bravo Fund XIII" Thoma Bravo şirkətinin Şimali Amerika regionuna yönəlmiş texnoloji satınalma fondudur. Fondun "Thoma Bravo Fund XIII" qarşısında 25,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Thoma Bravo Fund XIII"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 14,097 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

"Baring Private Equity Asia VII" Baring şirkətinin Asiya regionuna yönəlmiş satınalma fondudur. Fondun "Baring Private Equity Asia VII" qarşısında 50,000 ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Baring Private Equity Asia VII"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 17,914 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

"Dyal Capital Partners IV" Dyal Capital Partners şirkətinin əsasən investisiya şirkətlərindəki azlıq təşkil edən səhmdarların payının əldə edilməsi üzrə ixtisaslaşmış fondudur. Fondun "Dyal Capital Partners IV" qarşısında 25,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Dyal Capital Partners IV"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 2,865 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

"Cinven Fund VII" Cinven şirkətinin Avropa ölkələrində fəaliyyət göstərən şirkətlərə investisiyalar edən fondudur. Fondun "Cinven Fund VII" qarşısında 48,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə "Cinven Fund VII" Fondan hələ kapital cəlb etməmişdir.

"Green Equity Investors VIII" Leonard Green & Partners şirkətinin Şimali Amerikada böyük və iri həcmli satınalma əqdlərinə investisiyalar edən fondudur. Fondun "Green Equity Investors VIII" qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə "Green Equity Investors VIII" Fondan hələ kapital cəlb etməmişdir.

“Brookfield Infrastructure Fund IV” Brookfield şirkətinin global infrastruktur layihələrinə investisiya etmək üçün yaradılmış fondudur. Fondun “Brookfield Infrastructure Fund IV” qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə “Brookfield Infrastructure Fund IV” Fondun hələ kapital cəlb etməmişdir.

Daşınmaz Əmlak Fondları

Daşınmaz əmlak portfeli üzrə dolayı investisiyalar daşınmaz əmlak fonduna investisiyalardan və ortaq investisiyadan ibarətdir.

“AXA Pan European Value Added Venture” (PEVAV) Böyük Britaniya, Almaniya, Fransa, İspaniya, İtaliya, Niderland Krallığı, Polşa və Şimal/Skandinaviya regionu daxil olmaqla, Avropa ölkələrinə yönəlmis “value-add” strategiyalarının həyata keçirilməsi üçün yaradılmışdır. Fondun “PEVAV” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “PEVAV”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 82,407 min AZN (2018: 114,577 min AZN) təşkil etmişdir.

“PGIM European Value Partners” (EVP) əsasən Fransa, Almaniya, İtaliya və İspaniya daxil olmaqla Avrozone ölkələrində daşınmaz əmlakın alınması məqsədilə yaradılmış “value-add” strategiyalı daşınmaz əmlak fondudur. Fondun “EVP” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “EVP”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 145,704 min AZN (2018: 149,296 min AZN) təşkil etmişdir.

“Blackstone Real Estate Partners Europe V” (BREP Europe V) opportunist daşınmaz əmlak fondudur və əsasən Böyük Britaniya, Almaniya, İspaniya və İtaliyada investisiyalar həyata keçirir. Fondun “BREP Europe V” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “BREP Europe V”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 183,161 min AZN (2018: 121,223 min AZN) təşkil etmişdir.

“PAG Real Estate Partners” (PREP) Asiya-Sakit Okean regionunda əsasən Yaponiya, Çin və Avstraliya kimi ölkələrə yönəlmis “core-plus” və “value-add” strategiyalı daşınmaz əmlaklara investisiya yatırımları etmək üçün yaradılmış fondur. Fondun “PREP” qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “PREP”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 163,248 min AZN (2018: 155,509 min AZN) təşkil etmişdir.

“PGIM Asia Property Fund III” (ASPF III) əsasən Avstraliya, Çin, Yaponiya, Malaziya və Sinqapurdakı əsas bazarlarda “value-add” strategiyalı investisiyalar həyata keçirir. Fondun “ASPF III” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “ASPF III”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 83,303 min AZN (2018: 111,452 min AZN) təşkil etmişdir.

“Redwood Japan Logistics Fund II” (RJLF II) əsasən Yaponiyada loqistika tipli daşınmaz əmlaka investisiya edən “inkışaf”/“opportunist” strategiyalı daşınmaz əmlak fondudur. Fondun “RJLF II” qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “RJLF II”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 189,352 min AZN (2018: 103,623 min AZN) təşkil etmişdir.

“Blackrock Europe Property Fund IV Feeder” (EPF IV Feeder) Avropa regionuna yönəlmis “value-add” strategiyalı daşınmaz əmlak fondudur. Fondun “EPF IV Feeder” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “EPF IV Feeder”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 63,889 min AZN (2018: 132,522 min AZN) təşkil etmişdir.

“Gaw Capital Gateway Real Estate Fund V” (GREF V) Asiya-Sakit Okean regionuna yönəlmis “value-add” strategiyalı daşınmaz əmlak fondudur. Fondun “GREF V” qarşısında 34,100 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “GREF V”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 50,932 min AZN (2018: 47,371 min AZN) təşkil etmişdir.

“GAW Capital US Fund III” (GAW US Fund III) Şimali Amerika regionunda daşınmaz əmlaka investisiya edən “value-add” strategiyalı investisiya fondudur. Fondun “GAW US Fund III” qarşısında 63,500 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “GAW US Fund III”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 28,140 min AZN (2018: 8,174 min AZN) təşkil etmişdir.

“Walton Street Real Estate Fund VIII” (WSREF VIII) Walton Street Capital tərəfindən təsis edilmişdir. “WSREF VIII” ABŞ-a yönəlmis “value-add”/“opportunist” strategiyalı daşınmaz əmlak fondudur. Fondun “WSREF VIII” qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “WSREF VIII”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 105,023 min AZN (2018: 110,612 min AZN) təşkil etmişdir.

“Angelo Gordon Commercial Real Estate Debt Opportunities” (AG CREDO) kommersiya təyinatlı ipoteka ilə təmin edilən qiymətli kağızlara və daşınmaz əmlakla bağlı digər investisiya kateqoriyalı borclara investisiyalar yatırır. “AG CREDO” daşınmaz əmlakla bağlı borc bazarlarına investisiya etmək üçün kommersiya daşınmaz əmlakın nəzarət və idarə olunmasında öz təcrübəsindən istifadə edir.

Fondun "AG CREDO" qarşısında 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "AG Commercial R.E Debt Fund"-dakı investisiyasının ədalətli dəyəri 91,016 min AZN (2018: 68,816 min AZN) təşkil etmişdir.

"Angelo Gordon Realty Value Fund X" (AG Realty X) Şimali Amerika, Avropa və Asiya-Sakit Okean regionuna investisiya yatırımları etmək üçün yaradılmış "value-add" strategiyalı investisiya fondudur. Fondun "AG Realty Value Fund" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "AG Realty Value Fund"-dakı investisiyasının ədalətli dəyəri 32,909 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

"Ares US Real Estate Fund IX" (Ares US IX) ABŞ regionuna yönəlmiş "core-plus"/"value-add" strategiyalı daşınmaz əmlak fondudur. Fondun "Ares US IX" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "Ares US IX"-dakı investisiyasının ədalətli dəyəri 89,712 min AZN (2018: 33,823 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond "GAW Capital GREF V" (Sofiya) ilə Sinqapurda "value-add" strategiyalı müxtəlif təyinatlı birgə investisiya etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 20,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun bu aktivdəki investisiyasının ədalətli dəyəri 31,553 min AZN (2018: 32,673 min AZN) təşkil etmişdir.

"Starwood Global Opportunity Fund XI" (SOF XI) əsasən Şimali Amerika və Avropaya yönəlmiş "value-add"/"opportunistic" daşınmaz əmlak strategiyalı qlobal fondur. Fondun "SOF XI" qarşısında 200,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "SOF XI"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 72,161 min AZN (2018: 14,408 min AZN) təşkil etmişdir.

"PAG Real Estate Partners II" (PREP II) Asiya və Sakit okean regionunda əsasən Yaponiya və Cənubi Koreyaya yönəlmiş "core-plus" / "add-value" strategiyalı daşınmaz əmlaklara investisiya yatırımları etmək üçün yaradılmışdır. Fondun "PREP II" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "PREP II"-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 90,289 min AZN (2018: 15,891 min AZN) təşkil etmişdir.

"GreenOak US III" (GreenOak) Şimali Amerikaya investisiya yatırımları etmək üçün yaradılmış "value-add" strategiyalı investisiya fondudur. Fondun "GreenOak US III" qarşısında 100,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun "GreenOak"-dakı investisiyasının ədalətli dəyəri 46,765 min AZN (2018: 19,401 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond "PGIM European Value Partners" (Junghof) ilə Almaniyanın Frankfurt şəhərində müxtəlif təyinatlı ofis kompleksinə inkişaf strategiyalı birgə investisiya etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 40,632 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun bu birgə investisiyasının ədalətli dəyəri 99,330 min AZN (2018: 96,540 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond "Gaw Capital GREF V" (Reine GK) ilə Yaponiyanın Yokohama şəhərində ofis kompleksinə "core-plus" strategiyalı birgə investisiya etmişdir. Fondun "Gaw Capital's GREF V" qarşısında 20,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun bu birgə investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 58,192 min AZN (2018: 66,083 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond "PGIM Asia Property Fund III" (GK Winchester) ilə Yaponiyanın Kyoto şəhərində otelin inkişafı layihəsinə "opportunistic" strategiyalı birgə investisiya etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 2,134,000 min Yapon yeni məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun bu birgə investisiyasının ədalətli dəyəri 46,136 min AZN (2018: 45,762 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond "Blackrock Europe Property Fund IV Feeder" (Kustermann) ilə Almaniyanın Münhen şəhərində ofis kompleksinə birgə investisiya etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 6,333 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun bu birgə investisiyasının ədalətli dəyəri 307 min AZN (2018: 19,906 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond "Walton Street Real Estate Fund VIII" (Walton NMA VIII) ilə Amerikanın Çikaqo şəhərində müxtəlif təyinatlı ofis kompleksinə birgə investisiya etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 25,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun bu birgə investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 23,166 min AZN (2018: 37,197 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond "GAW Capital GREF V" (Centurion II) ilə Çində loqistika portfelinə inkişaf strategiyalı birgə investisiya etmişdir. Fondun bu investisiya ilə bağlı 60,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun bu birgə investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 43,599 min AZN (2018: 18,696 min AZN) təşkil etmişdir.

Fond "GAW Capital GREF V" (Doris) ilə Honq Konqda riteyl portfelinə "value-add" strategiyalı birgə investisiya etmişdir. Fondun bu investisiya ilə əlaqədar 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-

cu il tarixinə Fondun bu birgə investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 99,104 min AZN (2018: 88,543 min AZN) təşkil etmişdir.

“Blackstone Real Estate Partners Europe VI” (BREP Europe VI) opportunist daşınmaz əmlak fondudur və əsasən Böyük Britaniya, Almaniya, İspaniya və İtaliyada investisiyalar həyata keçirir. Fondun “BREP Europe VI” qarşısında 150,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “BREP Europe VI”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 8,516 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

“Blackstone Property Partners U.S.” (BPP U.S.) Şimali Amerikaya investisiya etmək üçün yaradılmış “core-plus” strategiyalı investisiya fondudur. Fondun “BPP U.S.” qarşısında 200,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “BPP U.S.”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 340,000 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

“Fonciere LFPI Europe” (FLE) 2005-ci ildə yaradılmışdır. Fond Avropa və ABŞ-da kommersiya təyinatlı daşınmaz əmlaklara “core” və “core-plus” strategiyalı investisiyalar edir. Fondun “FLE” qarşısında Məhdud Məsuliyyətli Tərəfdaş kimi 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “FLE”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 193,473 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

“Gaw Capital Gateway Real Estate Fund VI” (GREF VI) 2018-ci ildə yaradılmışdır və Asiya-Sakit Okean regionunda kommersiya təyinatlı daşınmaz əmlaklara investisiyalar edir. Fondun “GREF VI” qarşısında Məhdud Məsuliyyətli Tərəfdaş kimi 50,000 min ABŞ dolları məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “GREF VI”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 31,508 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

Fond 2019-cu ildə “Gaw Capital US Fund III” (H&H Retail) ilə Los-Ancelsdə riteyl aktivə birgə investisiya yatırılmasına dair razılaşma əldə etmişdir. Fondun bu birgə investisiyadakı payı 50,000 min ABŞ dolları təşkil edir. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun bu birgə investisiyadakı payının ədalətli dəyəri 85,000 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

“PGIM European Value Partners II” (EVP II) əsasən Fransa, Almaniya, İtaliya, İspaniya və Böyük Britaniyanın böyük şəhərləri daxil olmaqla Avrozone və Böyük Britaniyada daşınmaz əmlakın alınması məqsədilə yaradılmış “value-add” strategiyalı daşınmaz əmlak fondudur. Fondun “EVP II” qarşısında 100,000 min Avro məbləğində öhdəliyi var. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun “EVP II”-dəki investisiyasının ədalətli dəyəri 30,770 min AZN (2018: sıfır) təşkil etmişdir.

Səhmlər. 31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixinə səhmlərin balans dəyəri aşağıdakı sektorlara investisiya qoyuluşlarından ibarət olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Maliyyə	2,008,941	1,540,246
İstehlak	1,579,207	1,269,618
Telekommunikasiya və informasiya texnologiyaları	1,658,757	1,180,019
Sənaye	742,331	553,239
Səhiyyə	1,014,436	805,766
Enerji	361,260	333,706
Materiallar	393,596	324,617
Kommunal xidmətlər	277,865	222,541
Cəmi səhmlər	8,036,393	6,229,752

Bu qiymətli kağızlar həm birbaşa Fond, həm də Fondun xarici menecerləri olan SSGA, UBS Asset Management (UK) LTD, Blackrock Investment Management, Mellon Capital Management Corporation və Sumitomo Mitsui Trust International LTD. tərəfindən idarə olunan portfeldə saxlanılmışdır.

FVTPL kateqoriyasında ölçülən aktivlər ədalətli dəyərlə uçota alınır və kredit riski ilə bağlı dəyərsizləşməni özündə əks etdirir. Bu səbəbdən, Fond dəyərsizləşmə əlamətlərini təhlil etmir və ya onlara nəzarət etmir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

31 dekabr 2019-cu il tarixinə ticarət üçün borc qiymətli kağızların kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	Korporativ istiqrazlar	Suveren istiqrazlar	Pul bazarı alətləri	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş (ədalətli dəyərlər)</i>					
AAA	6,677,835	616,510	8,266,609	-	15,560,954
AA	1,634,410	2,186,774	656,401	168,852	4,646,437
A	975,204	7,897,721	962,979	401,650	10,237,554
BBB	6,186	5,417,770	1,957,597	571,103	7,952,656
BB	-	7,644,475	-	-	7,644,475
B	-	1,436,610	585,603	-	2,022,213
D	-	913	-	-	913
Cəmi vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş	9,293,635	25,200,773	12,429,189	1,141,605	48,065,202
Cəmi ticarət üçün borc qiymətli kağızlar	9,293,635	25,200,773	12,429,189	1,141,605	48,065,202

31 dekabr 2018-ci il tarixinə ticarət üçün borc qiymətli kağızların kredit keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	Korporativ istiqrazlar	Suveren istiqrazlar	Pul bazarı alətləri	Cəmi
<i>Vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş (ədalətli dəyərlər)</i>					
AAA	8,716,172	637,696	771,830	853,296	10,978,994
AA	2,817,198	2,829,308	174,590	674,836	6,495,932
A	1,435,871	11,404,024	905,617	2,445,253	16,190,765
BBB	112,983	7,029,145	465,111	96,846	7,704,085
BB	-	5,450,817	598,500	-	6,049,317
B	-	1,432,592	-	-	1,432,592
D	-	3,377	-	-	3,377
Cəmi vaxtı keçməmiş və dəyərsizləşməmiş	13,082,224	28,786,959	2,915,648	4,070,231	48,855,062
Cəmi ticarət üçün borc qiymətli kağızlar	13,082,224	28,786,959	2,915,648	4,070,231	48,855,062

Kredit reytingləri Standard & Poor's agentliyinin reytinglərinə (belə reytinglərin mövcud olduğu halda) və ya Standard & Poor's reyting şkalası üzrə ən yaxın ekvivalentə çevrilmiş Moody's və ya Fitch reytinglərinə əsaslanır. Borc qiymətli kağızlar üçün təminat verilmir.

9. Qızıl külçələr

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 iyun 2001-ci il tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş, 21 dekabr 2001-ci il tarixli 607 nömrəli Fərmanı, 1 mart 2005-ci il tarixli 202 nömrəli Fərmanı, 10 fevral 2010-cu il tarixli 216 nömrəli Fərmanı, 27 oktyabr 2011-ci il tarixli 519 nömrəli Fərmanı ilə əlavə və dəyişikliklər edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun valyuta vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi Qaydaları"na uyğun olaraq London Qiymətli Metallar Bazarı Assosiasiyasının tələblərinə uyğun qızıl külçələr Fondun investisiya portfelinə daxil edilə bilər.

Qızıl külçələrin hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
1 yanvar tarixinə ilkin qalıq	3,558,246	2,137,212
Əlavələr	3,628,327	1,388,537
Qızıl külçələrin ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirilməsindən xalis gəlir	1,194,590	32,497
31 dekabr tarixinə yekun qalıq	8,381,163	3,558,246

10. İnvestisiya mülkiyyəti

İnvestisiya mülkiyyətinin hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
1 yanvar tarixinə investisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyəri	2,584,684	2,763,757
Əlavələr	10,093	6,863
Silinmələr	(213,099)	-
İstifadə hüquqlu aktiv	78,245	-
Ədalətli dəyərle yenidən qiymətləndirmə üzrə gəlir/(zərər)	64,971	(108,674)
Təqdimat valyutasına çevrilmənin təsiri	(7,675)	(77,262)
31 dekabr tarixinə investisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyəri	2,517,219	2,584,684

İnvestisiya mülkiyyəti Moskvanın mərkəzi inzibati dairəsində "Tverskaya 16" ünvanında yerləşən "Gallery Actor" müxtəlif təyinatlı ofis-ticarət mərkəzi, London, 78 St James Street ünvanında yerləşən müxtəlif təyinatlı ofis kompleksi, Parisin "8 Place Vendome" ünvanında yerləşən ofis, ticarət və yaşayış kompleksi, Seulda yerləşən "Pine Avenue Tower A" kompleksi və Tokioda yerləşən "Kirarito Ginza" ticarət kompleksindən ibarətdir. Bütün daşınmaz əmlaklar kommersiya şərtləri ilə icarəyə verilmişdir.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə investisiya mülkiyyəti səlahiyyət verilmiş müstəqil qiymətləndiricilər (akkredite olunmuş qiymətləndirmə şirkətləri) tərəfindən həyata keçirilmiş qiymətləndirmələr əsasında müəyyən edilmiş ədalətli dəyərle uçota alınır. Qiymətləndiricilər bu kateqoriyadan olan investisiya əmlakının qiymətləndirilməsi sahəsində tanınmış mütəxəssislərdir. Ədalətli dəyər aktivlərin qiymətləndirmə tarixində yaxşı məlumatlandırılmış və belə əməliyyatı həyata keçirməkdə maraqlı olan alıcı və satıcı arasında kommersiya cəhətdən müstəqil əməliyyatlarda mübadilə edilə bilən məbləği nəzərdə tutur. Əmlakın ədalətli dəyəri əsasən müqayisə edilə bilən əmlakın qiyməti, bazar məlumatı, diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkəti metodu (gəlir yanaşması) və cari bazar səviyyələri üzrə məsləhətlər vermiş səlahiyyətli müstəqil qiymətləndiricilərin ekspert rəyindən istifadə etməklə müəyyən olunmuşdur.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə 1,736,537 min AZN (2018: 1,681,450 min AZN) dəyərində investisiya mülkiyyəti borc ilə əlaqədar olaraq üçüncü tərəflərə girov qoyulmuşdur. Qeyd 13-ə baxın.

Fond icarə alan qismində çıxış etdiyi hallarda, vaxtından əvvəl ləğv oluna bilməyən əməliyyat icarəsi müqavilələrinə əsasən əldə ediləcək gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıda göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
1 il ərzində	56,824	78,349
1 ildən 5 ilə qədər	132,983	220,947
5 ildən artıq	2,019	43,363

31 dekabr tarixinə cəmi əldə ediləcək gələcək minimal icarə ödənişləri	191,826	342,659
---	----------------	----------------

İnvestisiya mülkiyyətlərinin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər aşağıdakı cədvəllərdə ətraflı təhlil edilir:

	Ədalətli dəyər 2019	Ədalətli dəyərin dəyişməsi	Təqdimat valyutasına çevrilmənin effekti	Əlavələr	Silinmələr	İstifadə hüquqlu aktiv	Ədalətli dəyər 2018
İnvestisiya mülkiyyəti							
"78 St James Street", London	329,795	(16,041)	8,849	8,208	-	70,431	258,348
"Gallery Actor", Moskva	91,358	1,139	9,552	575	-	-	80,092
"SCI 8 Place Vendome", Paris	359,529	4,361	(8,056)	896	-	-	362,328
"Pine Avenue Tower A", Seul	819,378	61,114	(25,812)	-	-	-	784,076
"Kirarito Ginza", Tokio	917,159	(823)	12,381	414	-	7,814	897,373
"Palazzo Turati", Milan	-	15,221	(4,589)	-	(213,099)	-	202,467
	2,517,219	64,971	(7,675)	10,093	(213,099)	78,245	2,584,684

	Ədalətli dəyər 2018	Ədalətli dəyərin dəyişməsi	Təqdimat valyutasına çevrilmənin effekti	Əlavələr	Ədalətli dəyər 2017
İnvestisiya mülkiyyəti					
"78 St James Street", London	258,348	(162,885)	(17,635)	4,129	434,739
"Gallery Actor", Moskva	80,092	(4,026)	(16,641)	577	100,182
"SCI 8 Place Vendome", Paris	362,328	9,912	(15,481)	1,356	366,541
"Pine Avenue Tower A", Seul	784,076	24,913	(35,339)	-	794,502
"Kirarito Ginza", Tokio	897,373	14,582	16,455	801	865,535
"Palazzo Turati", Milan	202,467	8,830	(8,621)	-	202,258
	2,584,684	(108,674)	(77,262)	6,863	2,763,757

78 Saint James ünvanında yerləşən Unit Trestinin təsis edilməsi ("Unit Tresti")

Unit Tresti 22 noyabr 2012-ci ildə Trest Sənədinin müddəasına uyğun olaraq təsis edilmişdir. SOFAZ RE Limited, SOFAZ RE UK L.P. müəssisəsinin əsas partnyoru olaraq, Unit Trestində 99%-lik iştirak payına malikdir. SOFAZ RE Min Limited Unit Trestində 1%-lik iştirak payına malikdir. SOFAZ RE Limited, SOFAZ RE UK L.P. və SOFAZ RE Min Limited müəssisələrinin yekun mülkiyyətçisi Azərbaycan Dövlət Neft Fondudur. Unit Tresti Böyük Britaniyada yerləşən daşınmaz əmlaka investisiyalar edir və 78 Saint James ünvanında yerləşən ofis kompleksinə sahibdir. Unit Trestin təsis edildiyi, rezident olduğu və daim yerləşdiyi yer Cersi, Kanal adalarıdır. 2019-cu il ərzində Unit Tresti ofis kompleksinin yenidən qurulması ilə əlaqədar olaraq icarə gəliri əldə edilməmişdir (2018: 93,978 min AZN) və 19,689 min AZN məbləğində zərər (2018: 72,681 min AZN məbləğində zərər) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 16,041 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə azalma (2018: 162,885 min AZN məbləğində azalma) daxildir).

"Tverskaya 16" JSC-nin alınması

21 dekabr 2012-ci il tarixində ARDNF "Tverskaya 16" JSC-də səsvermə səhmlərinin 100%-ni əldə etmişdir. Onun əsas fəaliyyəti Rusiyada, Moskvanın mərkəzi biznes rayonunda yerləşən "Gallery Actor" ofis-ticarət mərkəzinin idarə edilməsidir. 2019-cu il ərzində "Tverskaya 16" JSC-dən əldə edilmiş 8,300 min AZN (2018: 8,764 min AZN) məbləğində icarə gəliri və 4,600 min AZN məbləğində mənfəət (2018: 815 min AZN məbləğində zərər) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 1,139 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə artım (2018: 4,026 min AZN məbləğində azalma) daxildir).

"SCI 8 Place Vendome" şirkətinin təsis edilməsi

19 mart 2013-cü il tarixində Fond "xüsusi məqsədli müəssisə" vasitəsilə "AXA Real Estate" şirkətindən Parisin Vandom Meydanı 8 ünvanında yerləşən, dəyəri 135,000 min Avro olan "SCI 8 Place Vendome" müxtəlif təyinatlı ofis, ticarət və yaşayış kompleksini satın almışdır. "SCI 8 Place Vendome" şirkəti Fondun Fransada

mülki ortaqlıq kimi təsis edilmiş və hüquqi ünvanı "6 place de Madeleine" olan dolayı törəmə müəssisəsidir. Fond "SCI 8 Place Vendome" şirkətini iki Lüksemburq şirkəti (Luxcos) vasitəsilə idarə edir: SOFAZ RE Fund S.a.r.l. - 100% "SOFAZ RE Europe Holding S.a.r.l." şirkətinin mülkiyyətində olan, nizamnamə kapitalı 12,500 Avro təşkil edən, hüquqi ünvanı Lüksemburqda yerləşən və "SCI 8 Place Vendome" şirkətində 0.1%-lik iştirak payı olan özəl məhdud şirkət və SOFAZ RE Europe S.a.r.l. - 100% "SOFAZ RE Europe Holding S.a.r.l." şirkətinin mülkiyyətində olan, nizamnamə kapitalı 12,500 Avro təşkil edən, hüquqi ünvanı Lüksemburqda yerləşən və "SCI 8 Place Vendome" şirkətində 99.9%-lik iştirak payı olan özəl məhdud şirkət. 2019-cu il ərzində "SCI 8 Place Vendome" şirkətindən əldə edilmiş 10,503 min AZN (2018: 10,701 min AZN) icarə gəliri və 8,850 min AZN (2018: 14,645 min AZN məbləğində mənfəət) məbləğində mənfəət Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 4,361 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə artım (2018: 9,912 min AZN məbləğində artım) daxildir).

"Payn Avenyu A qülləsi" kompleksinin alınması

31 mart 2014-cü il tarixində ARDNF "Mirae Asset Management"-dən Daşınmaz Əmlak Fondu Strukturunda Benefisiar Sertifikatların ("BS") 100%-lik payını əldə etməklə, Cənubi Koreyanın Seul şəhərində dəyəri 469,007 milyon Cənubi Koreya vonu (346,250 min AZN) olan "Payn Avenyu A qülləsi" kompleksinin alışı yekunlaşdırmışdır. 2019-cu il ərzində "Payn Avenyu A qülləsi" kompleksindən əldə edilmiş 24,337 min AZN məbləğində icarə gəliri (2018: 20,886 min AZN) və 71,930 min AZN məbləğində mənfəət (2018: 38,775 min AZN məbləğində mənfəət) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 61,114 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə artım (2018: 24,913 min AZN məbləğində artım) daxildir).

"Kirarito Ginza" ticarət kompleksinin təsis edilməsi

21 avqust 2016-cı il tarixində ARDNF Tokumei Kumiai ("TK") sazişi çərçivəsində fəaliyyət göstərən operator şirkətinə 51,989 milyon Yapon yeni məbləğində (455,736 min AZN) investisiya etmişdir. Bu investisiyanın 98%-i Operator Şirkətinin kapitalı hesabına formalaşır, 2%-i isə Aktivlərin İdarəedilməsi Menecerləri adından çıxış edən PGIM Real Estate (Yaponiya) şirkətinə məxsusdur. ARDNF Operator Şirkətinə yatırılmış bu investisiyanı (pul vəsaitlərindən istifadə hüququnu) istənilən vaxt satmaq hüququna malikdir. Operator Şirkəti investorlardan əldə etdiyi vəsait hesabına Tokio şəhərinin Ginza rayonunda yerləşən ticarət obyekti kimi fəaliyyət göstərən daşınmaz əmlak üçün investisiyanın alınması ilə bağlı xərclər daxil olmaqla, 52,434 milyon Yapon yeni məbləğində (459,633 min AZN) sərmayə yatırmışdır. Ətraflı məlumat üçün qeyd 25-ə baxın.

2019-cu il ərzində "Kirarito Ginza" ticarət kompleksindən əldə edilmiş 25,196 min AZN (2018: 23,081 min AZN) məbləğində icarə gəliri və 18,927 min AZN məbləğində mənfəət (2018: 24,498 min AZN məbləğində mənfəət) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 823 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə azalma (2018: 14,582 min AZN məbləğində artım) daxildir).

"Palazzo Turati" ofis binasının təsis edilməsi

2016-cı ilin may ayında Fond Milan şəhərində yerləşən və dəyəri 97 milyon Avro təşkil edən Palazzo Turati ofis binasının satın alınmasına dair razılıq əldə etmişdir. Bu investisiyanı almaq üçün Fond 100% onun nəzarətində olan Daşınmaz Əmlak İnvestisiya Fondunu (REIF) təsis etmişdir. Fond Lüksemburqda yerləşən törəmə müəssisəsi - SOFAZ RE Europe S.a.r.l. vasitəsilə REIF-ə investisiya etmişdir. Daşınmaz əmlak 23 iyul 2019-cu il tarixində satılmışdır. Satış tarixinə qədər Palazzo Turati ofis binasından əldə edilmiş 7,389 min AZN (2018: 9,827 min AZN) məbləğində icarə gəliri və 19,874 min AZN məbləğində mənfəət (2018: 17,203 min AZN məbləğində mənfəət) Fondun vergidən əvvəlki xalis mənfəətinə/(zərərinə) yönəldilmişdir (xalis mənfəətə 15,221 min AZN məbləğində ədalətli dəyər üzrə artım (2018: 8,830 min AZN məbləğində artım) daxildir).

11. Birgə müəssisələrə investisiyalar

Fondun birgə müəssisələrə investisiyalarının balans dəyərinin hərəkəti aşağıdakı cədvəldə göstərilir.

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
1 yanvar tarixinə balans dəyəri	1,167,214	979,598
Birgə müəssisələrə investisiyalara əlavələr	-	151,646
Birgə müəssisə tərəfindən geri ödənilmiş capital	(76,500)	-
Birgə müəssisələrin vergidən sonrakı maliyyə nəticələrində pay	(22,056)	38,887
Birgə müəssisədən daxil olmuş dividendlər	(19,053)	-
Sair məcmu gəlirdə tanınan məzənnə fərqi üzrə zərər	(2,406)	(2,917)
31 dekabr tarixinə balans dəyəri	1,047,199	1,167,214

21 iyun 2013-cü il tarixində Caspian Drilling Company (90% iştirak payı) və SOCAR (10% iştirak payı) birgə "SOCAR Rig Assets" MMC-ni təsis etmişdir. "SOCAR Rig Assets" MMC-nin nizamnamə kapitalı 1,000 AZN həcmində müəyyən edilmişdir (hər bir səhmin nominal dəyəri 10 AZN olmaqla, 100 səhm). Müəssisənin əsas fəaliyyəti Xəzər dənizində əməliyyatların aparılması üçün altıncı nəsil yarım dalmı qazma qurğusunun tikintisini səhmdarların müvafiq paylarına proporsional olaraq maliyyələşdirməkdən ibarətdir. 5 iyul 2013-cü il tarixində Fond "SOCAR Rig Assets" MMC-nin bütün səhmlərini "Caspian Drilling" şirkətindən nominal dəyərlə əldə etmişdir. Fond tərəfindən satın alınmazdan əvvəl "SOCAR Rig Assets" MMC hər hansı fəaliyyət həyata keçirməmişdir. Satın alınmadan sonra "SOCAR Rig Assets" MMC-nin adı dəyişilərək "Azerbaijan Rigs" MMC adlandırılmışdır. 2019-cu il ərzində bu müəssisəyə əlavə kapital qoyuluşu yönəldilməmişdir (2018: sıfır). Satın alınan müəssisənin fəaliyyəti ilə bağlı bütün strateji maliyyə və əməliyyat qərarları hər iki səhmdarın birgə razılığı ilə qəbul olunur. Bu birgə müəssisənin maliyyə nəticələri hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında pay iştirakı üzrə uçot metoduna əsasən tanınır.

"Capitals Property S.a.r.l." Böyük Lüksemburq Hersoqluğunun qanunvericiliyinə uyğun olaraq özəl məhdud məsuliyyətli cəmiyyət kimi 29 yanvar 2018-ci il tarixində "Capitals Holding S.a.r.l." tərəfindən təsis edilmişdir. Təsis edildiyi zaman "SOFAZ RE Fund S.a.r.l." və "Capitals Holding S.a.r.l." hər biri yeni yaradılan şirkətdə 12,000 Avro dəyərində 50% iştirak payına sahib olmuşdur (səhmlərin hər birinin nominal dəyəri 1 avro olmaqla, 12,000 ədəd səhm). 21 sentyabr 2018-ci il tarixində "Capitals Holding S.a.r.l." 2,400 ədəd, "SOFAZ R.E Fund S.a.r.l." isə 1,200 ədəd səhmi "Mainz International Holdings S.a.r.l."-ə köçürmüşdür. Nəticədə, səhmdarların iştirak payı aşağıdakı kimi olmuşdur: "SOFAZ RE Fund S.a.r.l." - 40% (4,800 ədəd səhm), "Capitals Holding S.a.r.l." - 30% (3,600 ədəd səhm), "Mainz International Holdings S.a.r.l." - 30% (3,600 ədəd səhm). Yeni yaradılan şirkətin əsas fəaliyyəti səhmdarların müvafiq iştirak paylarındakı maliyyələşdirmə və bank krediti hesabına daşınmaz əmlak biznesindən ibarətdir. 2019-cu il ərzində bu müəssisəyə əlavə kapital qoyuluşu yönəldilməmişdir (2018: 151,646 min AZN). Satın alınan müəssisənin fəaliyyəti ilə bağlı bütün strateji maliyyə və əməliyyat qərarları səhmdarların birgə razılığı ilə qəbul olunur. Birgə müəssisənin maliyyə nəticələri hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarında pay iştirakı üzrə uçot metoduna əsasən tanınır.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun birgə müəssisələrindəki iştirak payı və həmin müəssisələrin maliyyə göstəriciləri, o cümlədən aktivləri, öhdəlikləri, gəlirləri, mənfəət və ya zərəri haqqında qısa məlumat aşağıda təqdim edilir:

Adı	Qısa- müddətli aktivlər	Uzun- müddətli aktivlər	Qısa- müddətli öhdəliklər	Uzun- müddətli öhdəliklər	Gəlir	Sair gəlirlər	Xərclər	Mənfəət/ (zərər)	İştirak payı (%)	Təsis edildiyi ölke
"Azerbaijan Rigs" MMC	84,127	939,116	(9,144)	(18,820)	97,872	255	(124,342)	(26,215)	90%	Azərbaycan
"Capitals Property SARL" MMC	52,655	952,421	(3,126)	(629,343)	37,338	1,230	(34,724)	3,844	40%	Lüksemburq

31 dekabr 2018-ci il tarixinə Fondun birgə müəssisələrindəki iştirak payı və həmin müəssisələrin maliyyə göstəriciləri, o cümlədən aktivləri, öhdəlikləri, gəlirləri, mənfəət və ya zərəri haqqında qısa məlumat aşağıda təqdim edilir:

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu**31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər**

Adı	Qısa- müddətli aktivlər	Uzun- müddətli aktivlər	Qısa- müddətli öhdəliklər	Uzun- müddətli öhdəliklər	Gəlir	Sair gəlirlər	Xərclər	Mənfəət/ (zərər)	İştirak payı (%)	Təsis edildiyi ölkə
"Azerbaijan Rigs" MMC	113,803	1,029,247	(7,514)	(7,872)	88,874	537	(50,189)	39,222	90%	Azərbaycan
"Capitals Property SARL" MMC	39,079	993,048	(4,051)	(647,287)	30,785	635	(22,453)	8,967	40%	Lüksemburq

Yuxarıda göstərilən ümumiləşdirilmiş maliyyə məlumatlarının birgə müəssisələrdəki iştirak paylarının balans dəyəri ilə üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	"Azerbaijan Rigs" MMC		"Capitals Property SARL" MMC	
	2019	2018	2019	2018
Dövrün əvvəlnə xalis aktivlər	1,127,664	1,088,442	380,789	-
Kapital artımı	-	-	-	371,822
Dövr üzrə mənfəət/(zərər)	(26,215)	39,222	3,844	8,967
Ödənilmiş dividendlər	(21,170)	-	-	-
Nizamnamə kapitalında azalma	(85,000)	-	-	-
Təqdimat valyutasına çevrilmə	-	-	(6,013)	-
Dövrün sonuna xalis aktivlər	995,279	1,127,664	378,620	380,789
Fondun payı %-lə	90%	90%	40%	40%
Fondun payı	895,751	1,014,898	151,448	152,316
İnvestisiyanın balans dəyəri	895,751	1,014,898	151,448	152,316

12. Kapital qoyuluşları

Fonda daxil olmuş vəsaitlərin hərəkəti aşağıdakı kimi olmuşdur:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Neftin və qazın satışından əldə olunan vəsaitlər	14,614,709	16,645,569
Bonuslar	766,351	765,228
Boru kəməri tranzit tarifləri	18,938	18,103
Akrhesabı ödənişlər	4,692	4,147
Digər	-	20
Cəmi kapital qoyuluşları	15,404,690	17,433,067

13. Uzunmüddətli öhdəliklər

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Müddətli kredit Godo Kaisha (GK001 - Tokio, Yaponiya)	487,066	479,681
Müddətli kredit MAPS 21 (Mirae Asset Securities)	441,000	456,300
Zəmanət depozitləri	49,302	48,414
Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri	15,894	13,780
İcarə öhdəlikləri	77,792	-
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər	1,071,054	998,175

Zəmanət depozitləri Tokio şəhərində yerləşən "Kirarito Ginza" ticarət kompleksi üçün icarədarlar tərəfindən ödənilmiş 20,307 min AZN (2018: 20,228 min AZN), Seul şəhərində yerləşən "Pine Avenue Tower A" kompleksi üçün ödənilmiş 26,792 min AZN (2018: 26,434 min AZN) və Paris şəhərində yerləşən "SCI 8 Place Vendome" kompleksi üçün ödənilmiş 2,204 min AZN (2018: 1,751 min AZN) məbləğində qabaqcadan ödənişlərdən ibarətdir.

Müddətli kreditlər Yapon yeni ilə ifadə olunmuş Godo Kaisha GK001 krediti ("Kirarito Ginza") və Koreya vonu ilə ifadə olunmuş MAPS 21 ("Pine Avenue Tower A") kreditindən ibarətdir. Godo Kaisha GK001 kreditinin müddəti 9 sentyabr 2024-cü ilə qədərdir və kupon dərəcəsi illik 0.81% (2018: 0.81%) təşkil edir. Həmin kredit üçün investisiya mülkiyyəti girov qoyulmuşdur. MAPS 21 kreditinin müddəti 2023-cü ilin iyun ayında qədərdir

və kupon dərəcəsi illik 3.6% (2018: 3.6%) təşkil edir. Bu kredit üçün investisiya mülkiyyəti girov qoyulmuşdur. Qeyd 10-a baxın.

Fond hedcinq uçuotu aparmır və xarici valyuta öhdəlikləri və ya faiz dərəcələrinin dəyişməsi riskləri ilə bağlı hər hansı hedcinq əməliyyatı həyata keçirməmişdir.

Cari borcların ədalətli dəyəri diskontlaşdırmanın təsiri əhəmiyyətli olmadığına görə təxminən onların balans dəyərində bərabərdir. Ədalətli dəyər Godo Kaisha GK001 krediti üçün 0.81% (2018: 0.81%), MAPS 21 krediti üçün isə 3.6% (2018: 3.6%) ilə diskontlaşdırılmış nağd pul axınlarına əsasən müəyyən edilir. Bu kreditlər ədalətli dəyər iyerarxiyasının 2-ci Səviyyəsinə aid edilir.

Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklərdə dəyişikliklər

Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklərin təhlili və təqdim olunan hər bir dövr üzrə Fondun belə öhdəliklərində dəyişikliklər aşağıdakı cədvəldə göstərilir. Bu öhdəliklər pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda maliyyələşdirmə fəaliyyətinin tərkibində qeydə alınır:

	Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər
	Borclar
1 yanvar 2018-ci il tarixinə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər	469,979
Nağd pul axınları	456,300
Məzənnə fərqi üzrə düzəlişlər	9,702
31 dekabr 2018-ci il tarixinə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər	935,981
Məzənnə fərqi üzrə düzəlişlər	(7,915)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan öhdəliklər	928,066

14. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Dövlət istiqrazları	124,380	60,193
Agentlik istiqrazları	260,072	233,421
Korporativ istiqrazlar	538,086	546,902
Cəmi faiz gəliri	922,538	840,516

15. Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqi

Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis məzənnə fərqləri aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqindən reallaşdırılmamış xalis zərər	(496,576)	(1,375,080)
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqindən reallaşdırılmış xalis zərər	(27,691)	(36,157)
Cəmi xarici valyuta əməliyyatları üzrə məzənnə fərqindən xalis zərər	(524,267)	(1,411,237)

16. Mənfəət və ya zərər hesablarında ədalətli dəyərle ölçülən maliyyə aktivlərinin yenidən qiymətləndirilməsi üzrə xalis (zərər)/gəlir

FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə xalis gəlir/(zərər) aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Ədalətli dəyər düzəlişi üzrə reallaşdırılmamış gəlir/(zərər)	2,164,974	(999,149)
Ticarət əməliyyatları üzrə reallaşdırılmış gəlir	80,317	151,640
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri üzrə xalis gəlir/(zərər)	2,245,291	(847,509)

17. Əməliyyat xərcləri

Əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Aktivlərin idarə edilməsi haqları	2,850	2,887
Törəmə müəssisələrin əməliyyat xərcləri	73,281	54,779
Əmək haqqı, məvaciblər və işçilərə müavinətlər	6,755	6,813
DSMF-ə ayırmalar	1,447	1,423
Bank komissiyon haqları	2,687	2,575
Amortizasiya xərcləri	6,226	8,478
Qısamüddətli lisenziya haqqı	3,865	4,735
Rəbitə xərcləri	61	86
Sair əməliyyat xərcləri	6,265	21,737
Cəmi əməliyyat xərcləri	103,437	103,513

18. Fond tərəfindən köçürmələr

2019-cu il ərzində Dövlət Büdcəsinə, habelə, dövlət təşkilatlarına, dövlətə məxsus müəssisələrə və şirkətlərə köçürmələr aşağıdakılar əsasında həyata keçirilmişdir:

- “Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2019-cu il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 dekabr 2018-ci il tarixli 449 nömrəli Fərmanı;

2018-ci il ərzində Dövlət Büdcəsinə, habelə, dövlət təşkilatlarına, dövlətə məxsus müəssisələrə və şirkətlərə köçürmələr aşağıdakılar əsasında həyata keçirilmişdir:

- “Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2018-ci il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 dekabr 2017-ci il tarixli 1770 nömrəli Fərmanı;
- “Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2018-ci il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 dekabr 2017-ci il tarixli 1770 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 17 iyul 2018-ci il tarixli 209 nömrəli Fərmanı.

19. Mənfəət vergisi

Fond vergi hesabatlarını Rusiya Federasiyası, Lüksemburq, Yaponiya və Fransanın vergi qanunvericiliyinin tələbləri əsasında hazırlayır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 509-IVQD sayılı 21 dekabr 2012-ci il tarixli Fərmanına və Milli Məclisin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə dəyişikliklərin edilməsi haqqında 29 dekabr 2012-ci il tarixli qanununa uyğun olaraq, 1 yanvar 2013-cü ildən etibarən ARDNF korporativ mənfəət vergisinin ödənilməsindən azad edilmişdir. ARDNF-in Cersi adalarında qeydiyyatdan keçmiş bütün şirkətləri "Beynəlxalq Xidmət Şirkətləri" olduğuna görə korporativ mənfəət vergisindən azaddırlar. Nəticə etibarilə ARDNF-in Azərbaycan və Böyük Britaniyadakı fəaliyyəti ilə bağlı müvəqqəti fərqlər mövcud deyil. Yaponiya hökuməti ilə imzalanmış ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında sazişə əsasən Tokumei Kumiai ("TK") investisiyalarından əldə edilmiş gəlirlər bu ölkədə vergiyə cəlb edilmir. Cənubi Koreyadakı törəmə müəssisə də aktivləri ilə bağlı əməliyyatlardan yaranan gəlirə görə vergidən azaddır və yalnız payçılara gəlirlərdən ödənişlər edərkən ödəmə mənbəyində tutulan vergi ödəməlidir.

Rusiya Federasiyasında fəaliyyət göstərən şirkətlər üçün standart korporativ mənfəət vergisi dərəcələri 2019 və 2018-ci illər üzrə 20% təşkil etmişdir. Lüksemburq və Fransa törəmə müəssisələri müvafiq olaraq 17% (2018: 17%) və 33.33% (2018: 33.33%) dərəcəsində mənfəət vergisinə cəlb edilir. Yaponiya törəmə müəssisəsi 34.59% (2018: 34.59%) dərəcəsində mənfəət vergisinə cəlb edilir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarındakı aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə onların vergi bazası arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi effektini əks etdirir. Müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin müxtəlif üsullarla tanınmasından, eləcə də müəyyən aktivlərin qeydə alınmış dəyərindən yaranır.

20. Ədalətli dəyər haqqında açıqlamalar

Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstəriləndiyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci səviyyəyə oxşar aktiv və öhdəliklər üçün fəal bazarlarda kotirovka olunan qiymətlərlə qiymətləndirmələr (təshih edilməmiş) (ii) 2-ci səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni, qiymətlərdən yaranan) müşahidə edilə bilən ilkin əhəmiyyətli məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları vasitəsilə əldə edilən qiymətləndirmələr və (iii) 3-cü səviyyəyə müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan qiymətləndirmələr (müşahidə edilməyən ilkin məlumatlar) daxildir. Maliyyə alətlərini ədalətli dəyərle qiymətləndirmə iyerarxiyalarına bölmək üçün rəhbərlik peşəkar mülahizələr irəli sürür. Ədalətli dəyərle qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli dərəcədə düzəlişlər tələb edən müşahidə edilə bilən məlumatlardan istifadə edildikdə, bu qiymətləndirmə 3-cü Səviyyəyə aid edilir. İstifadə edilən məlumatların əhəmiyyətliliyi bütövlükdə ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi ilə ölçülür.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(a) Təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələri

Təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda hər bir hesabat dövrünün sonunda mühasibat uçotu standartları ilə tələb edilən və ya icazə verilən qiymətləndirmələrdir. Təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələrinin aid edildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyalarının səviyyəsi aşağıda göstərilir:

Min Azərbaycan manatı ilə	31 dekabr 2019				31 dekabr 2018			
	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi
Aktivlərin ədalətli dəyəri								
Maliyyə aktivləri								
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	48,492,532	7,609,063	3,510,925	59,612,520	49,633,997	5,450,817	2,253,461	57,338,275
- Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	9,293,635	-	-	9,293,635	13,082,224	-	-	13,082,224
- Korporativ istiqrazlar	17,591,710	7,609,063	-	25,200,773	23,336,142	5,450,817	-	28,786,959
- Suveren istiqrazlar	12,429,189	-	-	12,429,189	2,915,648	-	-	2,915,648
- Özəl səhm fondları	-	-	902,260	902,260	-	-	641,363	641,363
- Daşınmaz əmlak fondları	-	-	2,608,665	2,608,665	-	-	1,612,098	1,612,098
- Səhmlər	8,036,393	-	-	8,036,393	6,229,752	-	-	6,229,752
- Pul bazarı alətləri	1,141,605	-	-	1,141,605	4,070,231	-	-	4,070,231
Qeyri-maliyyə aktivləri	8,381,163	-	2,517,219	10,898,382	3,558,246	-	2,584,684	6,142,930
- İnvestisiya mülkiyyəti	-	-	2,517,219	2,517,219	-	-	2,584,684	2,584,684
- Qızıl külçələr	8,381,163	-	-	8,381,163	3,558,246	-	-	3,558,246
Cəmi təkrarlanan ədalətli dəyərle qiymətləndirilən aktivlər	56,873,695	7,609,063	6,028,144	70,510,902	53,192,243	5,450,817	4,838,145	63,481,205

31 dekabr 2019 və 31 dekabr 2018-ci il tarixinə qiymətləndirmə modeli və ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi üzrə 2-ci Səviyyə üçün istifadə edilən ilkin məlumatlar aşağıda təsvir edilir:

Min Azərbaycan manatı ilə	Ədalətli dəyər	Qiymətləndirmə modeli	İstifadə edilən ilkin məlumatlar
Aktivlərin ədalətli dəyəri			
Maliyyə aktivləri			
2019			
- Korporativ istiqrazlar	7,609,063	Pul axınlarının diskontlaşdırılması modeli	Dövlət istiqrazlarının gəlirlilik əyrisi
2018			
- Korporativ istiqrazlar	5,450,817	Pul axınlarının diskontlaşdırılması modeli	Dövlət istiqrazlarının gəlirlilik əyrisi

31 dekabr 2019-cu il tarixinə 3-cü Səviyyə üzrə ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsində istifadə olunan ilkin məlumatlar və qiymətləndirmə modelləri, eləcə də bu qiymətləndirmələrin ilkin məlumatlardakı mümkün dəyişikliklərə qarşı həssaslığı aşağıdakı kimidir:

	Ədalətli dəyər	Qiymətləndirmə modeli	İstifadə edilən ilkin məlumatlar	İlkin məlumatların həcmi (orta çəki)	Əsaslandırılmış dəyişiklik	Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi üzrə həssaslıq
<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>						
Aktivlərin ədalətli dəyəri						
Maliyyə aktivləri						
<i>İnvestisiya mülkiyyəti</i>						
"78 St James Street", London	329,795	Qalıq qiymətləndirmə yanaşması	Xalis icarə dəyəri	21,955 min AZN	+/- 5%	18,411/ (18,411)
"Gallery Actor", Moskva	91,358	Pul axınlarının diskontlaşdırılması	Hədəflənən gəlirlilik norması	12%	+/- 1%	(3,239)/ 3,406
"SCI 8 Place Vendome", Paris	359,529	Gəlirin kapitallaşdırılması, Pul axınlarının diskontlaşdırılması, Birbaşa müqayisə üsulu	Gəlirlilik dərəcəsi	3.5-4.5%	+/- 0.5%	(77,021)/ 30,676
"Pine Avenue Tower A", Seul	819,378	Pul axınlarının diskontlaşdırılması, Müqayisə üsulu	Hədəflənən gəlirlilik norması / Əqd qiyməti	4.6-4.8%, AZN 11,760-12,936 m2	+/- 0.25%, +/- 5%	(15,950)/ 17,640, (20,654)/ 20,654
"Kirarito Ginza", Tokio	917,159	Gəlirin kapitallaşdırılması	Gəlirlilik dərəcəsi	2.4%	+/- 0.1%	(32,351)/ 35,432
3-cü Səviyyə üzrə cəmi təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələri	2,517,219					

31 dekabr 2018-ci il tarixinə 3-cü Səviyyə üzrə ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsində istifadə olunan ilkin məlumatlar və qiymətləndirmə modelləri, eləcə də bu qiymətləndirmələrin ilkin məlumatlardakı mümkün dəyişikliklərə qarşı həssaslığı aşağıdakı kimidir:

	Ədalətli dəyər	Qiymətləndirmə modeli	İstifadə edilən ilkin məlumatlar	İlkin məlumatların həcmi (orta çəki)	Əsaslandırılmış dəyişiklik	Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi üzrə həssaslıq
<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>						
Aktivlərin ədalətli dəyəri						
Maliyyə aktivləri						
<i>İnvestisiya mülkiyyəti</i>						
"78 St James Street", London	258,348	Qalıq qiymətləndirmə yanaşması	Xalis icarə dəyəri	18,137 min AZN	+/- 5%	19,604/ (18,623)
"Gallery Actor", Moskva	80,092	Pul axınlarının diskontlaşdırılması	Hədəflənən gəlirlilik norması	12-15%	+/- 1%	(2,889)/ 3,031

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu

31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

	Ədalətli dəyər	Qiymətləndir- mə modeli	İstifadə edilən ilkin məlumatlar	İlkin məlumatların həcmi (orta çəki)	Əsaslandırılmış dəyişiklik	Ədalətli dəyərin qiymətlən- dirilməsi üzrə həssaslıq
<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>						
"SCI 8 Place Vendome", Paris	362,328	Gəlirin kapitallaşdı- rılması, Pul axınlarının diskontlaşdı- rılması, Birbaşa müqayisə üsulu	Gəlirlilik dərəcəsi	3.5-4.5%	+/- 0.5%	(33,942)/ 49,596
"Pine Avenue Tower A", Seul	784,076	Pul axınlarının diskontlaşdı- rılması, Müqayisə üsulu	Hədəflənən gəlirlilik norması / Əqd qiyməti	5-5.3%, AZN 10,951-12,624 m ²	+/- 0.25%, +/- 5%	(14,213)/ 15,651, 18,764/ 18,685
"Kirarito Ginza", Tokio	897,373	Gəlirin kapitallaşdı- rılması	Gəlirlilik dərəcəsi	2.4%	+/- 0.1%	(32,351)/ 35,432
"Palazzo Turati", Milan	202,467	Pul axınlarının diskontlaşdı- rılması	Kapitalın orta çəkili dəyəri və GOCR	5.01-4.07%	+/- 0.25%	(389)/389
3-cü Səviyyə üzrə cəmi təkrarlanan ədalətli dəyər qiymətləndirmələri	2,584,684					

Özəl səhm və daşınmaz əmlak fondlarındakı investisiyalar üçün vergi və faiz xərclərindən əvvəlki gəlirlərin (EBITDA) artması hesablanmış dəyərin yüksək olmasına gətirib çıxara bilər. Bundan əlavə, bazarın olmadığı təqdirdə diskontun artması dəyərin azalmasına səbəb ola bilər. Fond tərəfindən 3-cü Səviyyədəki fond investisiyalarının ədalətli dəyərinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən müşahidə edilə bilməyən ilkin məlumatlar arasında heç bir əlaqə müəyyən edilməmişdir.

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsi üzrə dəyişikliklərin alətlərin növünə görə üzləşdirilməsi aşağıda göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	FVTPL kateqoriyasında ölçülən qiymətli kağızlar Korporativ səhmlər
1 yanvar 2019-cu il tarixinə ədalətli dəyər	2,253,461
İl üzrə mənfəət və ya zərərde tanınmış gəlir	46,464
Sair məcmu gəlirlərdə tanınmış gəlir	(36,388)
Alışlar	1,247,388
31 dekabr 2019-cu il tarixinə ədalətli dəyər	3,510,925

31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsi üzrə dəyişikliklərin alətlərin növünə görə üzləşdirilməsi aşağıda göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	FVTPL kateqoriyasında ölçülən qiymətli kağızlar Korporativ səhmlər
1 yanvar 2018-ci il tarixinə ədalətli dəyər	1,440,247
İl üzrə mənfəət və ya zərərde tanınmış gəlir	165,375
Sair məcmu gəlirlərdə tanınmış gəlir	(63,077)
Alışlar	710,916
31 dekabr 2018-ci il tarixinə ədalətli dəyər	2,253,461

b) Ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən, lakin ədalətli dəyəri açıqlanan aktiv və öhdəliklər

Ədalətli dəyərin ədalətli dəyər iyerarxiyalarının səviyyələri üzrə təhlili və ədalətli dəyərle qiymətləndirilməyən aktivlərin balans dəyəri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	31 dekabr 2019				31 dekabr 2018			
	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Balans dəyəri	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Balans dəyəri
<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>								
Aktivlər								
Sair maliyyə aktivləri								
- Ticarət debitor borcları	-	4,283	-	4,283	-	4,382	-	4,382
- Müddətli depozitlər	-	7,577	-	7,577	-	-	-	-
Cəmi aktivlər	-	11,860	-	11,860	-	4,382	-	4,382
Öhdəliklər								
Sair borc öhdəlikləri								
- Müddətli kredit	-	928,066	-	928,066	-	935,981	-	935,981
Sair maliyyə öhdəlikləri								
- Ticarət kreditör borcları	-	17,762	-	17,762	-	16,154	-	16,154
- İcarə öhdəlikləri	-	77,792	-	77,792	-	-	-	-
Cəmi öhdəliklər	-	1,023,620	-	1,023,620	-	952,135	-	952,135

Ədalətli dəyər iyerarxiyasının 2-ci Səviyyəsində ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılması yanaşmasından istifadə etməklə həyata keçirilmişdir. Fəal bazar qiyməti olmayan dəyişkən faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri onların balans dəyərinə bərabərdir. Fəal bazar qiyməti olmayan sabit faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri analogi kredit riskinə və ödəmə müddətinə malik olan yeni alətlər üçün mövcud faiz dərəcələrini tətbiq etməklə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti metoduna əsaslanır.

21. Maliyyə alətlərinin qiymətləndirmə kateqoriyaları üzrə təqdim edilməsi

MHBS 9 “*Maliyyə alətləri*” standartına uyğun olaraq, Fond maliyyə aktivlərini aşağıdakı kateqoriyalara təsnifləşdirir: (a) FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri; (b) FVOCI kateqoriyasında ölçülən borc alətləri; (c) FVOCI kateqoriyasında ölçülən pay alətləri və (d) amortizasiya olunmuş dəyərle ölçülən maliyyə

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu**31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər**

aktivləri. FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri iki alt-kateqoriyaya bölünür: (i) FVTPL kateqoriyasında məcburi qaydada ölçülən aktivlər və (ii) ilkin tanınma zamanı həmin kateqoriyaya aid edilmiş aktivlər.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə aktivlərinin növləri ilə yuxarıda qeyd edilən qiymətləndirmə kateqoriyalarının üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	FVTPL kateqoriyasında ölçülən (məcburi)	Amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən	Cəmi
AKTİVLƏR			
<i>Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri</i>			2,590,446
- Pul bazarı fondları	1,429,032	-	1,429,032
- Bank hesabları	-	1,160,617	1,160,617
- Qısamüddətli depozitlər	-	797	797
<i>FVTPL kateqoriyasında ölçülən aktivlər</i>			59,612,520
- Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	9,293,635	-	9,293,635
- Korporativ istiqrazlar	25,200,773	-	25,200,773
- Suveren istiqrazlar	12,429,189	-	12,429,189
- Pul bazarı alətləri	1,141,605	-	1,141,605
- Özəl səhm fondları	902,260	-	902,260
- Daşınmaz əmlak fondları	2,608,665	-	2,608,665
- Səhmlər	8,036,393	-	8,036,393
<i>Sair maliyyə aktivləri</i>			11,860
- Sair	-	11,860	11,860
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	61,041,552	1,173,274	62,214,826

31 dekabr 2018-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin növləri ilə yuxarıda qeyd edilən qiymətləndirmə kateqoriyalarının üzləşdirilməsi aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	FVTPL kateqoriyasında ölçülən (məcburi)	Amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən	Cəmi
AKTİVLƏR			
<i>Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri</i>	-		1,264,588
- Qısamüddətli depozitlər	-	4,437	4,437
- Pul bazarı fondları	553,139	-	553,139
- Bank hesabları	-	707,012	707,012
<i>FVTPL kateqoriyasında ölçülən aktivlər</i>	-	-	57,338,275
- Agentlik/Beynəlmiləl qurumların istiqrazları	13,082,224	-	13,082,224
- Korporativ istiqrazlar	28,786,959	-	28,786,959
- Suveren istiqrazlar	2,915,648	-	2,915,648
- Pul bazarı alətləri	4,070,231	-	4,070,231
- Özəl səhm fondları	641,363	-	641,363

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu**31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər**

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	FVTPL kateqoriyasında ölçülən (məcburi)	Amortizasiya olunmuş dəyərlə ölçülən	Cəmi
- Daşınmaz əmlak fondları	1,612,098	-	1,612,098
- Səhmlər	6,229,752	-	6,229,752
Sair maliyyə aktivləri	-	-	4,382
- Sair	-	4,382	4,382
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	57,891,414	715,831	58,607,245

31 dekabr 2019 və 31 dekabr 2018-ci il tarixinə Fondun bütün maliyyə öhdəlikləri amortizasiya olunmuş dəyərlə uçota alınmışdır.

22. Maliyyə risklərinin idarə edilməsi

Risklərin idarə edilməsi Fondun əməliyyatlarının mühüm elementidir. Fondun əməliyyatlarına xas olan risklər kredit riskinə, likvidlik, bazar və əməliyyat risklərinə aiddir. Həmin risklərlə bağlı Fondun risklərin idarə edilməsi siyasəti aşağıda icmal edilir.

Kredit riski. Fond kredit riskinə məruzdur ki, bu, maliyyə öhdəliyi olan bir tərəfin öhdəliyini yerinə yetirməməsi və nəticədə digər tərəfin maliyyə zərərinə məruz qalması riskidir. Fondun pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri və investisiyaları kredit riskinə məruz qala bilər. Fond kredit risklərini Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 19 iyun 2001-ci il tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş, 21 dekabr 2001-ci il tarixli 607 nömrəli Fərmanı, 1 mart 2005-ci il tarixli 202 sayılı Fərmanı, 10 fevral 2010-cu il tarixli 216 nömrəli Fərmanı, 27 oktyabr 2011-ci il tarixli 519 nömrəli Fərmanı ilə əlavə və dəyişikliklər edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun valyuta vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi Qaydaları"na (bundan sonra birlikdə "Qaydalar") müvafiq olaraq idarə edir

Kredit riski investisiya aktivlərinin düzgün seçilməsi, investisiya aktivlərinin kredit keyfiyyəti və hər investisiya aktivini üzrə investisiya məbləğinin limitlərinin müəyyən edilməsi ilə idarə olunur və nəzarət altında saxlanılır.

Aşağıdakı cədvəldə Fondun saxladığı qiymətli kağızların kredit reytingi haqqında məlumat təqdim olunmuşdur. Cədvəldə beynəlxalq Standard & Poor's, Fitch və Moody's agentliklərinin reytingləri üzrə təsnifat verilmişdir. Aktiv müxtəlif kredit reytinginə malik olduqda təyin edilən daha aşağı reyting istifadə olunur.

2019	AAA	AA	A	BBB	BB	B	D	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri* FVTPL	1,429,032	4,446	557,992	593,499	-	4,505	-	2,589,474
kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri**	15,560,954	4,646,437	10,237,554	7,952,656	7,644,475	2,022,213	913	48,065,202

*Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş 972 min AZN məbləğində nağd pul qalıqları Mərkəzi Bankların kredit reytingləri olmadığına görə yuxarıdakı cədvəldə əks etdirilmir.

**8,036 milyon AZN məbləğində səhmlər, eləcə də daşınmaz əmlak və özəl səhm fondlarındakı 3,511 milyon AZN məbləğində investisiya yatırımları yuxarıdakı cədvəldə əks etdirilmir. Fondun daşınmaz əmlak və özəl səhm fondlarındakı investisiyaları üzrə investisiya strategiyaları vardır. Kompleks yoxlama mərhələsində Fond fondların investisiya təcrübələrinin miqyasını, Tam ortağın öncəki investisiyalarında iştirak etmiş pay sahiblərinin rəylərini, işçi heyətinin təhsil və təcrübəsini, fondun təşkili və maliyyə axınlarının idarə olunmasında istifadə olunan maliyyə mexanizmləri ilə bağlı təhlillər aparır və onları 10 ballıq şkala üzrə qiymətləndirir. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə daşınmaz əmlak və özəl səhm fondları müvafiq olaraq 8-9 və 7-8 bal civarında qiymətləndirilmişdir.

2018	AAA	AA	A	BBB	BB	B	D	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri FVTPL	553,139	5,560	151,933	550,050	1,661	1,425	-	1,263,768
kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	10,978,994	6,495,932	16,190,765	7,704,085	6,049,317	1,432,592	3,377	48,855,062

Səhm portfeli Fondun İzləmə Xətası göstəricilərinə əsaslandığı indekslərin (MSCI World, MSCI Europe ex UK, S&P 100) passiv replikasiyasını əks etdirir. İzləmə Xətası həddi illik olaraq 30 baza dərəcəsi həcmində öncədən müəyyən olunmuşdur.

Eyni zamanda, Fond standart kənarlaşma, riskə məruz dəyər (RMD) və Beta kimi bazar riski göstəricilərini daxili hesabatlarında əks etdirir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu**31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər**

Xarici menecerlər. Qaydalara uyğun olaraq, Fondun valyuta vəsaitinin idarə edilməsinə xarici menecer cəlb edildikdə xarici menecerin özünün və ya onun əsas təsisçisinin kredit reytingi investisiya dərəcəli kredit reytingindən (Baa3 (Moody's) və ya BBB- (Standard & Poor's, Fitch)) aşağı olmamalı, və ya onun aktivlərinin idarə edilməsində beş ildən az olmayan müsbət təcrübəsi, və yaxud dəyəri 1 milyard ABŞ dolları məbləğindən az olmayan aktivlərin idarə edilməsi sahəsində səriştəsi olmalıdır.

Valyuta riski. Valyuta riski xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi nəticəsində maliyyə alətinin dəyərinin dəyişməsi riskidir. Fondun nağd pul axınları və aktivlərinin dəyəri əsas xarici valyutaların məzənnələrinin dəyişməsi riskinə məruz qalır. Valyuta riski İnvestisiya Siyasətinə uyğun olaraq müəyyən valyutalar üçün çəki əmsallarını əks etdirən valyuta yerləşdirilməsinə əsasən idarə olunur. Bundan başqa, İnvestisiya Siyasətindəki valyuta yerləşdirilməsinə əsasən Fond hedcinq məqsədilə valyuta törəmələrini istifadə etmək hüququna malikdir. Valyutanın yenidən balanslaşdırılması daxili prosedurlara uyğun olaraq rüblük həyata keçirilir. Valyutanın yerləşdirilməsi Fondun çox-aktivli və diversifikasiya edilmiş investisiya portfeli üzrə həyata keçirilir.

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə Fondun məruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

2019	AZN	ABŞ dolları	Avro	İngilis funt sterlinqi	Türk lirası	Avstraliya dolları	Rusiya rublu	Digər	Cəmi
Maliyyə aktivləri									
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,010	1,980,627	340,082	210,650	4,434	2,108	398	51,137	2,590,446
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	-	29,911,197	22,261,867	3,267,653	585,602	407,745	480,631	2,697,825	59,612,520
Sair maliyyə aktivləri	-	-	-	2,631	-	-	8,917	312	11,860
Cəmi maliyyə aktivləri	1,010	31,891,824	22,601,949	3,480,934	590,036	409,853	489,946	2,749,274	62,214,826
Maliyyə öhdəlikləri									
Borc öhdəlikləri	-	-	-	-	-	-	-	(928,066)	(928,066)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(1,202)	-	(4,246)	(309)	-	-	(1,097)	(10,908)	(17,762)
İcarə öhdəlikləri	-	-	-	(70,386)	-	-	-	(7,406)	(77,792)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(1,202)	-	(4,246)	(70,695)	-	-	(1,097)	(946,380)	(1,023,620)
Açıq mövqe	(192)	31,891,824	22,597,703	3,410,239	590,036	409,853	488,849	1,802,894	61,191,206

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

31 dekabr 2018-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Fondun məruz qaldığı valyuta riski üzrə ümumi təhlil aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

2018	AZN	ABŞ dolları	Avro	İngilis funt sterlinqi	Türk lirası	Avstraliya dolları	Rusiya rublu	Digər	Cəmi
Maliyyə aktivləri									
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	895	946,368	156,640	104,004	1,313	5,899	2,543	46,926	1,264,588
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	-	29,528,796	21,657,260	2,646,222	524,211	380,231	316,871	2,284,684	57,338,275
Sair maliyyə aktivləri	-	-	-	1,783	-	-	1,379	1,220	4,382
Cəmi maliyyə aktivləri	895	30,475,164	21,813,900	2,752,009	525,524	386,130	320,793	2,332,830	58,607,245
Maliyyə öhdəlikləri									
Borc öhdəlikləri	-	-	-	-	-	-	-	(935,981)	(935,981)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(1,320)	-	(2,805)	(71)	-	-	(501)	(11,457)	(16,154)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(1,320)	-	(2,805)	(71)	-	-	(501)	(947,438)	(952,135)
Açıq mövqe	(425)	30,475,164	21,811,095	2,751,938	525,524	386,130	320,292	1,385,392	57,655,110

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu**31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər**

Valyuta riskinə həssaslıq. Aşağıdakı cədvəldə Fondun 31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixinə monetar aktivləri və proqnozlaşdırılan nağd pul axınları üzrə əhəmiyyətli riskləri göstərilir. Təhlil mənfəət və ya zərər və sair məcmu gəlir haqqında hesabatda bütün digər dəyişən göstəricilər sabit qalmaqla, valyuta məzənnəsinin manata qarşı məntiqi baxımdan mümkün dərəcədə hərəkət etməsinin təsirini hesablayır.

	İl üzrə mənfəət/(zərər) təsir		Kapitala təsir	İl üzrə mənfəət/(zərər) təsir		Kapitala təsir
	31 dekabr 2019			31 dekabr 2018		
AZN/ABŞ dolları	+ 10%	3,189,182	3,189,182	+ 10%	3,047,516	3,047,516
	- 10%	(3,189,182)	(3,189,182)	- 10%	(3,047,516)	(3,047,516)
AZN/Avro	+ 10%	2,259,770	2,566,296	+ 10%	2,181,110	2,430,770
	- 10%	(2,259,770)	(2,566,296)	- 10%	(2,181,110)	(2,430,770)
AZN/İngilis funt sterlinqi	+ 10%	341,024	373,815	+ 10%	275,194	308,827
	- 10%	(341,024)	(373,815)	- 10%	(275,194)	(308,827)
AZN/Türk lirası	+ 10%	59,004	59,004	+ 10%	52,552	52,552
	- 10%	(59,004)	(59,004)	- 10%	(52,552)	(52,552)
AZN/Avstraliya dolları	+ 10%	40,985	40,985	+ 10%	38,613	38,613
	- 10%	(40,985)	(40,985)	- 10%	(38,613)	(38,613)
AZN/Rus rublu	+ 10%	48,885	57,327	+ 10%	32,029	39,250
	- 10%	(48,885)	(57,327)	- 10%	(32,029)	(39,250)

Əmtəə riski. Qızılın qiymətindəki dəyişikliklər Fonda təsir göstərir. Aşağıdakı cədvəldə qızılın qiymətinin dəyişməsinin təsiri göstərilir:

	31 dekabr 2019		31 dekabr 2018	
AZN/XAU	10%	-10%	10%	-10%
İl üzrə mənfəət/(zərər) təsir	838,116	(838,116)	355,825	(355,825)
Kapitala təsir	838,116	(838,116)	355,825	(355,825)

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu**31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər**

Coğrafi konsentrasiya. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə Fondun maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi konsentrasiyası aşağıda göstərilir:

2019	Azərbaycan	Avropa	Amerika	Asiya	Avstraliya və Okeaniya	Beynəlxalq təşkilatlar	Cəmi
Maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	1,047	1,861,192	688,693	39,514	-	-	2,590,446
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	9,045,673	22,075,302	17,705,373	5,797,909	1,501,217	3,487,046	59,612,520
Sair maliyyə aktivləri	-	11,548	-	312	-	-	11,860
Cəmi maliyyə aktivləri	9,046,720	23,948,042	18,394,066	5,837,735	1,501,217	3,487,046	62,214,826
Maliyyə öhdəlikləri							
Borc öhdəlikləri	-	-	-	(928,066)	-	-	(928,066)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(1,202)	(5,652)	-	(10,908)	-	-	(17,762)
İcarə öhdəlikləri		(70,386)		(7,406)			(77,792)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(1,202)	(76,038)	-	(946,380)	-	-	(1,023,620)
Xalis mövqe	9,045,518	23,872,004	18,394,066	4,891,355	1,501,217	3,487,046	61,191,206

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu**31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər**

31 dekabr 2018-ci il tarixinə Fondun maliyyə aktiv və öhdəliklərinin coğrafi konsentrasiyası aşağıda göstərilir:

2018	Azərbaycan	Avropa	Amerika	Asiya	Avstraliya və Okeaniya	Beynəlxalq təşkilatlar	Cəmi
Maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	933	785,999	436,821	40,835	-	-	1,264,588
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	6,957,699	22,405,476	14,727,172	6,512,370	1,727,172	5,008,386	57,338,275
Sair maliyyə aktivləri	-	3,162	-	1,220	-	-	4,382
Cəmi maliyyə aktivləri	6,958,632	23,194,637	15,163,993	6,554,425	1,727,172	5,008,386	58,607,245
Maliyyə öhdəlikləri							
Borc öhdəlikləri	-	-	-	(935,981)	-	-	(935,981)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(1,320)	(3,377)	-	(11,457)	-	-	(16,154)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(1,320)	(3,377)	-	(947,438)	-	-	(952,135)
Xalis mövqe	6,957,312	23,191,260	15,163,993	5,606,987	1,727,172	5,008,386	57,655,110

Digər risk konsentrasiyaları. Rəhbərlik Fondun portfellərinə dair hesabatlar ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiqlənmiş investisiya qaydalarının müqayisəsinə əsasən kredit riski üzrə konsentrasiyaya nəraszarət edir və müvafiq məlumatları açıqlayır. 31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixinə Fondun risklər üzrə əhəmiyyətli konsentrasiyası olmamışdır.

Faiz dərəcəsi riski. İnvestisiya portfelində sabit gəlirli qiymətli kağızların payının artması səbəbindən Fond bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsinin onun maliyyə vəziyyətinə və nağd pul axınlarına təsiri ilə əlaqədar riskə məruz qalır. Belə dəyişikliklər faiz marjalarının artmasına, lakin gözlənilməz dəyişikliklər baş verdiyi halda itkilərin azalmasına və ya yaranmasına gətirib çıxara bilər. Rəhbərlik portfel üzrə ortaçəkili investisiya müddətini maksimal 48 ay (4 durasiya) müəyyən edir.

Faiz dərəcəsi riskinə həssaslıq. 31 dekabr 2019 və 2018-ci il tarixinə depozitlər və borc qiymətli kağızları faiz gəliri gətirən idi və bu səbəbdən də onlar faiz dərəcəsi riskinə məruz qalmışdır. Fond bu riski maliyyə bazarlarındakı vəziyyətdən asılı olaraq, investisiya portfelindəki aktivlərin müddətini tədricən artırmaq və ya azaltmaqla idarə edir. Risklərin gündəlik idarə edilməsi və monitorinqi yuxarıda qeyd edilən limitlərə uyğun olaraq Risklərin İdarə Edilməsi Departamenti tərəfindən həyata keçirilir.

Aşağıdakı cədvəldə faiz dərəcəsi 1% dəyişərkən Fondun maliyyə aktivlərinin ədalətli dəyərindəki dəyişikliyin xalis təsiri göstərilir. Faiz dərəcəsi riskinin həssaslığının təhlili "dəyişkən risk göstəricisində məntiqi baxımdan mümkün dəyişiklik" əsasında həyata keçirilmişdir. Belə dəyişmənin dərəcəsi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və rəhbərliyə təqdim edilən risk hesabatlarında əks etdirilir.

Vergidən əvvəlki mənfəət/(zərərə) təsir:

	31 dekabr 2019		31 dekabr 2018	
	Faiz dərəcəsi 1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi 1%	Faiz dərəcəsi -1%
Aktivlər:				
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	39	(39)	15	(15)
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	(612,085)	612,085	(334,166)	334,166
Vergidən əvvəlki mənfəət/(zərərə) xalis təsir	(612,046)	612,046	(334,151)	334,151
Kapitala təsir	(612,046)	612,046	(334,151)	334,151

Likvidlik riski. Rəhbərliyin siyasəti hər bir şəraitdə Fondun öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün likvidliyin lazım olan səviyyədə saxlanılmasından ibarətdir. Likvidlik səviyyəsini təmin etmək üçün 100 milyon ABŞ dollarından az olmayan məbləğdə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri saxlanılır və likvidlik riskinə gündəlik olaraq nəzarət edilir. İl ərzində büdcə transfertlərinə görə likvidlik səviyyəsi Fondun vəsaitlərinin yerləşdirilməsi zamanı nəzərə alınır (yüksək likvidliyə malik borc öhdəlikləri və pul bazarları alətləri sub-portfelinə ən azı 60% investisiya yatırılmalıdır) və bu işə öz növbəsində əlavə olaraq Fondun investisiya portfeli üzrə likvidliyin təmin edilməsinə təkan verir.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə öhdəlikləri müqavilə üzrə ödəmə müddətlərinə görə təsnifləşdirilir. Cədvəldə göstərilən öhdəliklərin məbləğinə müqavilə üzrə diskontlaşdırılmamış pul axınları daxildir. Belə diskontlaşdırılmamış pul axınları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı məbləğlərdən fərqlənir, belə ki, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı məbləğlər diskontlaşdırılmamış pul axınlarına əsasən hesablanır.

Maliyyə vəziyyəti haqqındakı hesabatdakı maddələr üzrə Fondun aktivlərinin likvidlik riski üzrə təhlili aşağıdakı cədvəldə əks olunur:

	1 aya qədr	1 aydan 3 aya qədr	3 aydan 1 ilə qədr	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Müddətsiz	Cəmi
2019							
Maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	797	-	-	-	2,589,649	2,590,446
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	2,020,129	2,740,790	9,868,602	28,718,165	4,717,517	11,547,317	59,612,520
Sair maliyyə aktivləri	4,283	1,937	5,640	-	-	-	11,860
Cəmi maliyyə aktivləri	2,024,412	2,743,524	9,874,242	28,718,165	4,717,517	14,136,966	62,214,826
Maliyyə öhdəlikləri							
Borc öhdəlikləri	(331)	(4,631)	(14,888)	(984,648)	-	-	(1,004,498)
İcarə öhdəlikləri	(233)	(466)	(2,098)	(10,480)	(245,945)	-	(259,222)

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu

31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

Sair maliyyə öhdəlikləri	(17,762)	-	-	-	-	-	(17,762)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(18,326)	(5,097)	(16,986)	(995,128)	(245,945)	-	(1,281,482)
Likvidlik intervalı	2,006,086	2,738,427	9,857,256	27,723,037	4,471,572	14,136,966	60,933,344

	1 aya qədər	1 aydan 3 aya qədər	3 aydan 1 ilə qədər	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Müddətsiz	Cəmi
2018							
Maliyyə aktivləri							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,437	-	-	-	-	1,260,151	1,264,588
FVTPL kateqoriyasında ölçülən maliyyə aktivləri	3,093,230	2,065,143	7,886,959	28,646,098	9,417,093	6,229,752	57,338,275
Sair maliyyə aktivləri	4,382	-	-	-	-	-	4,382
Cəmi maliyyə aktivləri	3,102,049	2,065,143	7,886,959	28,646,098	9,417,093	7,489,903	58,607,245
Maliyyə öhdəlikləri							
Borc öhdəlikləri	(327)	(4,760)	(15,261)	(1,014,750)	-	-	(1,035,098)
Sair maliyyə öhdəlikləri	(16,154)	-	-	-	-	-	(16,154)
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	(16,481)	(4,760)	(15,261)	(1,014,750)	-	-	(1,051,252)
Likvidlik intervalı	3,085,568	2,060,383	7,871,698	27,631,348	9,417,093	7,489,903	57,555,993

Qiymət riski. Qiymət riski hər hansı qiymətli kağıza və ya onun emitentinə və ya ümumiyyətlə bazara təsir göstərən faktorlara görə maliyyə alətinin bazar qiymətinin dəyişməsi riskidir. Fondun aktivləri ümumi və xüsusi bazar faktorlarının təsiri nəticəsində qiymət riskinə məruz qalır.

	31 dekabr 2019		31 dekabr 2018	
	Qiymətli kağızların qiymətində 1% artım	Qiymətli kağızların qiymətində 1% azalma	Qiymətli kağızların qiymətində 1% artım	Qiymətli kağızların qiymətində 1% azalma
Vergidən əvvəlki mənfəət/(zərə) təsir	596,125	(596,125)	573,383	(573,383)
Xalis aktivlərə/kapitala təsir	596,125	(596,125)	573,383	(573,383)

Əməliyyat riski. Əməliyyat riski sistemlərin nasazlığı, işçilərin səhvi, saxtakarlığı və ya xarici hadisələr nəticəsində yaranan riskdir. Nəzarət sistemi işləməyəndə əməliyyat riskləri nüfuza xələl vura, hüquqi nəticələrə və ya maliyyə zərərlərinə gətirib çıxara bilər. Fond bütün əməliyyat risklərinin aradan götürülməsini güman edə bilməz, lakin Fond bu riskləri nəzarət sistemi və potensial risklərin izlənməsi və onlarla bağlı tədbirlərin görülməsi yolu ilə idarə edə bilər. Nəzarət sistemində vəzifələrin səmərəli bölünməsi, daxil olma, təsdiq etmə və tutuşdurma prosedurları, heyətin təlimləndirilməsi və qiymətləndirilməsi prosesləri, o cümlədən daxili auditin istifadə edilməsi daxildir.

23. Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər

Balansdankənar əməliyyatlar. 11 avqust 2006-cı il tarixdə Fond ilə Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi arasında sərbəst (qalıq) büdcə vəsaitlərinin etibarlı idarəetməyə verilməsi haqqında Aktivlərin İdarə Edilməsi Müqaviləsi imzalanmışdır. Bu müqaviləyə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin sərbəst büdcə vəsaitləri Fonda köçürülməli və Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi ilə müqavilədə göstərilmiş aktivlərin idarə edilməsi qaydaları əsasında Fondun idarə edilməsinə verilməlidir. Fond bu aktivləri əvəzsiz olaraq Maliyyə Nazirliyinin adından və Maliyyə Nazirliyinin xeyrinə, onun xərcləri və riskləri hesabına idarə edir. 31 dekabr 2019-cu il tarixinə bu aktivlərin ümumi dəyəri hesablanmış faizlər də daxil olmaqla, 2,208 milyon AZN (31 dekabr 2018: 577,064 min AZN) təşkil etmişdir.

24. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Tərəflər o zaman əlaqəli hesab olunur ki, onlar bir və ya bir neçə qrupun nəzarəti altında olsun və ya onlardan biri digərinə nəzarət edə bilsin və yaxud maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti ilə bağlı qərar qəbul edərkən digər tərəfə əhəmiyyətli təsir göstərə bilsin. Əlaqəli tərəflər ilə hər hansı mümkün münasibətlər nəzərdən keçirilərkən həmin münasibətlərin mahiyyətinin onların hüquqi formasından üstünlüyü prinsipi tətbiq olunur.

Fond və onun əlaqəli tərəfləri hesab olunan törəmə müəssisələr arasında həyata keçirilən əməliyyatlar hazırkı konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatlarına daxil edilməmişdir və hazırkı Qeyddə açıqlanmır. Bütün dövlət müəssisələri və onların törəmə müəssisələri Fondla ümumi nəzarəti altında olan müəssisələr hesab olunur. Həmin müəssisələrlə əməliyyatlar aşağıda əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar kimi təqdim edilir:

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu
31 dekabr 2019-cu il tarixinə konsolidasiya edilmiş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

	İllər	Əlaqəli tərəflərdən daxilolmalar	Birgə müəssisələrə investisiyanın balans dəyəri	Əlaqəli tərəflərə köçürmələr	Əlaqəli tərəflərdən alınmış istiqrazların balans dəyəri	Əlaqəli tərəflərdən alınmış istiqrazlar üzrə faiz gəliri	Əlaqəli tərəflərlə bank hesabları	Balansdan-kənar hesablar
SOCAR	2019	14,049,684						
	2018	16,525,824						
Azərbaycan Qaz Təchizatı Şirkəti	2019	471,371						
	2018	-						
Əməliyyat Şirkətləri	2019	883,635						
	2018	907,243						
Dövlət Büdcəsi	2019			11,364,300				
	2018			10,959,000				
Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi	2019				-	-		2,207,798
	2018				74,289	3,917		577,064
“Azərbaycan Meliorasiya və Su təsərrüfatı” ASC	2019			-				
	2018			89,999				
Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi	2019			-				
	2018			176,128				
Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi və Məcburi Köçkünlərin Sosial İnkişaf Fondu	2019			200,000				
	2018			199,979				
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı	2019						972	
	2018						820	
Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi	2019			-				
	2018			7,236				
Azərbaycan Beynəlxalq Bankı	2019				1,436,610	55,614	71	
	2018				1,432,593	55,571	112	
Cənub Qaz Dəhlizi QSC	2019				4,793,334	169,915		
	2018				4,412,344	147,997		
Mercury Investments and Holdings Ltd.	2019				1,222,709	18,842		
	2018				260,336	10,548		
Azerbaijan (ACG) Ltd	2019				289,931	12,601		
	2018				337,452	13,150		
SOCAR (Abşeron)	2019				875,334	48,502		
	2018				440,686	8,222		
SOCAR (Qarabağ)	2019				427,755	3,382		
	2018							
"Azerbaijan Rigs" MMC	2019		895,751					
	2018		1,014,898					
"Capitals Property S.a.r.l" MMC	2019		151,448					
	2018		152,316					

Əsas idarəedici heyət

Əsas idarəedici heyət Fondun İcraçı Direktoru, İcraçı Direktorun Müavini və Maliyyə və Əməliyyatlar Müdiriyyətinin Müdirindən ibarətdir. Əsas idarəedici heyətin üzvlərinin məcmu əmək haqqı və bu kateqoriya daxilində tam məşğulluq ekvivalenti əsasında müəyyən edilən və ödəniş alan rəhbərlərin sayı aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

<i>Min Azərbaycan manatı ilə</i>	2019	2018
Qısamüddətli ödənişlər:		
- Əmək haqqı xərcləri	282	299
- Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ayırmalar	82	65
Əsas idarəedici heyətin sayı	3	3

25. Strukturlaşdırılmış müəssisələrdə iştirak payları

Konsolidasiya edilmiş strukturlaşdırılmış müəssisələr. Tokumei Kumiai ("TK") sazişi çərçivəsində bir və ya daha çox mühüm idarəetmə səlahiyyətinə malik olmayan investor ("TK investor") Yaponiya əməliyyat şirkətinə ("TK operator") həmin şirkət tərəfindən həyata keçirilən biznesdə ("TK biznes") mənfəət/zərər müqabilində investisiya yatırır. TK-nın vergi statusuna uyğun olaraq, Yaponiya rezident şirkəti TK biznesində müstəqil paya sahib olmalıdır. TK-GK qaydalarına uyğunluq məqsədilə ARDNF və "Mitsubishi UFJ Trust and Banking ("MUTB")" şirkəti "Kisarito Ginza"-nın əldə edilməsinə dair TK sazişi imzalamışdır. Həmin sazişə əsasən "MUTB" Yaponiya rezident şirkəti qismində çıxış edir və TK Biznesi (TK operator tərəfindən əmlakın əldə edilməsi) üçün tələb olunan investisiya məbləğinin 2%-i həcmində, yəni 1,100 milyon Yapon yeni (9,643 min AZN) məbləğində sərmayə yatırmışdır. TK-da nəzərdə tutulan mənfəətin ARDNF-ə ötürülməsi məqsədilə Yaponiya ilə keçmiş Sovet İttifaqı arasında bağlanmış vergi sazişinə əsasən 0% dərəcə ilə ödəmə mənbəyində tutulan TK-GK vergi strukturu seçilmişdir. Həmin saziş üzrə ARDNF-in ümumi investisiya qoyuluşu 51,989 milyon Yapon yeni (455,736 min AZN) təşkil etmişdir. Müvafiq olaraq, ARDNF və "MUTB" TK biznesindəki mənfəət və ya zərərdə proporsional paya sahib olmuşdur. 2016-cı ildə MUTB onun iştirak payını əldə edən və aktivlərin idarəedilməsi meneceri vəzifəsini tutan "PGIM Foreign Investment Inc" tərəfindən əvəzlənmişdir. "PGIM Foreign Investment Inc"-nin Aktivlərin İdarəedilməsi Menecerləri adından PGIM Real Estate (Yaponiya) şirkəti çıxış edir.

TK operator investorlardan əldə etdiyi vəsait hesabına Tokio şəhərinin Ginza rayonunda yerləşən ticarət kompleksi üçün 52,300 milyon Yapon yeni məbləğində (458,462 min AZN) sərmayə yatırmışdır. Daşınmaz əmlak MUBS 40-da nəzərdə tutulan investisiya mülkiyyəti anlayışına cavab verir. ARDNF TK operator ilə investisiya mülkiyyətinin inkişafı və idarə edilməsinə dair Strateji Planı özündə əks etdirən Saziş imzalamışdır. TK operator həmin Sazişə və Strateji Plana uyğun olaraq şirkəti idarə edir.

TK sazişi investisiya mülkiyyətinin idarə edilməsi və inkişafı ilə əlaqədar Fondun hüquqlarını məhdudlaşdırır. Buna görə, MHBS 12-nin tələbinə əsasən TK operator konsolidasiya edilməmiş strukturlaşdırılmış müəssisələr kateqoriyasına aid edilir. MHBS 12-yə uyğun olaraq, strukturlaşdırılmış müəssisə elə müəssisədir ki, onun idarə edilməsi və üzərində nəzarət həyata keçirilərkən səsvermə və ya bənzər hüquqlar üstünlük təşkil edən amil olmur. Bu struktura əsasən yalnız inzibati məsələlərlə bağlı səsvermə hüquqları və Şirkətin əhəmiyyətli fəaliyyəti müqavilə vasitəsilə idarə olunur.

TK sazişinin spesifik xüsusiyyətlərinə əsaslanaraq rəhbərlik hesab edir ki, ARDNF və TK operator arasında rəhbər/agent münasibətləri mövcuddur. MHBS 10-a uyğun olaraq investor agentə həvalə edilən qərarın qəbul edilməsi səlahiyyətlərini rəhbər/investorun özü tərəfindən saxlanılan səlahiyyətlər kimi hesab edir. Rəhbərlik MHBS 10-nun B60-cı bəndini və Aktivlərin İdarəedilməsi Menecerlərinin payına düşən məhdudlaşdırılmış 2% investisiyasını nəzərə alaraq hesab edir ki, TK operator ARDNF-in agentidir və buna görə də ARDNF investisiya obyektini konsolidasiya etməlidir.

26. Hesabat tarixindən sonrakı hadisələr

“Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun 2020-ci il büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 dekabr 2019-cu il tarixli 906 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq, Fondun 2020-ci il büdcəsinin gəlirləri və xərcləri müvafiq olaraq 12,384,088 min AZN və 11,589,910 min AZN məbləğində təsdiq edilmişdir.

Fondun 2020-ci il büdcəsinin əsas xərcləri aşağıdakı məqsədlərə yönəldilir:

- Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsinə transfertin yuxarı həddi – 11,350,000 min AZN;
- Məcburi köçkünlərin sosial-məişət və məskunlaşma məsələləri ilə bağlı bəzi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi – 200,000 min AZN;
- "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyi artırılması üzrə Dövlət Proqramı"nın maliyyələşdirilməsi – 10,000 min AZN;
- Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun idarə edilməsi ilə bağlı xərclər – 29,910 min AZN.

Covid-19 pandemiyası. 2019-cu ilin sonlarından Çində başlayan yeni növ COVID-19 (koronavirus) xəstəliyi hökumət tərəfindən karantin rejiminin tətbiq edilməsi, bəzi layihələrin dayandırılması və bizneslərin bağlanması ilə nəticələnmişdir. Dünya bazarlarında hökm sürən iqtisadi şərait Fondun fəaliyyətində bir sıra çətinliklər yaratmışdır. Hal-hazırda xam neftin qiymətlərinə olan cari tələb dəyişkənliyi Fondun biznes məqsədlərini həyata keçirmək qabiliyyətinə təsir göstərir. Bu təsirlər COVID-19 pandemiyasının təsir etdiyi belə bazarlarda və xam neftin qiymətlərində ciddi qeyri-sabitlik fonunda özünü daha aydın biruzə verir. Xam neftin qiymətlərinin qeyri-sabit olması cari və növbəti maliyyə dövrlərində Fondun aktivlərinə əhəmiyyətli dərəcədə mənfi təsir göstərə bilər. Fondun üzləşdiyi başqa bir məsələ digər suveren fondlar kimi, Fondun birjada kotirovka olunan səhmlərdən ibarət olan investisiya portfelinin qısamüddətli qiymət dəyişkənliyindən yaranan müvəqqəti zərərə məruz qala bilməsidir.

Fondun investisiya siyasətində yuxarıda qeyd olunan risklərin azaldılması üçün nəzərdə tutulan bir neçə vacib mexanizmlər mövcuddur. Belə ki, Fondun investisiya portfelinin 70%-ə qədərini yüksək likvidli investisiyalar, o cümlədən borc öhdəlikləri və pul bazarları alətləri təşkil edir. Bundan əlavə, investisiya portfelinin 80%-dən çoxu yüksək likvid və daha az qiymət dəyişkənliyi ilə xarakterizə olunan sabit gəlirli qiymətli kağızlar və qızıldan ibarətdir ki, ümumiyyətlə, bu aktivlər bazar dəyişkənliyi və qeyri-müəyyənlik dövründə daha etibarlı alətlər hesab olunurlar.

Fond bazarın vəziyyətini yaxından izləyir və bazar vəziyyəti ilə bağlı öz mövqeyini qiymətləndirməkdə davam edir. Sürətlə dəyişən bazar vəziyyətinə qarşı tək yumşaltma tədbiri kifayət etməyəcəyi halda, Fond diqqətlə hazırlanmış və ölçülmüş yanaşmasını davam etdirmək niyyətindədir.

Pandemiyanın uzun müddət davam edəcəyi halda, Fondun əməliyyatlarına təsir göstərib-göstərməməsi hazırda məlum deyil. Fond maliyyə resurslarının pandemiya dövründə yetərli olacağını hesab edir. Rəhbərlik bu vəziyyəti düzəliş edilməsini tələb etməyən hesabat tarixindən sonrakı hadisə hesab edir. Rəhbərlik mövcud vəziyyətin potensial təsirini izləməyə davam edəcək və istənilən təsiri azaltmaq üçün bütün mümkün tədbirləri görəcəkdir.